

Palestina: Šezdeset godina izraelske okupacije

S A F F

**Nimet-hanuma Jahić,
žena posljednjeg
bosanskog kadije**

**VRATITI VRIJEDNOSTI
KOJE NAM JE ODUZEO
KOMUNIZAM**

**Šemsudin Mehmedović,
zamjenik predsjedavajućeg
Zajedničke sigurnosno-obavještajne
komisije za nadzor OSA-e**

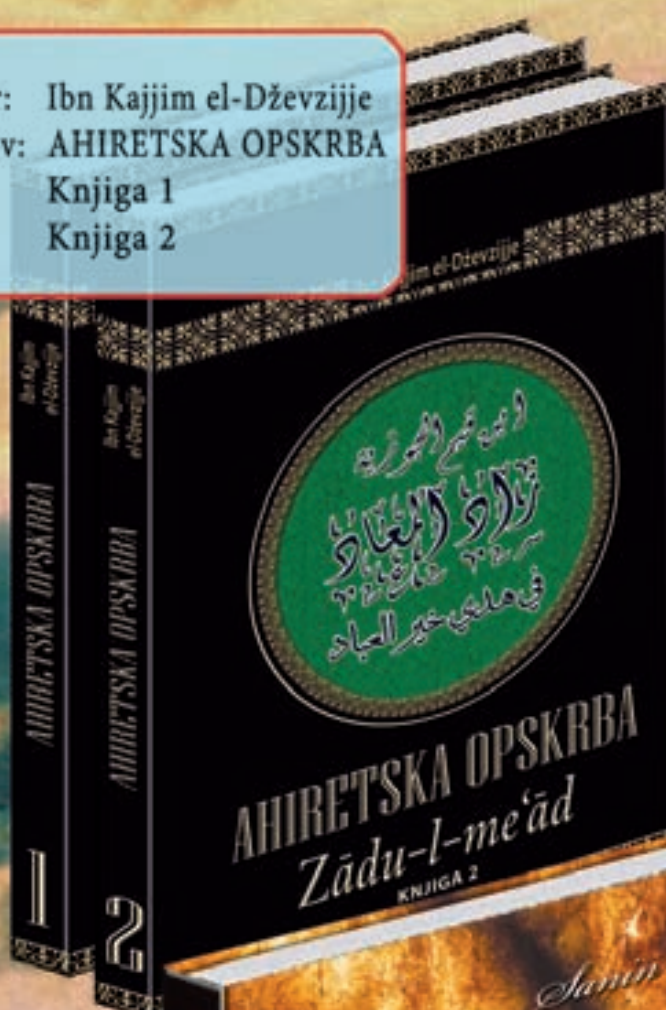
**Lahko je čovjeka optužiti za
terorizam ako se to radi kako naše
sigurnosne agencije rade**

NOVO

 BOOKLINE

INFORMACIJE: 00 387 61 207 076; 00 387 61 793 781

Autor: Ibn Kajjim el-Dževzije
Naslov: AHIRETSKA OPSKRBA
Knjiga 1
Knjiga 2

Autor: Dr. Aid El-Karni
Naslov: NAJSRETNIJA ŽENA
NA SVIJETU

Autor: Sanin Musa
Naslov: ŠTIT ISLAMA
od sekte Jehovinih
svjedoka

Broj 222, 6. juni - 2. džumade-l-uhra

SADRŽAJ

HUTBA

Kada se starost pretvori u ludost 4

INTERVJU

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ,
ZAMJENIK PREDSEDAVAJUĆEG
ZAJEDNIČKE SIGURNOSNO-
OBAVJEŠTAJNE KOMISIJE
ZA NADZOR NAD RADOM
OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNE
AGENCIJE BIH

Lahko je čovjeka optužiti za
terorizam ako se to radi kako
naše sigurnosne agencije rade..... 10

KOLUMNNA EKONOMIJA

Nafta kao nada 17

POLITIKA

KRITERIJI ZA IZBOR NAČELNIKA
I VIJEĆNIKA (II DIO)

Naslov: Za koga glasati?..... 20

DRUŠTVO

U POSJETI KADINICI
NIMET-HANUMI JAHİĆ

Otkad mi je 1946. skinut zar,
osjećam se kao otkrivena 32

FETVE ISLAMSKIH UČENJAKA
AKTUELNA PITANJA I DILEME
Spajanje namaza u školi 34

ZELENA TRANSFERZALA

Izbori u Makedoniji
Sukob albanskih partija 40

SVIJET MEDIJA

HOROR – DOKUMENTARAC
ERROLA MORRISA “STANDARD
OPERATION PROCEDURE”

Pogađa poput jakog udarca 48

KUTAK ZA MLADJE

“To su bili momci, vjerovali su
u Gospodara svoga, a Mi smo im
ubjeđenje još više učvrstili”
Razgovor sa mladićem 58

Epidemija koja se mora spriječiti

Nastup Milorada Dodika na skupštinskom zasjedanju Srpskog nacionalnog vijeća, održanom prije nekoliko dana u glavnom gradu Hrvatske, Zagrebu, iznova je u srca bosanskih patriota unio strepnju i nemir. Odašiljući nove poruke mržnje i netrpeljivosti, Dodik je pokazao da nije odustao od svog cilja, koji je još krajem prošle godine definirao, da će raditi sve da Bosne i Hercegovine bude sve

manje, a RS sve više, a što je samo nastavak onog ratnog Karadžićevog cilja. Time se nedvojbeno potvrđuje da su Milorad Dodik i njegova kamarila najveća opasnost po opstojnost i sigurnost Bosne i Hercegovine. Dodik i njegovi SNSD poslušnici ne žele više gubiti vrijeme na praznoj priči i obećanjima, stoga su odlučili preći s riječi na djelo i biti što otvoreniji i konkretniji u sve izvjesnijoj bitki za oslobađanje RS-a od Bosne i Hercegovine, otvarajući, istovremeno, tri,

za njih, podjednako bitna fronta: prvi je opstrukcija državnih institucija i svega što ima vezu sa državom BiH, kako bi dokazali svoju tezu da je Bosna i Hercegovina nemoguća i neodrživa država; drugi je korištenje pravnih instrumenata, kao što su najavljene apelacije Ustavnom sudu BiH za analizu rada onih institucija koje su prenesene sa entitetskog na državni nivo (apsurdno je da isti oni koji blokiraju rad državnih institucija upućuju apelaciju Ustavnom sudu za analizu rada i uspješnosti tih institucija, želeći dokazati da institucije koje ne mogu funkcionirati upravo zbog njihove blokade nisu opravdale svoje postojanje te ih zbog toga treba vratiti entitetima) i treći je animiranje javnog mnijenja u RS-u u pravcu potrebe samostalnog nastupa RS-a kako na međunarodnoj, otvaranjem vlastitih diplomatskih predstavništava, tako i na domaćoj sceni, osnivanjem zasebnih sportskih reprezentacija (u srpskim medi-

jima sve se otvorenije govori o okupljanju fudbalske A reprezentacije RS-a), samostalnih studentskih organizacija, koje bi unutar i van granica BiH sudjelovale isključivo pod zastavom RS-a i drugim značajnim oblicima samozastupanja. Spomenuta politička elita, pri pokušaju ostvarivanja navedenih ciljeva, a naročito na polju animiranja javnog mnijenja u RS-u, zna biti potpuno neuračunljiva i nelogična. Jedan od neuračunljivijih i

najglasnijih kreatora javnog mnijenja u RS-u je Dodikova desna ruka kojom se on češe gdje god ga zasvrbi, a odaziva se na ime Rajko Vasić. Zamislite, najnoviju istragu bh. policije (SIPA-e) o mreži krivotvoritelja dokumenata, koja je okončana sa desetinama uhapšenih službenika CIPS-a u općinama Laktaši i Bijeljina, dakle koji su svi odreda Srbi i građani RS-a, Vasić je prokomentirao kao još jedan dokaz

“da su oni koji misle da se država pravi tako što će se napraviti SIPA, CIPS, DGP, BHRT, RAK, itd., a na tom temelju, kao sojenica, jednog jutra izrasti država, posebna vrsta budala”, da “pravljenje države, tako što će glavni cilj biti da se razvlasti entitet, neće nikada uspjeti”, te da “lična dokumenta mora da radi MUP Republike Srpske, a ostali ko hoće i tu se završava sva teorija i praksa”. Možemo samo pretpostavljati šta bi tek spomenuta institucija radila da je djelovala u pravnim okvirima entiteta stvorenog na genocidu, zločinu i kriminalu, kada se, djelujući pod državnim pokroviteljstvom, usudila izdati dokumente velikom broju počinitelja različitih kaznenih djela, najtraženijih kriminalaca i zločinaca. Krajnje je vrijeme da bošnjački i probosanski političari konačno shvate sa kakvom je opasnošću suočena Bosna i Hercegovina. Riječ je o epidemiji širokih razmjera, protiv koje se nije dovoljno boriti izjavom u *Dnevnom avazu* ili nekom drugom printanom i elektronskom mediju.

mr. Semir Imamović

Cijenjeni čitatelji, zbog godišnjeg odmora sljedeći broj *Saffa* izlazi 11. jula 2008. godine.

Izdavač GID SAFF

Glavni i odgovorni urednik mr. Semir Imamović
Redakcija Abdusamed Nasuf Bušatlić,
Nusret Hodžić, Ezher Beganović, Ramiz Hodžić
Tehnička priprema GID SAFF
Lektor Sumeja Đurić

Saradnici prof. dr. Ferid Muhić, prof. dr. Meho Bašić, Ismail Ibrahim, hfz. Abdulah Budimlija, Fatmir Alispahić, dr. Muharem Štulanović,

Kemal Zukić, Salko Opačin, Safet Kadić, Saladin Kovačević, Sabahudin ef. Sijamhodžić, Nedim Haračić, Smail Handžić, Ismet Purdić, Sead ef. Jasavić, Elvedin Pezić, Midhat Čeman, Amir Durmić, dr. Adem Zalihić.

Za Izdavača Abdulmedžid Nezo
Direktor Semir Mujić
Koordinator za dijasporu: Ramadan Rušid
mob. +386 41 25 52 39

Štampa: “Unioninvestplastika” Sarajevo
Adresa: Trg solidarnosti 13, 71 000 Sarajevo
Mob: +387 61 25 53 22, Fax: +387 33 54 41 26
Distribucija +387 61 98 82 36
Žiroračuni (KM) 1610550001210010
(DV) 502012000550080, swift: RZBABA2S, kod Raiffeisen banke dd BiH, Filijala Zenica Časopis izlazi svakog drugog petka.
Rukopisi, diskete i fotografije se ne vraćaju.
ISSN 1512-651X

Website: <http://www.saff.ba>

E-mail: redakcija@saff.ba

E-mail: saffmagazin@yahoo.com

Časopis je upisan u evidenciju javnih glasila u Federalnom ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta pod brojem 622.

Kad se STAROST pretvori u LUDOST

Piše: Amir Durmić

Rekao je Uzvišeni Allah u prijevodu značenja: *On vas stvara od zemlje, zatim od kapi sjemena, zatim od ugruška, zatim čini da se kao dojenčad rađate, i da do muževnog doba stignete, i da starci postanete - a neki od vas umiru prije...* (El-Mu'min, 67.) U ovom časnom ajetu Uzvišeni Allah nas obavještava o životnim etapama kroz koje prolazi većina ljudi na ovome svijetu. Stvoreni smo od zemlje, zatim bivamo kap tekućine, zatim ugrušak u majčinoj utrobi, a nakon što dođemo na ovaj svijet, rastemo do punoljetnosti i zrelog doba, sve dok polahko ne počnemo stariti, da bismo na kraju umrli i u zemlju se vratili.

Ne pripada ummetu ko ne poštuje starije

Starost, ili treća dob kako je zovu, nije baš draga ljudima. Od nekada mladog i zdravog tijela, čovjek se preobrazi u pogrbljenu, smežuranu i oronulu osobu, kojoj nekada vrlo jednostavne fizičke aktivnosti postaju pravi izazov. Posmatrajući stare osobe koje nas okružuju, a koje su prošle recimo sedmu deceniju života, bili oni muškarci ili žene, teško nam je i zamisliti da su nekada bili mladi, lijepi i naočiti, i da su odisali svježinom mladosti koja nestade u prohujalim godinama, a čiji se obrisi mogu vidjeti samo još na rijetkim, već požutjelim fotografijama, koje nijemo svjedoče o prolaznosti svega na ovom dunjaluku, pa i ljepote, za koju se svakako kaže da nije vječna. Pored svih nevolja,

starost ipak sa sobom nosi i razne koristi koje čovjek nije imao u mladosti. Jedna od najvažnijih je svakako bogato životno iskustvo u svim segmentima života, koje osobi pomaže da postane mudra, pronicljiva i dostojanstvena, što će opet u većini slučajeva kod okoline formirati stav dubokog poštovanja i naklonosti prema dotičnoj osobi. Zato je izražavanje poštovanja prema starijim osobama zapravo islamski imperativ. Rekao je Poslanik, s.a.v.s.: "Ne pripada mome ummetu onaj ko ne poštuje naše starije i nema milosti prema našim mladima..." (Ahmed, br. 22654, od Ubade b. Samita, r.a. Ahmed Šakir ga je ocijenio dobrim kao i šejh Albani u *Sahihu Tergib*, br. 101.) Lijepo postupanje prema staroj, sijedoj osobi, u isto vrijeme je i veličanje Uzvišenog Allaha. Rekao je Poslanik, s.a.v.s.: "U veličanje Allaha spada i ukazivanje počasti starom, sijedom muslimanu..." (Ebu Davud, br. 4835, od Ebu Muse el-Eš'arija, r.a. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim. Vidjeti: *Sahihul-Džami'a*, br. 2199.)

"Život prolazi brzo"

Nažalost, nije svačija starost popraćena dostojanstvom i mudrošću, niti će svako onaj ko ostari zaslužiti da bude cijenjen i poštovan. Sve, naravno, u globalu zavisi od same osobe, kako je provela mladost, i u koliko se mjeri pod stare dane prošla grijehenja, nesavjesnog i neodgovornog ponašanja, kojeg u mladosti ne manjka kod većine ljudi. Mladost donekle i jeste ludost, a kako i ne bi bila?! Fizička snaga i zdravlje, velike tjelesne strasti i nerazmišljanje o

moćnim posljedicama nekog postupka, svojstva su koja od omladine čine šejtanove poslušnike, te se odaju svim mogućim vrstama grijeha i poroka. Samo će iskreno vjerovanje i velika bogobojažnost omladinu spriječiti da se odaju grijehenju koje im je danas tako lahko dostupno, uz tako malo truda ili mogućih posljedica. Ipak, starenjem bi donekle takvo ponašanje trebalo da se promijeni. Ako ni zbog čega drugog, onda makar zbog činjenice da se tjelesne strasti kod većine ljudi smanjuju s godinama, tako da zainteresiranost za grijeha polahko opada, ili zbog toga što za staru osobu izreka "život brzo prolazi", nije više apstraktna fraza, već činjenica, oprobana na vlastitoj koži.

S pivom u ruci

Dakle, starost bi trebala da prolazi u miru, ugodnosti obiteljske atmosfere, daleko od svake vrste nemoralnog i ružnog ponašanja, uz mnogo ibadeta i dobrih djela, koja će uz Allahovu pomoć biti otkup za grijeha počinjene u mladosti. Ali nije uvijek tako. Mnoge osobe koje gledamo oko sebe starost nije promijenila nabolje. Ostali su dosljedni onome što su činili u mladosti, ponekad i pojačavši tempo grijehenja. Kako li je samo ružno vidjeti oronulog djedu u francuzici kako, što od poljoprivrede, što od mukotrpnog rada po njemačkim, austrijskim ili slovenskim baustelima, slabašnim i istrošenim rukama, na jedvite jade donosi pivu ili rakijicu do usta, te nakon što je salije na "eks", prljavim rukavom sa usta obriše ostatke ove proklete tekućine, i sav se tresući

se od njene žestine, mudro zaključiti: “dobra”! Može li biti nešto ružnije od ovog prizora? Može. Na pijacama, mjestima za koje je Poslanik, s.a.v.s., rekao da su Allahu najomraženija mjesta na Zemlji, raznim vašarima, koridama ili “narodnim skupovima”, nije rijetkost vidjeti ni pokoji, u šamiju zavijenu, staru nenu kako sa guštom pijucka pivu, dok pored kotla (u kome ulje vjerovatno nije mijenjano od prošle godine) i masnog kazandžije čeka svoju porciju čevapa, da bi, nakon što ih u slast pojede, požurila uhvatiti prvi autobus do matičnog sela. Alkohol, ta odvratna rabota, u krv je ušla mnogima ljudima u našem podneblju, koje se mnogi ne odriču ni u starosti. Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: “Trojici ljudi Allah je zabranio Džennet: notornom alkoholičaru...” (Ahmed, 2/128. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u *Sahihul-Džami*, br. 3052.) U drugom hadisu prijetnja koju je Poslanik, s.a.v.s., uputio alkoholičarima još je žešća: “Ko umre kao hronični alkoholičar, Allaha će susresti kao onaj koji je obožavao kipove.” (Ahmed, 1/272, od Ibn Abbasa, r.a. Ahmed Šakir, r.h., ga je u opaskama na Ahmedov *Musned* ocijenio slabim, br. 2453, a šejh Albani ga smatra dobrim. Vidjeti: *Sahihi Tergib*, br. 2364.) Neki “mudrijaši” pravdaju se kako je piva zdrava za bubrege, crno vino za krv, dok se poneki i redovni džematlija uopće ne ustručava priznati kako svako jutro “natašte” popije po jednu čašicu, “radi zdravlja”!

Zviždukanje i nakon sedamdesete

Nije samo alkohol i pod stare dane ostao “u krvi” mnogim Bošnjacima. Ima i onih koje ni starost nije opametila, niti im strasti smirila, pa se i dalje odaju bludu, ako ne onom u pravom smislu riječi, onda makar bludu koji čine oči, uši, jezik ili drugi organi. Vidjeti starca u kratkim hlačama, raskopčane košulje i sa šeširom na glavi, kako na čaršiji zauzme dobru osmatračnicu da, ako ništa drugo, makar oči dobro “nahrani” razvratnim (ne)oblačenjem djevojaka koje bi mu mogle biti i unuke, uz vulgarne komentare i pokoji zvižduk koji se, u nemogućnosti bilo čega drugog, otme iz staračkih prsa, više je nego mizerno i krajnje odvratno. Zbog toga je, između mnogih šerijatskih tekstova koji govore o grijehu i kazni za blud, starac posebno spomenut. Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao je: “Allah se na Sudnjem danu neće obratiti trojici ljudi,

niti će ih očistiti, niti će ih pogledati, i njih očekuje patnja nesnosna: starac koji čini blud...” (Muslim, br. 107, od Ebu Hurejre, r.a.)

Tito u duši, petokraka na bluzi

Veliki broj onih koji su danas u poznim godinama proživjeli su svijet svoje mladosti u “onom sistemu”. To im se naravno ne može prigovoriti, jer niko ne bira vrijeme niti mjesto gdje će i kada će biti rođen. Također, niko nema pravo prigovarati onima koji su bili aktivni učesnici antifašističke borbe, koja je po svim objektivnim mjerilima bila apsolutno opravdana, jer je bila usmjerena ka rušenju zločinačke ideologije. Međutim, isto tako niko ne bi trebao poricati ni posljedice komunističkog sistema koji je zavladao nakon Drugog svjetskog rata i koji je svojom ateističkom ideologijom duhovno osakatio čitave generacije muslimana Bošnjaka na našim prostorima, te ih potpuno, ili makar djelimično ostavio bez vjere, nacije i identiteta. Jedan dio Bošnjaka srčano se odazvao pozivu partije, te otišao u “proletere i drugove”, pa im od islama ostade još samo ime, kao stalni podsjetnik na izvorne korijene. Hvala Allahu, bilo je i onih koji nikada nisu popustili pred partijskim pritiscima, te su, bez obzira na sve psihičke ili fizičke torture kroz koje su prošli, ostali vjerni dini-islam, i kao takvi dočekali krah komunističkog režima. Za pohvalu su i oni koji su se makar pod stare dane okanili te bezbožničke ideologije, pa se vratili svome Gospodaru Koji je milostiv i Koji mnogo prašta.

Ali Tito-nostalgicari su posebno zanimljiva kategorija starih osoba, koje, nakon dubokog razmišljanja o njima, kod čovjeka mogu izazvati samo žaljenje. Gledati sijede glave, Hakiye i Hamdije, Muje i Sulje, ...kako sa petokrakom na reveru kaputa, “uz maj” prevaljuju stotine kilometara da posjete Dedinje ili Kumrovec, da pojedu besplatnu porciju vojničkog graha (u kojem svašta pliva) te da se skoro pobožno naklone pred bistom druga “Starog”, pa onda veselo zaigraju “užičko” uz otrcanu konstataciju kako se u njegovo vrijeme “svugdje moglo leći...”, kod vjernika budi očaj i žaljenje za tim ljudima, jer im od prošlosti izgleda nije preostalo više od spomenutog. Pojedinci čak i oporuče da im se ni dženaza ne klanja, da se slučajno ko od “radikalne” rodbine ne bi usudio to učiniti. Zato neki, u nedostatku “limene glazbe”

kojom su se nekada na vječni počinak ispraćali “drugovi” uz riječi “slava mu”, najčešće bez ikakvih ceremonija završe u krematoriju da bi svoj (ne) smiraj pronašli na nekom od ateističkih groblja o kojima više skoro da niko i ne vodi računa, a sami pogled na njih, i hladna, bezlična komunistička obilježja na njima, budi jezu u srcu insana. Svaki koncept ili ideologija, koja je utemeljena na kultu ličnosti, smrću dotičnog lidera brzo propada, a iza sebe ostavlja čitavu generaciju intelektualno osakaćenih tipova, koji će do svoje smrti čeznuti za liderom koji je svakako morao da umre. Nostalgично će očekivati značajne datume da ga se nanovo sjete i sjetno zaključuje kako bi, da je on živ, sve bilo kako treba. Ironično je što su muslimani Bošnjaci u globalu ti koji su za komunizam najviše dali, od njega najmanje profitirali, zbog njega najviše trpjeli, a u isto vrijeme za njim najviše žalili, i još uvijek žale.

Gospodaru se svome vratiti

Nije tragedija griješiti, već ne priznavati svoje greške. Nije najveće zlo život provesti kao alkoholičar, bludnik, lihvar, ateista, komunist, deista, ili bilo kako drugo, već je tragedija i u starosti ostati dosljedan svojim zabludama, i sa njima umrijeti. Kada čovjek shvati svoje greške, i kada se u njemu, nakon dugih godina čvrstog sna, konačno probudi fitra - prirodna urođena vjera (stanje čistog monoteizma) s kojom je rođen, ne treba dozvoliti nikome da mu se ispriječiti na putu povratka ka svome Gospodaru, niti se osvrtni na kritike, tipa: “Do jučer je bio komunjara, a danas u prvom saffu.” Uzvišeni Allah prima pokajanje Svoga roba sve dok mu duša ne izađe iz tijela, pa makar se pokajao i u stotoj godini života. Iskrenost nečijeg pokajanja mi kao ljudi nismo dužni ispitivati niti provjeravati. Taj sud ostavljamo Onome Koji *zna poglede koji kriomice u ono što je zabranjeno gledaju, a i ono što grudi kriju* (El-Mu'min, 19.).

Molimo Uzvišenog Allaha da nam omili dobra djela i omrazi loša, da svoju mladost i starost provedemo kao iskreni vjernici, i da budemo od onih za koje je Poslanik, s.a.v.s., rekao: “Najbolji od svih je onaj ko dugo živi, a njegova dobra djela budu mnogobrojna.” (Tirmizi, br. 2329, Ahmed, br. 17611, od Abdullaha b. Busra, r.a. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim. Vidjeti: *Sahiha*, br. 1836, i *Sahihi Tergib*, br. 3364.)

Reagiranje – Tužilaštvo / Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine

Zaključci autora predstavljaju neistine

U povodu neistinitih navoda u članku “U Centrali FMUP-a psovali su nam Boga”, autora Ismail Ibrahima, objavljenom u br. 221. od 23. svibnja / maja 2008. godine zahtijevamo objavljivanje sljedećeg:

Zaključci autora o “neozbiljnim institucijama”, “javašluku” i “...do kraja ispoljenom antiislamizmu...”, osim što predstavljaju potpune neistine, ne proizilaze ni iz samoga teksta, budući da je Velić otvoreno rekao da je Tužiteljstvo zatražilo od Suda “...ranije puštanje iz pritvora...”, što su potvrdili Rustempašić, Mecić i Handžić.

Razlozi za određivanje pritvora zakonski su propisani, tako da navodi A. Handžića, da je tužitelj “...pustio na slobodu...” Fičer Muhameda zbog toga što ne klanja, a pije alkohol - potpuna neistina.

Tužitelj se tijekom istrage nije služio “podlim trikovima” kako to navodi A. Handžić, budući da je Tužiteljstvo BiH podnijelo Prijedlog Sudu BiH za određivanje branitelja po službenoj dužnosti osumnjičenima, što je Sud i prihvatio.

Prema tome, izjava A. Handžića da je tužitelj “namjerno ... sakrivao listu advokata...” , te da je ubjeđivao (A. Handžića) da mora prihvatiti, od Suda BiH, određenog advokata - predstavlja također potpunu neistinu.

Prema Kodeksu za tisak zahtijevamo

da reagiranje objavite u prvom narednom broju na istoj strani vašeg magazina na kojoj je objavljen i spomenuti članak.

Ovo reagiranje istovremeno je proslijeđeno i Vijeću za tisak Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem, Boris Grubešić, rukovoditelj Odjela za odnose s javnošću Tužiteljstva BiH.

Gospodine Grubešiću, pokazali ste novinarsku nepismenost

Gospodine Grubešiću, ovo reagiranje koje ste nam poslali pokazuje da ste totalno novinarski nepismeni rukovoditelj Odjela za odnose s javnošću Tužiteljstva BiH. U vašoj reakciji stoji “Zaključci autora o ‘neozbiljnim institucijama’, ‘javašluku’ i ‘...do kraja ispoljenom antiislamizmu...’, osim što predstavljaju potpune neistine, ne proizilaze ni iz samoga teksta”. Hajde još jednom pročitajte tekst na koji ste reagirali. Na drugoj stranici intervjua, na dnu prvog pasusa, a prije međunaslova, lijepo stoji odgovor Edisa Velića koji je jasno ograničen navodnicima od autorovih zaključaka - “Vidite šta je ovdje još zanimljivo. Kada sada usporedimo ove činjenice da je tužitelj sam tražio naše oslobođanje jer su, kako sam reče, njihova vještačenja i detaljne istrage pokazala da u našim radnjama nema obilježja krivičnog djela za šta smo osumnjičeni, kako onda protumačiti

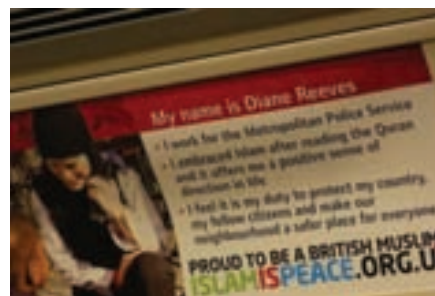
optužbe na naš račun da smo na teritoriji Federacije BiH kupovali oružje s ciljem da napadamo katoličke crkve, EUFOR-ove LOT timove, Elektroprivredu BiH radi ugrožavanja građana BiH, Armiju BiH i snage Armije BiH koje se spremaju za odlazak u Afganistan. Jedino tumačenje ovakvog ponašanja MUP-a Federacije BiH, Tužiteljstva i Suda BiH jeste da nije riječ o neozbiljnim institucijama i da nije riječ o njihovom javašluku, ovdje je riječ o očitom i do kraja ispoljenom antiislamizmu ovih institucija koji se slomio po našim leđima”, kaže Velić.

Oslobođenje

Hamza multietični

U prošlom broju, u rubrici “Polumjesec”, pisali smo o ateističkim jadikovkama Hamze Bakšića i njegovim strahovima zbog ugroženosti sarajevske multietičnosti, jer se u nekoliko sarajevskih tramvaja nalaze izlijepljene poruke Muhammeda, a.s. Staro zašiljeno komunističko pero nas straši da će zbog tih poruka nemuslimani u Sarajevu, bezbeli, osjetiti svu dozu nacionalno-vjerske ugroženosti. Da čovjek još živi eru komunizma svjedoči praksa multietičnih evropskih metropola čiji građani, bez

obzira na nacionalno-vjersku pripadnost, nemaju problema voziti se u tramvajima i vozovima po kojima su izlijepljene islamske poruke. Ovom prilikom objavljujemo fotografije iz Londona (Ovih dana je grupa britanskih muslimana pokrenula kampanju za popravljanje slike islama u tamošnjem društvu. Kao odgovarajuće sredstvo izabrali su plakate koji su nalijepljeni u vozovima londonskog metroa) i Berlina (njemačka organizacija “Way to Allah” uradila je sličnu kampanju u Berlinu).

Šiprage – Kotor-Varoš

Safet umro kao Savo

Vraćajući se korijenima, Safet Kurdić se pokrstio i ponio ime Savo, za krsnu slavu odabrao je Svetog Savu i odmah nabavio ikonu, piše beogradska *Politika*, a prenose svi srpski mediji. Riječ je o Safetu Kurdiću iz Šipraga kod Kotor-Varoši, koji je kao četnički dobrovoljac ratovao od Slavonije do Vlačića. Zaista, kako su nam rekli Bošnjaci iz Šipraga, Safet je nakon rata promijenio ime u Savo. Ubrzo je poginuo u šumi i to pod sumnjivim okolnostima. Njegove bivše komšije kažu nam da se sumnja da je ubijen u šumi. Safetovu sahranu predvodio je mjesni pop, a ukopan je u srpskom groblju (*Politika* namjerno podvaljuje laž kako bi uveličala svoje pisanije o vraćanju muslimana svojim korijenima. “Na muslimanskom groblju, danas humka i, kako drugo, do krst.”). Iza Safeta je ostala njegova žena Sardina i troje djece, Nikola, Alen i Alena. *Politika* u istom tekstu citira izjavu Dimitrija Pavlovića, direktora Osnovne škole “Petar Kočić” u Šipragama. “Kada se tome malo ko nadao, selom se pročulo kako Nikola, Savin sin, mora da pohađa časove islamske vjeronauke. Siguran sam da ga na to nisu tjerali ni majka, ni brat, ni sestra. Nekom je, izgleda, stalo da u uvijek mirnim Šipragama, u kojima su dva naroda, čak i za vrijeme ratova, živjeli bez ikakvih problema, njih ipak bude.” Kontaktirali smo efendiju Emina Čolakovića, vjeroučitelja u spo-

menutoj školi i imama u Šipragama. “Da, kod mene na islamsku vjeronauku već tri godine idu Nikola, Alen i Alena. Djeca normalno dolaze na vjeronauku, dolaze redovno i u mejtef kod mene i mogu vam reći da veoma dobro uče. Mali Nikola kaže da je on Sulejman i tako traži da ga djeca zovu. Stariji Alen je završio deveti razred i on je bio jedan od boljih polaznika islamskog vjeronauka. I Sulejman je veoma dobar.” Efendiju smo upitali jesu li istiniti navodi beogradske *Politike* o Nikoli, odnosno Sulejmanu. “Nisu, jedino je pedagogica prije nekoliko dana dolazila i tražila da djeca ne idu na vjeronauku jer navodno njihova majka traži da ne idu ni na jednu vjeronauku. Međutim, djeca su samoinicijativno nastavila da dolaze, nakon čega je pedagogica rekla da djeca nastave dolaziti na islamsku vjeronauku. Primijetio sam da su djeca zbunjena zbog onoga šta se priča o njihovim roditeljima.”

Nihad Ćosić

Pitanja bez odgovora?

Negdje pred završetak ovog broja primili smo telefonski poziv od Nihada Ćosića koji je zatražio da reagira na intervju koji smo objavili u prošlom broju sa Rijadom Rustempašićem i ostalom trojicom, koji su osumnjičeni za terorizam pa oslobođeni, a koji su otvoreno izjavili da je Nihad Ćosić sarađivao sa policijom protiv njih. “Ovo je drugi put kako pišete protiv mene. Dosta je toga više, nemojte da bude problema. Hoću da saslušate i drugu stranu, da vidite ko je Nihad Ćosić”, rekao nam je Ćosić. Poštujući novinarski kodeks ljubazno smo prihvatili njegov poziv za intervju. Po dogovoru, putem interneta poslali smo mu pitanja. Nakon što je vidio o čemu želimo sa njim razgovarati, umjesto odgovora Ćosić je već sutradan počeo sa sasvim drugom pričom. “Znate, ja hoću da dođem u vašu redakciju da k'o i Rijo govorim s vama.” I na taj zahtjev Ćosića smo pristali. Međutim, nit' Ćosića nit' njegovih odgovora na

naša pitanja. Evo pitanja na koja Nihad Ćosić, uprkos insistiranju, nije imao odgovora: “1/Kako komentiraš optužbe Rijada Rustempašića i ostalih iz grupe da si sarađivao sa policijom protiv njih? 2/ Ko si ti ustvari, javno si

priznao navodna ubistva u Afganistanu, da si član Al-Kaide, da si upućen i upetljan u teroristički napad na Madrid, da čekaš poziv za akciju i sl. Kako to da se nakon svih ovih izjava krećeš slobodno? Velić Edis je imao problema zbog slike u afganistanki na Bjelašnici, pa su tužitelji mislili da je bio u Čečeniji. Zamalo ga to nije koštalo zatvora. A ti otvoreno pričaš kako si klaao po Afganistanu i dalje mirno hodaš na slobodi. Zar to nije dokaz da te neko namjerno pušta da pričaš tu priču? 3/ Zašto kažeš da si bio u odredu “El-Mudžahidin” kad nisi bio, zašto kažeš da si bio na Vozućoj kad nisi bio? Niko te ne zna od pripadnika odreda. Ako tvrdiš suprotno, daj uvjerljive argumente? 4/Šta ti znači današnja izjava da bismo mi mogli imati problema s tobom ako nastavimo pisati o tebi? 5/ Zaista, ko si ti Nihade Ćosiću?”

Odgovore na ova pitanja vjerovatno nikada nećemo ni dobiti. Možda je Ćosić svoju misiju već završio.

Humanost đaka OŠ "Grbavica"

Melisa je počela rasti

U novim, tzv. tranzicijskim vremenima koja su pogodila i našu zemlju, ljudi imaju sve manje vremena za poklanjanje pažnje drugima. Nema se "vremena" za roditelje, bliske rođake, komšije, prijatelje. Ljudi su postali hladni i sami, i, kao i na Zapadu, gotovo da smo spremni gledati ljude kako umiru na ulici a da im ne pritekemo u pomoć. A pritom sve je veći broj ljudi kojima treba pomoć i naša

humanost. Svakodnevno čitamo po novinama i gledamo na televiziji apele za pomoć, uglavnom djeci oboljeloj od raznih, nekad tako rijetkih bolesti. Jedan takav apel došao je i do Jasminke Đonko, nastavnice matematike u OŠ "Grbavica 1" u Sarajevu, a glasilo je: "Melisa Delić, učenica 7₂ razreda OŠ 'Fahro Beščelija' iz Goražda visoka je 130 cm i više ne raste. Mogla bi da njeni roditelji imaju 50.000 KM".

Nastavnica je odmah pokrenula akciju u svojoj školi: "Agresivno smo krenuli. Školu smo oblijepili plakatima i naslovima 'Neka raste naša vršnjakinja Melisa', 'Jedan dan bez soka, drugi dan bez žvake'. Djeca su ubacivala svoj džeparac u kasu. Za samo sedam dana skupili smo 1.505 KM", kaže nam nastavnica Đonko i nastavlja: "Novac smo odnijeli kada je škola koju pohađa Melisa obilježavala svoj dan. Bio je to potresan susret i druženje naših đaka sa Melisom. I evo, nekoliko dana nakon naše posjete Melisa je krenula na terapiju, a naša su djeca ponosna što su joj pomogla da počne rasti", završava nastavnica Đonko svoju priču.

Predstavljamo...

Rat za brčanski koridor

Rat za brčanski koridor, naziv je knjige Hamida Deronjića, novinara i publiciste. Riječ je o knjizi sjećanja, ali i dokumenata koje je Deronjić prikupio za vrijeme i poslije rata, a koji govore o danima agresije u rejonu Brčkog, gdje je autor živio i odakle je, sa prvih linija odbrane, izveštavao za Radio i Televiziju BiH. Knjiga, kako kaže sam autor, u predgovoru je "daleko od ambicije da pruži konačan i sigurno kompleksan odgovor na pitanje 'šta i kako je sve bilo?'". Ali, sasvim sigurno je riječ o knjizi koja će izazvati reakcije, posebno kod "druge" strane, odnosno kod onih koji su počinili agresiju i koji su ubijanjima, protjerivanjima, silovanjima zauzeli Brčko. A, gotovo sigurno neće izostati ni reakcije nekih nadobudnih brčanskih Bošnjaka, koji su danas, zarad političke ideologije, spremni negirati značaj pojedinih ljudi za borbu oko brčanskog koridora, kao i za postdejtonsku borbu da Brčko ne ostane u sastavu RS-a. Kroz 15-ak poglavlja knjige autor prati Brčko od priprema za agresiju i njegovu okupaciju, pa sve do formiranja Brčko distrikta. Recenziju za knjigu napisao je Sejo Omeragić, koji između ostalog kaže: "*Rat za brčanski koridor* je jedno od najefektnijih i tematski najpotpunijih napisanih djela o ratu u BiH od 1992. do 1995. godine... *Rat za brčanski*

koridor je jedna apsolutno zaokružena tema, u kojoj nakon čitanja ne preostaju nikakve nepoznanice ili suvišna pitanja. Radi se o rukopisu koji će popuniti jednu golemu prazninu u nekim od ključnih pitanja prošlog rata. Deronjićevo djelo u ovu vrstu literature unosi jedan snažan impuls analitičnosti i kompleksnije i šire gledanje na rat i ratna zbivanja, nego što su to za dosadašnju literaturu uobičajeni opisi vojnih sukoba."

BiH i Evropska unija

Protiv kojih terorista će se boriti Ministarstvo sigurnosti

Predsjedavajući Vijeća ministara BiH dr. Nikola Špirić dao je potpredsjedniku Evropske komisije Jacquesu Barrotu (Žaku Barou) i evropskom komesaru za proširenje Olliju Rehn u vrlo čvrste garancije da će institucije BiH za mjesec dana biti spremne odgovoriti na sve zahtjeve Evropske komisije "samo da bi građani BiH nakon skoro dvadestogodišnje nezaslužene izolacije dobili zasluženu slobodu kretanja". Nedugo potom, pripadnici SIPE su prošle sedmice izvršili dvadesetak hapšenja na području Brčkog, Bijeljine, Banje Luke i Sarajeva. To iz razloga što su optuženi da su falsifikovali lične dokumente - CIPS-ove isprave. Događaji skoro preteču jedni druge. Ministarstvo sigurnosti izradilo je poseban plan civilno-vojne saradnje državnih institucija u slučaju terorističkoga napada na BiH, što znači da država napokon ima pripremljenu i osmišljenu reakciju na eventualni napad terorista. Plan je odobrilo Vijeće ministara, a dobio je i pohvale Antiterorističkog odbora Vijeća sigurnosti UN-a, čiji su stručnjaci najavili i finansijsku potporu za njegovu provedbu. Svrha plana je uspostava efektivnog i efikasnog odgovora države BiH na terorističke prijetnje i posljedice terorističkih udara na civilne mete radi ostvarivanja ciljeva terorističkih organizacija, skupina ili pojedinaca. Vrlo dobro znamo da se svaka organiziranja teroristička skupina bavi falsificiranjem ličnih dokumenata. I naravno da su uhapšeni Srbi u manjem entitetu po definiciji pravi teroristi. Ali niko ih tako ne naziva. Niti se negdje može pročitati da će ovaj plan, koji je Ministarstvo sigurnosti napravilo u slučaju terorističkog napada, biti sproveden protiv Karadžićevih jataka. Sve te pare i ostala sredstva bit će, po isprobanom receptu, utrošena na borbu protiv izmišljenih terorista iz bošnjačkog naroda.

Jad i bijeda bosanske stvarnosti

Četnici uzimaju pare za informacije o mjestima masovnih grobnica

Prvo su ubijali Bošnjake pret hodno opljačkavši njihovu imovinu, a onda, nakon agresije na našu zemlju, četnici za informacije o mjestima gdje su pokopali jadne bošnjačke civile uzimaju velike novce. Jadna je i bijedna bosanskohercegovačka stvarnost. Nikoga nema ni da osudi ni da makar prezre takve ljude. Nekadašnji šef Komisije za traženje nestalih i direktor Instituta za traženje nestalih BiH, Amor Mašović, tvrdi da traženje novca za informacije nije od jučer. Još početkom 1992. godine pojedinci su za novac nudili informacije o zatvorenicima i logorašima, a ta se praksa nastavila i u poslijeratnom periodu kada se tragalo za mjestima i grobnicama nestalih. "Ono što smo

mi kao laici mogli procijeniti jeste da su neki od tih pojedinaca koji su nam otkrivali informacije bili direktno umiješani u izvršenje zločina ili stva-

ranje pojedinačnih i zajedničkih masovnih grobnica", istakao je Mašović. Dodao je da se za ustupanje informacija tražilo od nekoliko desetina do čak milion eura. Pored toga, naglasio je Mašović, tražene su i neke usluge, poput obezbjeđivanja pasoša i viza, azila, pa čak i materijala za pokrivanje kuće jednog od povratnika koji je bio izvor informacije. Najgore u svemu tome jeste što, ukoliko porodice žele saznati tačne informacije o mjestu masovne grobnice u kojoj leže njihovi najmiliji, moraju dati velike svote novca upravo ubicama svojih najbližih. I ne samo to, moraju zagarantirati tajnost tog čovjeka koji je dao informaciju. Žalosno, da žalosnije ne može biti.

Obmanjivanje javnosti

U Neumu je bila džamija

U Neumu, ali i nekim drugim gradovima BiH, prije svega u Sarajevu i Zenici, pojavio se suvenir koji je već podigao mnogo prašine te izazvao ogorčenja mještana Neuma. Naime, na keramičkoj podlozi veličine 10 x 5 cm oslikan je dio neumske panorame. Na lijevoj strani prikazana je barka kao simbol života na moru, a na desnoj strani uklesana je džamija.

Šokiralo je to mještane Neuma, u kojemu nikada nije postojala džamija, a u ovome gradiću je udio Hrvata gotovo 100 posto, piše zagrebački *Večernji list*. Večernjakovci u istom tekstu navode da "isti taj objekt, kojeg zapravo nikada nije bilo, stavljen je na popis ugroženih spomenika kulturne baštine". Naravno, ne navodi se ko je neumsku džamiju stavio na listu ugroženih nacionalnih spomenika. Riječ je o uglednoj državnoj instituciji, o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika BiH čiji su članovi ugledni naučni radnici kao što je Dubravko Lovrenović, historičar, medijavelista, Amra Hadžimuhamedović, federalni koordinator projekta kadrovskog i institucionalnog jačanja,

saradnik na Arhitektonskom fakultetu u Sarajevu, Ljiljana Ševo, Zavod za zaštitu kulturno-istorijskih spomenika i prirodnog naslijeđa Republike Srbije u Banjoj Luci, Finkinja Tina Wik, arhitekta i konzervator, Zeynep Ahunbay, profesor historije arhitekture i

arhitektonske zaštite na Arhitektonskom fakultetu u Istanbulu. Možemo razumjeti nastojanja *Večernjeg lista* da se spriječi bilo kakva pomisao za obnavljanje porušene džamije u Neumu koja je uprkos njihovim lažima nekada krasila našu nekadašnju luku.

**Šemsudin Mehmedović, zamjenik predsjedavajućeg
Zajedničke sigurnosno-obavještajne komisije za nadzor
nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH**

Lahko je čovjeka optužiti za terorizam ako se to radi kako naše sigurnosne agencije rade

Kao što stoji u nadnaslovu ovog teksta, Šemsudin Mehmedović je zamjenik predsjedavajućeg Zajedničke sigurnosno-obavještajne komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH. Pa ipak, to ga nije spasilo od djelovanja obavještajnih službi čemu smo bili svjedoci proteklih dana. Sa Mehmedovićem razgovaramo o razlozima zbog kojih je posljednjih mjeseci često na udaru obavještajno-medijskih sila, o radu OSA-e, o radu bh. obavještajaca za Srbiju i Hrvatsku i naravno o Dževadu Galijaševiću

Razgovarao: Ezher Beganović

Pojedini mediji iz RS-a posljednjih mjeseci redovno objavljuju senzacionalne informacije o Vašoj navodnoj povezanosti sa terorizmom, Al-Kaidom, nezakonitim izdavanjem ličnih dokumenata stranim dobrovoljcima i sličnim radnjama i pokretima. Posljednja u nizu bombastičnih optužbi objavljena je u banjalučkim *Nezavisnim novinama* gdje ste od neimenovanih obavještajaca optuženi za prebacivanje veće količine oružja i eksploziva u Hrvatsku. Samo nekoliko dana kasnije hrvatska policija pohapsila je osobe koje su stvarno švercovale oružje iz BiH čime se pokazalo da su navedene optužbe na Vaš račun potpuno izmišljene. Ko i zašto provodi višemjesečnu medijsku kampanju protiv Vas u medijima iz RS-a?

Mehmedović: Očigledno je da hrvatske službe nisu zaštićene od upada paraobavještajnih službi iz BiH i šire, jer su imale saznanja o akciji koju vode sigurnosne službe Republike Hrvatske. Takva saznanja iskoristili su da u svijet i EU pošalju još jednom lošu sliku o BiH i naročito njenom najbrojnijem narodu koji oni predstavljaju potencijalnim teroristima i "bijelom Al-Kaidom", kako to njihov plaćenik i "stručnjak za terorizam" vrlo često kaže. O terorizmu u BiH danas najviše govore upravo oni koji su svojim terorističkim aktivnostima razorili BiH i koji su pred agresiju na BiH vodili "balvan revoluciju" sa ciljem rušenja institucija BiH i uvođenjem vanrednog stanja željeli potčiniti BiH tadašnjem režimu Slobodana Miloševića i njegovih satelita u BiH.

A zašto baš ja? Vjerujem da sam odabran ne slučajno; moji stavovi po pitanju tih osoba veoma su jasni i nedvosmisleni, jer ih svakom prilikom nazivam pravim imenima, a u zadnje vrijeme snažno sam stao u odbranu institucija BiH koje Dodikovi nacionalisti žele razoriti i uništiti. Sjetite se samo njihovih nastojanja i izjava o BHT-u, RAK-u, ombudsmenima, revizoru BiH, Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću, reformi policije itd. U mnogim aktivnostima vezanim za očuvanje i zaštitu ovih institucija duboko sam infiltriran i oni to znaju, te stoga me i ne čude napadi od medija koje je Dodik odavno stavio pod kontrolu, a ja kao zamjenik predsjednika Komisije za promet i komunikacije,

Peticija za zaštitu privatne imovine nesrpskog stanovništva u Banjoj Luci i RS-u

Galijašević služi Republici Srpskoj samo u propagandne svrhe

U RS-u Dževada Galijaševića odnedavno tituliraju kao stručnjaka za terorizam. Poznato je da ovaj čovjek u svakom svom nastupu barem jednom spomene Vaše ime, naravno u negativnom kontekstu. Vaš komentar?

Mehmedović: Komentar uopće nije potreban ako se zna da je za takve aktivnosti odlično plaćen još iz doba Miloševića, kada je "događanjem

naroda" preuzimao vlast, pa Šešelja i Karadžića, do današnjeg Dodika i Špirića. Srednja medicinska škola i nije baš garancija nekog znanja iz oblasti sigurnosti, a posebice borbe protiv terorizma, izuzev ako nije prošao specijalističke kurseve u Srbiji. Ako je sva pamet u RS-u spala na njega, onda je jasno o kakvim se neozbiljnom ljudima i institucijama radi i da im služi samo u propagandne svrhe.

koja je i nadležna komisija za pitanja medija i njihovog regulatora, drznuo sam se, eto, suprotstaviti se. Nastojim da samo radim svoj posao bez obzira svidjelo se to njima ili ne.

Vi ste zamjenik predsjedavajućeg Zajedničke sigurnosno-obavještajne komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije

Stari UDBAŠI su još živi i aktivni, ali ne rade u korist BiH, već su u funkciji određenih političkih centara ili obavještajne službe Republike Srbije, imaju za cilj prikazati BiH u lošem svjetlu i naročito pokazati EU i SAD-u kako je život sa muslimanima u BiH nemoguć, što će se koristiti kao polazna osnova za reformu Ustava BiH

BiH u Parlamentarnoj skupštini BiH. Nedavno ste izjavili da bezvezne priče ili pamflete protiv Vas pišu pojedini dužnosnici koji rade u sigurnosnim agencijama BiH. Koje su to sigurnosne agencije i dužnosnici koji pišu te pamflete i

ima li slučajeva da se iz naših sigurnosnih agencija pišu slični pamfleti i protiv drugih ljudi?

Mehmedović: Nisam to slučajno izjavio. Slične stvari događaju se svakodnevno, jer je sprega medija iz RS-a i otrgnutih obavještajaca veoma jaka, što pokazuju i posljednje aktivnosti. Naime, stari UDBAŠI su još živi i aktivni, ali ne rade u korist BiH, već su u funkciji određenih političkih centara ili obavještajne službe Republike Srbije, imaju za cilj prikazati BiH u lošem svjetlu i naročito pokazati EU i SAD-u kako je život sa muslimanima u BiH nemoguć, što će se koristiti kao polazna osnova za reformu Ustava BiH, pa eto treba RS zaštititi od Bošnjaka entitetskim glasanjem, da ne bi ugrozili opstanak Srba u BiH, s druge strane želi se kroz podršku međunarodne zajednice osigurati da Bošnjaci ni na jednom pedlju BiH ne mogu samostalno donositi odluke ni po kojem pitanju. Nažalost, neki dužnosnici iz međunarodne zajednice daju im podršku u tome. Analizirajte samo stanje u SIPA-i i bit će sve jasno. Od 10 šefovskih pozicija u Banjoj Luci nije postavljen niti jedan Bošnjak niti Hrvat, već su mjesta nepopunjena, a sva srpska mjesta su popunjena. Zašto? Nije tajna da tamo upravo rade stari UDBAŠI koji su

Neizlazak Bošnjaka širom svijeta na izbore osnažio je Dodikov SNSD i stvorio sliku bespomoćnosti Bošnjaka

Aktivni ste sudionik bošnjačke političke scene još od kraja agresije na BiH. Na toj bošnjačkoj političkoj sceni trenutno vlada haos, totalno nejedinstvo, Bošnjaci su danas u političkom smislu totalno nemoćni. Šta se to događa sa vama političarima?

Mehmedović: Ne slažem se sa takvom ocjenom o nejedinstvu. Možda to tako djeluje u javnosti, ali recimo na državnom nivou vodi se jedna konzistentna politika koja

je ipak rezultat koordiniranog rada.

Drugo je pitanje šta se u ovim političkim okolnostima uopće može uraditi. Neizlazak Bošnjaka širom svijeta na izbore rezultirao je snažnim utjecajem Dodikovog SNSD-a, što je BiH vratilo unazad, a značajno ojačalo RS, te stvorilo sliku bespomoćnosti Bošnjaka, ali mi smo sad u defanzivi i zbog razvoja događaja oko Kosova.

poznati od ranije po kršenju ljudskih prava i proganjanju građana BiH, imate ih infiltriranih i u Tuzli, neki od njih svakodnevno rade nezakonite stvari, ali ih njihovi šefovi štite. Ako bude bilo potrebe mogu navesti i njihova imena.

Također, sa sigurnošću ste ustvrdili da u SIPA-i i u OSA-i ima ljudi koji umanjuju značaj takvih sigurnosnih problema kao što su četnička postrojanja i slično. A ima li u tim službama onih koji namjerno predimenzioniraju ili izmišljaju izvještaje o postojanju tzv. islamskog terorizma, "bijele Al-Kaide" i sličnih optužbi na račun Bošnjaka? Ovih dana Sud BiH je na zahtjev Tužiteljstva BiH pustio na slobodu četvericu Bošnjaka koji su bili optuženi da su počinili djelo terorizma. Tužiteljstvo BiH tvrdilo je da je spomenuta četvorka bila spremna napasti Elektroprivredu BiH, Armiju BiH i druge mete. Na kraju je Tužiteljstvo BiH kroz vlastitu istragu došlo do zaključka da nema nikakvih naznaka niti sumnje da je spomenuta četvorka planirala napasti navedene mete i zatražilo je njihovo oslobađanje. Očigledno je da je Tužiteljstvo u ovom slučaju djelovalo na osnovu obavještajnih izvještaja, izvještaja koji su izgleda imali za cilj samo da se zatvori nekoliko Bošnjaka.

Mehmedović: Veoma je lahko čovjeka optužiti za terorističke aktivnosti ako se to radi kako naše sigurnosne agencije rade, jer se poslu pristupa veoma površno, a ohrabrilo ih je deportiranje tzv. "alžirske grupe" iz BiH koja je, sjetimo se,

odvedena po odobrenju tadašnje vlasti Alijanse, bez da se i do danas sazna dalja sudbina tih ljudi koji nisu pravomoćno optuženi ni za šta, a već su u logoru 7 godina. Predsjedništvo, a ni Vijeće ministara ne poduzima ništa da se ti ljudi vrate svojim porodicama ili da im se pošteno sudi. Od tih ljudi su ti "vrsni" stručnjaci napravili nepoželjne osobe svugdje u svijetu i nije poželjno ni govoriti o njima, a kamoli ih tražiti. Postavlja se pitanje da li će ikad iko odgovarati zbog mnogih uništenih života nevinih ljudi i njihovih porodica? Ako ne ovdje, a ono sigurno pred Bogom.

U BiH mnogi su skloni vjerovati da u OSA-i radi mnogo onih koji su spremni svoje obavještajne usluge staviti na raspolaganje obavještajnim službama iz Srbije i Hrvatske. Slažete li se sa ovakvim uvjerenjima?

Mehmedović: U OSA-i ne vjerujem da mogu značajnije, jer je uspostavljen organiziran sistem rada i kontrole, ali u SIPA-i i MUP-u RS-a sigurno to rade, jer je i borba za direktora SIPA-e to pokazala, kao kadrovska rješenja koja su tamo. Sjetimo se spektakularnih izjava ministra i direktora policije RS-a o kretanju haških optuženika koji su pravili šuplje spektakularne akcije pronalaska i hapšenja istih, a sigurno su znali da ih nema tu, ali to je prodavanje magle međunarodnoj javnosti o potrebi i angažmanu MUP-a RS-a, a sve u vezi s reformom policije.

Počela je obimna policijska akcija na razotkrivanju osoba koje su izdavale lažna CIPS-ova dokumenta kriminalcima iz BiH i iz regije. Broj

lažnih dokumenata je zastrašujući. Ovo je samo dio problema u sigurnosnim agencijama u BiH. Mogu li naše sigurnosne agencije, ovakve kakve jesu, biti faktor sigurne budućnosti BiH?

Mehmedović: U nekoliko navrata ukazivao sam na nezakonite radnje unutar sistema CIPS-a, ali nadležni ministar nije poduzimao ništa, dok se u to nisu uključili i neki faktori iz međunarodne zajednice, jer je nezakonit rad postao praksa, što je prevršilo svaku mjeru. Ukazivao sam na lažna državljanstva na području Brčkog i to veliki broj, ali državna Komisija za reviziju proglasila se nenadležnom. Svaki komentar je izlišan.

Visoki predstavnik za BiH Miroslav Lajčak smijenio je sa dužnosti iz OSA-e Predraga Čeranića zbog podrške ratnom zločincu Stojanu Župljaninu. Kako komentirate ovaj slučaj, odnosno kako je bilo moguće da u državnoj Obavještajno-sigurnosnoj agenciji budu zaposlene osobe koje su podržavale i koje podržavaju ratne zločince?

Mehmedović: Mediji su čak ukazivali na neke osobe koje se vežu za ratne zločine u BiH, da se nalaze na pozicijama u sigurnosnim službama, i mene je iznenadio ovaj slučaj u OSA-i, jer znam za mnogo slučajeva u SIPA-i, ali niko ne reagira, ne treba očekivati hapšenje ratnih zločinaca od strane onih koji su zločine također činili u ratu. Ipak, očekujem da će Vijeće ministara početi raditi svoj posao u punom kapacitetu, a ne samo proizvoditi političke krize i ići naruku rušiteljima Bosne i Hercegovine.

NOVE KNJIGE IZ KUTUBHANE INNEHULHAQQ

KNJIGA
PROPISNO UČENJE KUR'ANA
B5 FORMAT
MEHKI UVEZ
176 STRANA

POKLON UZ KNJIGU
CD UČENJE RUKJE
UČAČ HAFIZ JUSUF SALIH BARČIĆ

BESPLATNA KUĆNA DOSTAVA
Na mob tel 061-778-131

KNJIGA
HAMAJLIJE TALISMANI I RUKJE
U SVJETLU KUR'ANA I SUNNETA
B5 FOMAT, TVRDI UVEZ, MAT PLASTIFIKACIJA
254 STRANE

BESPLATNA KUĆNA DOSTAVA na mob tel 061-166-336

OPREMA NAŠA
KOD KUPACA
ROBA VAŠA

PROLJETNI
POPUST
5%

SUPERAKCIJA

Turalibegova bb (TC Pasaž); 75000 Tuzla; Bosna i Hercegovina
tel. +387 35 248 920; fax. +387 35 248 921; e-mail: lunabazar@lunabazar.ba

www.lunabazar.ba

**Jakub ef. Salkica, glavni imam Medžlisa
Islamske zajednice Zenica**

Čast je biti dio generacije vakifa Sultan- -Ahmedove džamije

Medžlis Islamske zajednice Zenica jedan je od najvećih medžlisa IZ u BiH, ali i jedan od najuspješnijih. Sa Jakubom ef. Salkicom, glavnim imamom ovog medžlisa, razgovaramo o uspješnom početku gradnje kompleksa Sultan-Ahmedove džamije u centru Zenice, ali i o drugim bitnim aktivnostima i događajima u Medžlisu IZ Zenica

Razgovarao: Ezher Beganović

Na Dan džamija u BiH, 7. maja ove godine, ozvaničen je početak radova na gradnji kompleksa Sultan-Ahmedove džamije u centru Zenice. Recite nam na početku zašto je došlo do zastoja od godinu dana, jer je gradnja ovog objekta trebala početi još za prošlogodišnji Dan džamija?

Salkica: Pripreme za gradnju kompleksa trajale su više godina. Tačnije, aktivnosti su počele još 2001. i trajale su sve do marta 2007. godine, kada smo raspisali i tender za izvođača radova. No, rekao bih preko noći, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na sjednici održanoj od 6. do 9. marta 2007. godine,

na osnovu izvjesne peticije, donijela je odluku da su Sultan-Ahmedova džamija i Medresa u Zenici, kao graditeljska cjelina, proglašeni nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine, čime su zaustavljene sve aktivnosti u vezi s gradnjom kompleksa. Mi smo ostali zatečeni i razočarani ovakvom odlukom. Ponajprije, izuzetno smo nezadovoljni provedenim postupkom koji je kao rezultat imao proglašenje Sultan-Ahmedove džamije spomenikom kulture. Pri samom donošenju odluke vlasnik objekta - Medžlis IZ Zenica, ni na koji način nije, čak ni usmeno, konsultovan! Smatramo to, u najmanju ruku, neprimjerenim.

Dalje, u spomenutoj odluci stoji da je povod razmatranja i donošenja zaključka o statusu Sultan-Ahmedove džamije bila - "peticija". Ne kaže se ni čija, ni ko je organizator njenog potpisivanja, ni koliko je osoba potpisalo tu peticiju! Pitanja je mnogo: jesu li to lica iz džemata, jesu li uopće osobe koje upražnjavaju vjeru i sl. U krajnjem, ne zna se ni jesu li uopće Zeničani. Međutim, i bez obzira na to, cijenimo da jedna tako uvažena ustanova, kakva je federalni Zavod za zaštitu kulturno-historijskih spomenika, ne bi smjela donositi odluke koje se baziraju na nekakvoj tajanstvenoj peticiji, bez konsultacije sa vlasnikom objekta, a pogotovo ne bi smjela donositi odluke koje u svome obrazloženju ne sadrže

naučne razloge zbog kojih su donesene.

Da se ne bi pogrešno interpretirao naš stav, koji je bio vrlo jasan od samog početka, naglašavamo da ćemo biti vrlo sretni ako Sultan-Ahmedova džamija bude proglašena spomenikom kulture. Međutim, to mora biti na bazi naučnih i kulturno-historijskih argumenata, te u aktivnoj saradnji sa vlasnikom objekta, Medžlisom IZ Zenica.

Kažite nam nešto više o samoj gradnji kompleksa Sultan-Ahmedove džamije, kao i o tome šta će on značiti za Zenicu i njene muslimane?

Salkica: Ovaj objekat, nazvan kompleksom Sultan-Ahmedove džamije, čiju gradnju, uz Allahovu pomoć, započinjemo, trebao bi upotpuniti sadržaje i poboljšati kvalitet vjerskog života koji omogućuje naša Čaršijska džamija. Objekat koji započinjemo graditi imat će oko 4.000 m² korisnog prostora. Previđene su prostorije za različite namjene, od amfiteatra, preko radnih prostorija, do biblioteke i prostora za vjersku pouku. Poslije dugog perioda u kojem smo se stidjeli musafira koji nisu imali gdje ni abdestiti, planirani su moderni i funkcionalni prostori i za ovu namjenu.

Sredstva potrebna za gradnju objekta nisu mala, ali s obzirom na broj muslimana Zenice i okoline, smatram da se mogu sakupiti. Zbog nedefiniranog projekta i kašnjenja u gradnji malo smo smanjili

Jakub ef. Salkica

Nakon završetka osnovne škole u Turbetu, 1979. godine upisuje Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu, koju završava 1983., kao učenik prve četverogodišnje generacije Gazijine medrese. U školskoj 1984./85. upisuje tadašnji Islamski teološki fakultet u Sarajevu, koji uspješno završava 1989. godine, nakon čega odlazi na imamsku dužnost u džematu Klopče. U Klopču provodi nešto više od četiri godine. Kasnije prelazi u džemat Sejmen, u gradu Zenici. Za glavnog imama Medžlisa Islamske zajednice Zenica postavljen je 1. decembra 1998. godine. Trenutno završava postdiplomski studij na Internacionalnom univerzitetu u Novom

Pazaru, gdje radi magistarsku tezu o Muhamedu S. Serdareviću, sa osvrtom na njegov *Fikhul-ibadat*.

intenzitet prikupljanja sredstava, ali ovih dana ponovo počinjemo s tim aktivnostima. Poslije donatorske konferencije uspjeli smo prikupiti početna sredstva i, evo, započeli smo sa gradnjom. Sada je na redu realizacija projekta "1.000 vakifa po hiljadu maraka". Uvjereni smo da Zenica ima 1.000 građana koji u ovom trenutku mogu izdvojiti po 1.000 KM. Ima ih sigurno i više, ali krećemo sa prvom hiljadom. Ovih dana, kad konačno počinje gradnja kompleksa, dugujemo zahvalnost svima koji su pomogli da započnemo sa realizacijom ovoga višedecenijskog sna muslimana Zenice. Posebne zahvale pripadaju Izvršnom odboru Medžlisa u proteklom sazivu, na čelu sa današnjim načelnikom Općine Husejinom Smajlovićem, što su imali hrabrosti, znanja i volje da pokrenu ovaj projekat i uđu u neizvjesnost njegove realizacije. Na sadašnjem rukovodstvu u Islamskoj zajednici je velika odgovornost da nastavi započetim putem. Posebno ističem muftiju zeničkog, mr. Ejuba ef. Dautovića, i njegov doprinos u realizaciji projekta, kao i predsjednika Izvršnog odbora Medžlisa Zenica, gosp. Muhameda Begagića.

Šta je projektom predviđeno na tih 4.000 metara kvadratnih?

Salkica: Generacije Zeničana, uz Allahovu, dž.š., pomoć, dobit će tako u naslijeđe kompleks koji će u potpunosti odgovarati potrebama džematlija. U središtu tog kompleksa, inšallah, bit će Sultan-Ahmedova džamija. Projektom kompleksa predviđeno je 4.000 m² za vjerske i drugesadržaje. Između ostalog, bit će tu dodatni prostor za obavljanje namaza, amfiteatar sa 200 mjesta, biblioteka sa čitaonicom, multidisciplinarni kabineti, kabineti za učenje stranih jezika, sale

za sastanke, tribine, izložbe i vjenčanja, prostorije za preduzeće "Irtihal" u vlasništvu Medžlisa, restoran i drugi prostori. Završetkom planiranih radova Čaršijska džamija dobit će novi sjaj i još će više biti u funkciji džematlija i musafira koji Zenicu pamte kao grad vjere, vjerske tradicije i tolerancije.

Kako Zeničani gledaju na ovaj projekat?

Salkica: Cijeli grad i svi građani Zenice s ponosom gledaju kako se pred njima ostvaruje jedan od najvećih projekata Medžlisa Islamske zajednice Zenica. Vjerujem da mogu kazati u ime svih nas kako smo ispunjeni posebnim osjećajima. U povijesti svakog naroda uvijek su posebne one prilike kad se ostvaruje nešto o čemu su mnogi prethodnici sanjali a nisu uspjeli ostvariti. Mi imamo čast biti dio ove generacije koja ostvaruje najveći cilj. A najveći cilj je Allahovo zadovoljstvo i Resulullahov šefat, zadovoljstvo da pomazemo jednu hairli akciju, da nađemo svoje mjesto među vakifima, da doprinesemo kvalitetnijem obrazovanju muslimanske omladine, te jačamo Islamsku i društvenu zajednicu.

Spomenuste vakife, kako postati vakif ovog kompleksa?

Salkica: S obzirom da je vakuf trajno dobro i da je Bosna zemlja vakifa i dobrih ljudi, a ključ naše budućnosti je u nama samima, vakif kompleksa može se postati na jedan od nekoliko sljedećih načina. Član gradnje postaje svaki džematlija ili građanin koji pomogne gradnju kompleksa s minimalnim iznosom od 100 do 1.000 KM. Član društva postaje darodavatelj čiji novčani ili materijalni prilog dostigne vrijednost uvakufljenja od 1.000 do 10.000 KM. Vakif kompleksa postaje džematlija

čija novčana ili materijalna vrijednost dostigne vrijednost uvakufljenja od 10.000 do 20.000 KM. Posebni vakif kompleksa postaje darodavatelj čiji novčani prilog dostigne vrijednost uvakufljenja od 20.000 KM i više. Imena vakifa bit će ubilježena u Matičnoj knjizi vakifa. Vakifima posljednje kategorije bit će uručene vakufname, bit će im učena hatma svake godine i njihova imena bit će istaknuta na vidnom mjestu u okviru kompleksa.

Mi smo uveli i donatorski telefonski broj, koji nismo spomenuli. Pozivom na broj 090-292-015 mogu se donirati 3 KM za gradnju kompleksa. Račun na koji se mogu uplatiti sredstva otvoren je i u IKB d.d. Zenica. Broj tog računa je: 1340100000172877. Sve informacije mogu se dobiti na telefon: 032-402-654 ili 032-242-013.

Kada jednog dana bude sagrađen kompleks Sultan-Ahmedove džamije to će, zajedno sa prelijepom Ensar-džamijom, obogatiti vjerski život u Zenici. Kakva je situacija u pogledu gradnje infrastrukture na području zeničkog medžlisa?

Salkica: Svakako. Aktivnostinogradnji novih i adaptaciji starih vjerskih objekata nastavljene su ništa manjim intenzitetom nego ranije. Medžlis Islamske zajednice Zenica je posljednjih godina jedno veliko i svojevrsno gradilište. Od 1997. do 2008. godine započeto je i u različitim fazama urađeno 50-ak objekata. Vrlo brzo, najduže za nekoliko godina, više nećemo imati ni jednog naselja na našem području u kome nema vjerskog objekta, ili gdje nije u toku njegova gradnja. Završetkom ovih radova Zenica, odnosno muslimani Zenice, kvalitetno i na duži period riješit će pitanje adekvatnog prostora za vršenje

vjerskih obaveza i potreba. Ono što bih posebno istakao radi javnosti, a tiče se Ensar-džamije koju ste spomenuli, jest činjenica kako je u posljednjih 200 godina to bila prva džamija koja je sagrađena u gradu Zenici, nažalost! Dakle, moralo je proći toliko godina da se u samom gradu sagradi jedan ovakav objekat.

U ovih desetak godina na području Medžlisa IZ Zenica svečano su otvorene 23 džamije, te se u narednom periodu očekuje svečano otvorenje ostatka džamija koje su u različitim fazama gradnje. Posebno nestrpljivo očekujemo otvorenje džamija u samom gradu, i to u džematima: Novo Radakovo, Blatuša, Broda, te u džematima: Grm, Lokvine, Starina, T. Glava, Lučani, Modrinje, kao i džamija koje su započete ove godine u Seocima i Brizniku, te, naravno, i onih koje se adaptiraju. Što se tiče ove godine, planirano je otvorenje džamije u Lučanima, 9. avgusta.

Iako Zenica nema "svoju" medresu, veliki broj ovdašnjih djevojaka i mladića opredjeljuje se za ovu vrstu škole. Ima li planova da Zenica reaktivira medresu "Muhamed S. Serdarević"?

Salkica: Sa dvije medrese koje su bile u Zenici - o čemu smo nedavno organizirali manifestaciju "Dani poštanske medrese", te izdali knjigu "Zaboravljeni zenički Al-Azhar", autora Ibrahim ef. Babića - ovaj grad je u prošlosti imao vrlo jaku tradiciju u pogledu ovakvih školskih ustanova.

U strategiji Medžlisa u narednom periodu, kao i u viziji koju Medžlis IZ Zenica ima, bit će reaktiviranje medrese u Zenici. Hoće li se ona zvati medresa ili zenički koledž, ili će imati neko drugo ime, znat ćemo uskoro.

Medžlis Islamske zajednice Zenica jedan je od najuspješnijih medžlisa IZ u BiH, ali i jedan od najvećih. Po kojim je segmentima svog rada prepoznatljiv i šta je to što najviše krase ovaj medžlis?

Salkica: Prije svega, sačuvano je dostojanstvo muslimana i osiguran ambijent za ostvarivanje vjerskih prava i izvršavanje vjerskih dužnosti muslimana na ovom području. Nastavljene su aktivnosti na gradnji novih i adaptaciji starih vjerskih objekata, o čemu smo već nešto kazali. U proteklom periodu radili smo i na omasovljavanju članstva i uključivanju što više ljudi u aktivnosti Medžlisa Islamske zajednice. Rezultati su iz godine u godinu bolji, o čemu svjedoči i uvedena jedinstvena članarina ili centralizacija na cijelom području Medžlisa IZ Zenica. Naravno, ima tu još mnogo prostora za djelovanje, nove snage, nove ljude i svježije ideje. Moramo već jednom izmijeniti stoljećima formiranu praksu da manjina muslimana

Dobar i kvalitetan rad muallima nipošto nije skup

Koliko znamo, Medžlis IZ Zenica je među najuspješnijim u oblasti mektepske pouke. Šta vam omogućava takve rezultate?

Salkica: Mektepska nastava, kao najvažniji segment vjerskog života i temeljni oblik islamskog odgoja i obrazovanja, treba biti vid djelovanja na prvom mjestu po važnosti. Ta nastava kod nas održava se u 67 džemata, na 103 punkta. Nastavu izvodi 67 muallima i jedna muallima, četiri do pet dana u sedmici, po četiri sata dnevno. U ovoj godini, primjera radi, mektepsku nastavu pohađalo je oko 6.000 polaznika. Na završnim ispitima, koji su još u toku, učestvovat će 5.600 polaznika, od čega je 2.100 učenika u Kur'anu. Dobar i kvalitetan rad muallima nipošto nije skup, a slab muallim skup je i za jednu KM. U svakom poslu mora postojati odgovornost, a u muallimskom posebno. Ako se želi uspjeh, muallim treba biti u stalnom kontaktu sa učenikom, roditeljima i džematom. Činjenica je da Zenica, odnosno zenički medžlis, već dugi niz godina slovi kao najuspješniji na polju vjeronauke. Jedan od najvažnijih razloga za to je sjeme islama koje su ostavili iza sebe ugledni alimi sa ovog područja. Važna je, svakako, dobra koordinacija i sistemski rad na cijelom Medžlisu. U svemu tome, naravno,

važnu ulogu imaju muallimi i džematlije, odnosno roditelji koji svoju djecu uče da vole vjeru i pohađaju mektepsku nastavu. Istakao bih nekoliko koraka koje smo poduzeli i koje poduzimamo na popularizaciji mektepske nastave kao najvažnijeg segmenta vjerskog života u džematima. Poduzeli smo više aktivnosti kako bismo naglasili važnost mektepske nastave, posebno u medijima - od propagandnih letaka pod nazivom "Vodič za mekteb", preko velikih plakata sa porukama: "Moj mekteb, moj identitet", "Idemo u mekteb" i sl., do susreta djece, roditelja i muallima pod nazivom "U susret mektebu". Nastojimo uvesti što kreativnije metode rada u mektebima, izbjegavajući one do sada uobičajene i već stereotipne. U tome nam koriste i različite vannastavne aktivnosti - od mektepske lige u fudbalu, preko kviz-takmičenja, do izleta i ekskurzija, što su samo neke od onih koje su zastupljene u našem medžlisu. Ja želim jasno istaći da mekteb nema alternativu. To je naša i osnovna i srednja škola. Danas smo svjedoci kako se u Bosni i Hercegovini, malo-pomalo, uništava uloga tradicionalne porodice, što za posljedicu ima negativne pojave i poroke koji su sve prisutniji u našem okruženju, naročito među mladima. Mekteb je jedan od načina da se svemu tome stane na put.

snsi teret aktivnosti neophodnih za opstanak i uspješno djelovanje organa i institucija Islamske zajednice, dok se ostali, uglavnom većina, u te aktivnosti nikako ne uključuju ili se uključuju tek onda kada, sticajem okolnosti, budu prinuđeni. Naš cilj, dakle, mora biti uključivanje svih, ili barem većine muslimana, kako u aktivnosti koje provodi Islamska zajednica tako i u osiguranje pretpostavki bitnih za njen uspješan rad i djelovanje. Što nas je više, manji teret pada na pojedinca, a istovremeno su ukupni rezultati i efekti veći.

Ima li Vaš medžlis problema sa sprovođenjem vjeronauke u školama, kao što je slučaj u Sarajevu? Kakvo je, zapravo, stanje sa vjeronaukom u školama?

Salkica: Hvala Bogu, mi takvih problema nemamo. Na našem terenu, u Zeničko-dobojskom kantonu, predmet

islamska vjeronauka u osnovnim i srednjim školama je izborno-obavezujući i ocjena ulazi u zbirni uspjeh učenika. Opća je ocjena da je vjeronauka u osnovnim i srednjim školama na području Medžlisa IZ Zenica na zadovoljavajućem nivou. U 16 osnovnih škola nastava vjeronauke izvodi se sa po dva časa sedmično u svakom razredu. Nastavi islamske vjeronauke u osnovnim školama prisustvuje 10.500 učenika, odnosno 92%. Nastavu izvodi 46 vjeroučitelja. U srednjim školama situacija je nešto drugačija i nastavi prisustvuje 3.400 učenika ili 65%. Navedeni podaci upravo govore o opredjeljenju roditelja da preuzeti emanet vjere prenesu na svoju djecu pa i putem vjeronauke u školi, koju mora izvoditi kvalitetan kadar.

Ekonomija

Nafta kao nada

Boljim poznavateljima i analitičarima savremenih globalnih trendova nije ostala nepoznata ni činjenica da je nagli porast cijene nafte jednim dijelom rezultanta i težnja da se putem poskupljenja nafte smanji njena potrošnja kako bi se utjecalo na ublažavanje opasnog trenda globalnog zagrijavanja planete Zemlje

Nije suvišno čitatelje podsjetiti na činjenicu da su tzv. konvencionalni energenti (ugalj, nafta, gas) još uvijek dominantni izvori primarne energije u svijetu (oko 60%). Isto tako nije nepotrebno trošenje riječi ako se kaže da je nafta najvalidniji izvor među njima jer je, osim kao energetski resurs, često i nezamjenjiva sirovina u brojnim tehnološko-proizvodnim procesima. Nije nimalo slučajno nazvana "crnim zlatom", još prije više stoljeća. Koliko li je samo ratova zbog nje vođeno! I da li će ih još biti, i sa kakvim dometima i posljedicama - pitanje je broj jedan budućih geostrateških trendova. Sa naftom kao geostrateškim energentom upravlja se u osnovi na dva načina: a) dimenzioniranjem obima proizvodnje; b) niveliranjem visine cijene na globalnoj razini. Najčešće su u upotrebi oba metoda, pri čemu je dimenzioniranje obima proizvodnje zapravo inicijalni i determinirajući metod globalnog petrol-menadžmenta. Zadnjih nekoliko mjeseci, međutim, izrazitu prevlast preuzeo je metod niveliranja cijene nafte na globalnom tržištu. U čemu je stvar i kakva je perspektiva takvih odnosa?

Posljedice vratolomnog rasta cijene sirove nafte

Nema apsolutnog suglasja glede pronalaženja pravog odgovora na ovo pitanje ni među vojno-strateškim ni među ekonomsko-socijalnim analitičarima, kako u svijetu tako i kod nas. To u osnovi zavisi od teorijskog pristupa s jedne strane i od konkretne pozicioniranosti analitičara s druge strane. U teorijskoj ravni slobodne tržišne orijentacije, cijene su uvijek rezultanta konkretnog odnosa ponude i potražnje svakog ekonomskog dobra, pa

Piše: Prof. dr. Meho Bašić

tako i nafte. Veća potražnja od ponude podiže cijene naviše, i obratno. Ali sada u svijetu ne dolazi do povećanja cijene nafte usljed poremećaja ponude i potražnje za naftom, čak bi se moglo ustvrditi da potražnja raste sporije od ponude. Pa što onda "tjera" cijenu nafte do neslučenih visina od preko 130 USA \$ za barel? I kakve će sve posljedice po bh. ekonomiju i životni standard stanovništva naše zemlje izazvati takav vratolomni rast cijene sirove nafte, koju 100-procentno uvozimo za mukotrpno stečene devize. Čini se posve uvjerljivom argumentacija koju, istina, stidljivo plasiraju udruženi svjetski proizvođači nafte (OPEC) i "udruženi" svjetski bankari (WB i MMF), tvrdeći da eksploziju cijene nafte na dunjalučkoj pijaci vještački izazivaju proizvođači i distributeri hrane u funkciji potpunije i kvalitetnije ishrane oko 1/3 svjetske izgladnjele populacije. I doista im je dosjetka perfektna, jer, zaboga, imali išta humanije nego nahraniti izgladnjele, pa čak i spasiti dobar dio njih (oko 3 miliona godišnje) od preranog umiranja zbog nedovoljne ishranjenosti. Ima u tome, ruku na srce, dosta pozitivnog naboja, samo će biti vraški teško držati pod, kakvom-takvom, kontrolom gustu

mrežu međunarodne monetarne mafije koja će, izvjesno je, učiniti sve da se dočepa što većeg dijela novog kolača nastalog od prihoda po osnovu povećane cijene nafte (oko 500 biliona godišnje USA \$). Treba se ovdje odmah prisjetiti nedavnih tektonskih potresa monetarne sfere uzrokovane sa "prometom" nekretninama u Americi. Ima li i kolika je povezanost naftnog konglomerata i hipotekarnog lobija!? Nema sumnje da je ima i da je čvrsta i velika.

Aferim OPEC-u

Boljim poznavateljima i analitičarima savremenih globalnih trendova nije ostala nepoznata ni činjenica da je nagli porast cijene nafte jednim dijelom rezultanta i težnja da se putem poskupljenja nafte smanji njena potrošnja kako bi se utjecalo na ublažavanje opasnog trenda globalnog zagrijavanja planete Zemlje. Dobro je što je takva intencija nastala u SAD-u, koje inače ni do danas nisu potpisale Kjoto sporazum iz 1993. godine, u kojem izričito stoji da sve zemlje potpisnice moraju u roku od pet godina smanjiti potrošnju konvencionalnih goriva najmanje za 20%. Daj Bože da se dogodi da američko ekološki odgovorno društvo postigne kroz porast cijene nafte ono što uporno odbija da učini američka administracija. Ovakva očekivanja imaju sasvim realne šanse da budu i ostvarena jer OPEC rezolutno odbija da povećava proizvodnju nafte u funkciji zaustavljanja daljeg porasta cijene nafte. Aferim za OPEC! A sada je Rusija na potezu!? Što se tiče dileme da li će i koliko će utjecati rast cijene nafte na bh. ekonomiju i životni standard bh. građana, odgovor ne može biti jednoznačan i jednosmjernan. Tako će bh. ekonomija morati platiti iz vlastite akumulacije/deviznog potencijala dodatnih oko 100 miliona USA \$ godišnje, uz još snažnije unutrašnje inflatorne poticaje i do 5% na općem nivou cijena roba i usluga. Krajnji teret ovako inducirane inflacije, razumije se, past će na pleća potrošača, s tim što je realno računati sa približno proporcionalnim rasporedom tereta po socijalnim skupinama građana sukladno kupovnoj moći. No, ono što je najpozitivnije u svemu tome jeste da će bh. građani, posebno oni sa "plićim džepovima", dobiti čistiju i zdraviju životnu sredinu, a sav živi svijet (flora i fauna) odahnuti smanjenom "upotrebom" karbida i drugih ekološki štetnih supstanci nastalih potrošnjom nafte i naftnih derivata. Jer, dobro zdravlje i ljepota okoliša ljudima daju najveću nadu u budućnost.

Antidžamijska histerija (IV dio)

Ubijanje džamija – spomenika

U mjesecu aprilu 2008. godine najednom je krenula zastrašujuća medijska kampanja protiv džamija i muslimana vjernika. Kako smo i sami neoprostivo malo pisali o ovom delikatnom i složenom pitanju, objavljujemo seriju članaka iz kojih će dobronamjerni shvatiti svu perfidnost ovog napada. Ti članci će obrađivati sljedeće teme: 1. rušenje džamija u miru; 2. uništavanje džamija u agresiji 1992. – 1995.; 3. obnova uništenih džamija; 4. gradnja novih džamija u novim naseljima; 5. dizajniranje savremenih džamija; 6. dezinformacije, podvale, laži, hajke

Dok je obnova većine džamija izvedena sjajno, entuzijastički, dotle je situacija sa obnovom džamija koje predstavljaju historijske spomenike kulture užasno loša. Većina nije ni obnovljena, dok tamo gdje se krenulo u obnovu iskrsavaju nebrojeni problemi koje je skoro nemoguće prevazići.

Registracija džamija – spomenika

U doba komunizma vršena je neka evidencija i kategorizacija spomenika kulture. Vjerovatno su to radili zavodi zaštite koji su postojali pedesetak godina, zapošljavali nekoliko desetina stručnjaka. Kako ti zavodi nisu nikad popravljali nijednu džamiju, pod izgovorom da nema para osim za njihove plate, za pretpostaviti je da su bar registrovali spomenike. Za nas je to ostala tajna dokumentacija do koje nikad nismo uspjeli doći, sve do danas. Mi ni danas ne znamo koliko je džamija registrovano kao spomenici, niti koje kategorije. Povremeno su mi uplašene džematlije govorile da je i na njihovu džamiju prikačena “smrtoznica”. To znači ona pločica na kojoj piše “Ovaj spomenik kulture je pod zaštitom države”. Zašto su džematlije u pravilu bile očajne umjesto da budu ponosne? Zato što je ta pločica upravo i bila “smrtoznica”. Ona je značila da na tom objektu niko ne smije ništa raditi bez dozvole Zavoda zaštite sve dok se objekat ne sruši. To je bila podmukla taktika komunističke Jugoslavije. Oni

Piše: Kemal Zukić

su prvi potpisivali sve međunarodne konvencije, a onda su ih bagatelisali i izrugivali se s njima, ne radeći ništa. Ovo je bio posebno savršeni patent za uništavanje džamija. U čemu se sastoji podvala? Od svih spomenika jedino su džamije ugrožene, posebno barbarskim nasrtajima ljudi. Spomenici Rimske imperije samo su temelji ili mali predmeti sklonjeni u muzeje, tako da je zaštita lahka. Isto važi i za spomenike srednjovjekovne Bosne, a to su, uglavnom, masivni kameni stećci. Katoličke i pravoslavne crkve uglavnom su stare stotinjak godina, u dobrom su stanju, solidno su građene, niko na njih namjerno ne nasrće pa je njihovo čuvanje lahko. Isto važi i za spomenike NOR-a. Jedini objekti koji su ugroženi od ljudi i višestoljetnog djelovanja atmosferilija su džamije. Njih je i najviše. Jedino njih i treba štititi. Zato je patentiran ovaj zločin

sa predumišljajem: deklarativna zaštita, a stvarno zaštita od bilo kakve intervencije popravki, sve do rušenja.

U ovoj podmukloj dugoročnoj akciji uništenja džamija indirektno je pomagala i Islamska zajednica. Naime, džematlije su skupljale dobrovoljne priloge namjenski za popravak džamije, ali su te pare išle u zajedničku kasu IZ-a uz obrazloženje da će oni odlučivati o prioritetima obnove u saradnji sa zavodima zaštite. Nikad nijedna ugrožena džamija nije došla na taj prioritet. Sjećam se da je jednom, davno, prioritet bio taj da ogromna delegacija IZ-a ode na dugo turističko putovanje u Uzbekistan.

Kako narod ipak sve vidi i razumije, džematlije su odgovorile sjajnom inicijativom. Vidjevši da novac ide za sve osim za popravke džamija, dogovorili su se da se više i ne daje novac. Tako su, naprimjer, zatražili od mene da im, naravno besplatno, uradim projekat za sanaciju Bijele džamije čiji je krov kisnuo i truhnuo, a i inače je bila u lošem stanju. Tražili su i vrlo precizne specifikacije materijala. Tada je rečeno džematlijama da umjesto da daju novac, kupe nešto od potrebnog materijala. Mogao je svako kupiti nekoliko greda ili crepova. Zatim je uslijedio dobrovoljni rad i džamija je spašena.

Bio sam presretan i ponavljao sam “živjet će ovaj narod”. Spasili su svoju džamiju uprkos zavodima zaštite i IZ-u. Istina, u to doba, uvijek kad neko pozvoni na moja vrata pomislio bih da to po mene dolazi milicija ili UDB-a. Srećom nije. Spasonosni patent je bio uspostavljen. Upravo kad smo pomislili da gore ne može biti i da svaka promjena odnosa mora ići nabolje, došla je agresija 1992. - 1995. i dejtonska Komisija za spomenike.

Dejtonska Komisija za nacionalne spomenike

U ludilu agresije na BiH 1992. - 1995. godina, Srbi su srušili određen broj katoličkih crkvi, Hrvati mnogo manji broj pravoslavnih crkvi, a zajednički su se strastveno i predano sručili na sistematsko uništavanje džamija. Postigli su najveći podvig barbarstva. U RS-u, od 600 džamija preživjele su samo dvije, a u Herceg-Bosni, koliko znamo, samo jedna. Nijedan spomenik, naravno. Na zidu jedne srušene džamije blizu Kiseljaka, koju je srušila specijalno formirana minerska jedinica HVO-a nakon Vašingtonskog sporazuma,

stoji nacrtan simbol sramote. U velikom slovu "U" upisana su četiri "C" a sve uokvireno u oblik srca. Uspomena na udruženo barbarstvo Srba i Hrvata. Tu nije kraj nevolja sa džamijama. Dejtonski sporazum ustanovio je mnoge odrednice koje garantiraju da BiH nikad ne stane na svoje noge. Jedna od tih odrednica je Komisija za nacionalne spomenike. Formira se jedna ad-hoc grupa u vidu dejtonskog svetog trojstva koja treba da registrira i kategorizira "nacionalne spomenike". Stranci su pod ovim nazivom, vjerovatno, podrazumijevali spomenike Bosne i Hercegovine, ali sveto trojstvo je to protumačilo kao spomenike tri nacije u BiH. Tako se dva člana bore da što više njihovih "nacionalnih" spomenika uđe na tu listu, a jedino se Amra Hadžimuhamedović, koja je u tom trojstvu umjesto predstavnika Bošnjaka, bori da tu bude što manje džamija. I dok se druga dva člana hvale svojim koliko su svojih spomenika ugurali na zajedničku listu, dotle naša Amra javno oglašava koliko je od kandidiranih džamija ona izbacila. Ostaje tajna ko bira i postavlja članove Komisije i po kakvim kriterijima. Teško je naći nekompetentniju osobu od Amre koja je u toj Komisiji umjesto bošnjačkog člana. Ona je urbanista a ne arhitekt, njeno minorno radno iskustvo nema nikakve veze sa spomenicima. Nije mogla, kao urbanist, uraditi projekat i izvesti nijedan kokošinjac, a sada su u njenim rukama sudbine najvrednijih džamija. Da li su stranci uveli ovu nedemokratsku proceduru ili su to uradili domaći mešetari? Sveto trojstvo iz Komisije preuzima i funkcije Zavoda za zaštitu i upliće se u stručna pitanja rekonstrukcije. To još dublje širi jaz između Komisije i Islamske zajednice pa se dođe do apsurdna da brojni službenici IZ-a ne žele da kandidiraju džamije na listu, a mnogi traže da se one već upisane brišu sa liste. Sve izgleda suludo, ali u suštini ima logike. Jer, ako neka džamija dođe na listu spomenika, to znači da će o njenoj obnovi odlučivati Amra, a to znači da nikad i neće biti obnovljena. Osim, ako to nije džamija u njenom Stocu. Ukratko, tri člana Komisije, od kojih niko nema pojma o džamijama, odlučuju o sudbini ovih objekata. Tako se dogodilo da se na prvoj listi upisanih spomenika od njih 700 samo našlo mjesta za 80 džamija. Kako džematlije uporno žele obnavljati i spomeničke džamije,

onako kako su obnovili ostale, dolazi do unutarbošnjačkih sukoba koji su blamaže za naš nesretni narod. Da navedemo nekoliko primjera.

Slučaj Ustikolina

Najstarija džamija u BiH bila je ona u Ustikolini. Četnici su je raznijeli ogromnom količinom dinamita da su komadi letjeli i 200 metara uokolo. Džematlije su se spremale za obnovu, ali je problem bio što je to izuzetan spomenik kulture i što mora biti rekonstruirana identično kakva je bila. U tom skanjanju samoformirana je jedna grupa inženjera: Hamidović, Omerbašić, Mulabegović i Isanović. Obavijestili su nas u CIA da žele da rekonstruiraju džamiju u Ustikolini i da će sami prikupljati donacije. Upozoreni su da se donacije moraju prikupljati i trošiti krajnje transparentno, a da novac mora ići preko podračuna Medžlisa Goražde. Nikad nisu dali finansijski izvještaj. Postoje indicije da su prikupili najmanje 100.000 KM. Izgradili su imamsku kuću, uradili projekat i koristili studente da prikupljaju po livadama komade kamenja za koje je Hamidović pretpostavljao da su dijelovi džamije. Na džamiji stvarno nije urađeno ništa. Pojavili su se u CIA noseći projekat i uporno ga utrpavali nama. Odbijali smo da budemo njihovi kuriri. U Muftijstvu i Medžlisu Goražde nerado su uzeli taj projekat koji oni nisu naručili. Ovlaš sam pregledao projekat. Bio je tipičan projekat urađen od ljudi koji nemaju veze sa gradilištem, pun je nepotrebnih i sumnjivih detalja, a nedostaje mnogo toga po čemu se objekti izvode. Negdje pri kraju ove akcije kod nas u CIA došla je grupa džematlija Ustikoline. Bili su ogorčeni. Neko skuplja i troši novac na ime njihove džamije. Smirivao sam ih koliko se moglo. Kako su htjeli odmah početi radove, jer im džamija treba za namaz, a ne kao spomenik, molio sam ih da prave novu džamiju na drugom mjestu, a staru rekonstruiraju precizno, što će dugo trajati. Odbili su. Uskoro je izbila afera. Amra Hadžimuhamedović i Hamidović nadigli su dreku da se džamija gradi pogrešno i da će joj oni ukinuti status spomenika. Posebno je munara neoprostivo mnogo odstupala od originala. Kasnije će dejtonska Komisija organizirati izložbu o obnovi spomenika na kojoj je glavna zvijezda u najnegativnijem smislu bila obnova džamije u Ustikolini. To je negiralo mnogo toga dobrog što je urađeno u

obnovi. Hajka se nastavlja tako što je Amra izjednačila nedavno podignute križeve na starom gradu Stocu sa ovom džamijom i insistirala da se oboje poruši. Ne pada mi ni na kraj pameti da branim greške u Ustikolini, ali insistiranje da se ruši tek obnovljena džamija, nakon hiljadu srušenih u agresiji, pokazuje koliko je ta žena nerazumno stvorenje. To bi izazvalo novi rat, ali međubošnjački. Sami sebi radimo o glavi u očajno teškoj situaciji u kojoj smo možda najugroženiji mali narod na planeti i čija je baština svakako ugroženija od bilo koje druge.

Slučaj Prijedor

U centru Prijedora postoji već nekoliko stoljeća stara džamija oko koje se igraju prljave igre i mnogo prije agresije. Pomjera se ulica, širi se trotoar pa se "otkida" komad džamije, grade se iza džamije tri stambena nebodera, a bočno visoki poslovni objekti. Kad je džamija srušena u agresiji raspomamljuju se nasrtaji na objekat. Jedan stambeni, bezvrijedni kućerak izgrađen na toj lokaciji tridesetih godina dvadesetog stoljeća srpska je strana ubacila na listu svojih spomenika. Sa otezanjem i skanjanjem konačno je upisana i džamija. A onda je Dodikova vlast iskoristila svoju podmuklu, isprobanu taktiku definitivnog uništenja džamije zloupotrebom urbanističko-planske dokumentacije. Od Urbanističkog zavoda iz Banje Luke naručen je urbanistički projekat za tu lokaciju kojim se džamija zatvara petokatnicom i sedmokatnicama sa strane ulice, dakle sa jedine strane odakle je još bila vidljiva. Dvije žene iz džemata u zadnji čas su nas pozvale i spriječeno je usvajanje ovog zloknog dokumenta. Napominjemo da se urbanistička dokumentacija donosi na isti način kao i zakoni i ona ima snagu zakona. Znači, ovim bi se ozakonilo konačno uništenje gradske džamije jer bi se "sahranila" među višekatnicama i niko je, vjerovatno, ne bi ni obnavljao. Uključili smo i OHR i, divnog li čuda, jedan Amerikanac i jedan Rus iz OHR-a spriječili su ovaj zločin sa predumišljajem. U svom ovom užasu nama se pismom obratio i glavni imam Medžlisa Prijedor sa "naredbom" da odmah "naredimo" Komisiji da briše tu džamiju sa liste spomenika. Kako je naša Amra svakako urbanist, a ne arhitekt, mogla je i morala pomoći u sprečavanju ovog urbanističkog zločina, ali nije. Džamija je na sreću rekonstruirana.

Nastavit će se ...

Kriteriji za izbor načelnika i vijećnika (II dio)

Za koga glasati?

Allah obavezuje ljude da odgovorne funkcije povjeravaju najboljima (Kur'an, sura 4, ajet 58, i sura 42, ajet 38). Svakog petka na džumi, imam u dovi, u trećem završnom dijelu hutbe na arapskom jeziku, uči okrenut prema Kibli: "Gospodaru naš, popravi naše stanje, učini dobrim djela naša i usmjeri nas na ona djela kojima si Ti zadovoljan. Poslove i stvari naše povjeri najboljima među nama, a ne onima koji su loši i ne kažnjavaj nas zbog onoga što nerazumni među nama poćine. Budi uz nas, a ne protiv nas, i mjesto naše i sva mjesta u kojima muslimani žive učini mirnim i sigurnim, milošću Tvojom, o Najmilostiviji"

Prije kandidiranja na neke funkcije trebalo bi da svi kandidati prođu provjeru znanja iz oblasti koja su nužna da se uspješno rukovodi organima, koordinira radom raznih tijela i komisija, poznavanje zakonskih propisa, nove i najnovije tehnike komuniciranja i obrade podataka i informacija i dr. Ako kandidati na izvršnim funkcijama nisu obrazovani, stručni, moralni i karakterni ljudi, onda njima upravlja administracija i ljudi iz sjene, čitaj iz administracije, ili iz ekonomskog lobija poduzetnika ili rukovodilaca jakih firmi. To dalje znači da svaki kandidat poćinje iz početka, trošeći vrijeme na upoznavanje i ućenje onoga što bi morao znati prije negoli je došao na tu funkciju. To dalje znači da se mnogi važni poslovi ne rade, vrti se u krugu u kome on - kandidat - ne može "živjeti" bez nekih ljudi iz administracije, koji su po prirodi svoje filozofije kočničari napretka, tipićni birokrati.

Ne ćudi što stagniramo

Iako je sada izborni sistem definiran na bazi stranaćke pripadnosti kandidata za zakonodavna tijela raznih nivoa državne organizacije, Predsjedništva države i općinskih načelnika, vrijeme je da se na postojećí sistem kritićki osvrnemo i predloćimo racionalna i efikasnija rješjenja, bar za nivo vijeća općina. Naime, izbor poslanika i vijećnika na bazi stranaćke pripadnosti ne osigurava teritorijalni princip, s jedne strane, i ne obezbjeđuje izbor lica koja bi bili predstavnici naroda i koji bi ujedno bili i adekvatni predstavnici aktivnosti

Piše: Salko Opaćin

i zastupanja sela i grada, odnosno naseljenih mjesta. Bošnjaci se pretećno deklariraju i kao vjernici, a po smrti uglavnom se ukopavaju - sahranjuju po vjerskim obićajima. Kad je to tako, onda neka se podsjetite da im je vjerska obaveza da se na odgovorne funkcije biraju sposobni, najbolji među nama. *Allah vam zapovijeda da odgovorne slućbe onima koji su dostojni povjeravate i kada ljudima sudite da pravićno sudite...* (Prijevod znaćenja En-Nisa, 58.). Islam traći permanentni napredak, razvoj, progres. Naćalost, zbog ignoriranja ove odredbe, nije ćudo što smo kao ummet došli u sveopću stagnaciju, a mi u Bosni u pasivan odnos naspram Boćije upute - Kur'ana kao trajnog, sigurnog i univerzalnog vodića. Bio sam svjedok potpuno pasivnog ponašanja naših poslanika - zastupnika, njihovog ignoriranja najvišeg zakonodavnog tijela Federacije i države nedolaćenjem na sjednice i šutnjom u Parlamentu po dvije, ćetiri, pa i šest godina, zavisno

koliko je puta neko bio biran. Tome je bio uzrok i neznanje koje su morali imati za tako odgovorne funkcije, ali i neodgovornost prema narodu, državi, pa ćak i polićićka poslušnost.

Pošto u nas nije bila praksa obuke funkcionera za rad, nućno bi bilo da se dodatno obrazuju poslije izbora na tu funkciju. Naime, ono što se sada zna jeste da većina predloćenih kandidata nema nikakve veza sa pravnim i ekonomskim znanjima, kao temeljnim i znanjima i vješćinama za rad u zakonodavnim i izvršnim organima vlasti. Ako su poštení i pametní, to za njih ne bi trebalo biti sramota, naprotiv, a država i svi nivoi državne vlasti brće bi dobili sposobnije rukovodioce, nezavisne od birokratske logike.

Test kandidatima

Koja bi pitanja trebalo postavljati budućim kandidatima na izborne funkcije?

1. *Za one koji su do sada bili na funkcijama:*

a. Šta su propustili da urade a obećali su u prethodnoj izbornoj kampanji (autoput, zaobilaznice, nova radna mjesta, smanjenje administracije, putna mreća na nižim razinama - općinama, vodosnabdijevanje, zaštita okoline - ekoprogrami i dr.)?

b. Šta su propustili da urade a bilo je nućno uraditi sa stanovišta potreba stanovnika grada i sela?

c. Ko će snositi posljedice onoga što je uraćeno a smatra se promašenom investicijom?

d. Da li mogu oni koji su obećavali uraditi ono što su propustili i još ono što je nućno da se sustigne izgubljeno?

Ili:

e. Šta je to što je bilo štetno a uradili su itd., u duhu da se moraju polagati računi prije dobivanja novog povjerenja?

Kada su u pitanju stranke, one uvijek moraju polagati račun, jer one drže kontinuitet, a ne pojedinci.

2. Za one koji se prvi put kandidiraju, koliko nude - obećavaju uraditi na:

- smanjenju administracije na svim nivoima i koliko, velikom zlu koje guta akumulaciju za razvoj,

- razvoju, zapošljavanju, obezbjeđenju novih radnih mjesta,

- na održivom povratku prognanih na svoja ognjišta,

- rješavanju socijalnih problema,

- rješavanju administrativnih barijera u pružanju obrazovnih, zdravstvenih i drugih usluga narodu gdje mu je najjeftinije i najpogodnije sa stanovišta daljine - udaljenosti od zdravstvenog centra, obrazovne ustanove, ostvarenja svojih drugih prava (npr. da se lica iz Olova, Breze, Vareša i Visokog mogu liječiti u Sarajevu, koje je bliže nego Zenica, da se mogu bez teškoća obrazovati tamo gdje se pružaju najbolje mogućnosti, a ne tamo gdje neko odredi, univerzitetski centar za koji nema svih uvjeta za kvalitet),

- realizaciji uvjeta za najbrže evropske integracije, koje nam mogu garantirati sigurnost, jer nekima u BiH očito nije stalo do toga, da bi riješili ono što nisu u toku agresije,

- zakonskoj regulativi niza oblasti, što se sada koristi za "lov u mutnom" itd., a sve u duhu da iza obećanja mora stajati javna i čvrsta obaveza koja će biti mjera po kojoj će se cijeniti njihov rad;

- ažuriranju planske dokumentacije (prostorni, urbanistički i regulacioni planovi, urbanistički redovi naselja izvan gradskog područja),

- ažuriranju programa razvoja općine, s posebnim akcentom na priv-

redni razvoj i sela i gradskog područja,

- razvoju putne mreže, prije svega širokih puteva za motorna vozila, zatim pješačkih staza i za rekreaciju,

- razvoju vodosnabdijevanja,

- razvoju saobraćaja, saobraćajnoj povezanosti sa gradom i republičkim centrom, uključujući i PTT saobraćaj,

- razvoju sportsko-kulturno sportskog centra.

Kako prepoznati formaliste od pragmatičnih ljudi?

Formalisti posežu za nebitnim pitanjima vlastite urednosti, što nije loše samo po sebi, radnih prostora kupovinom novog namještaja i izbacivanja potpuno funkcionalnog starog, povećanjem komfora "vlastitih" kabineta i predsoblja, novi rasporedi stolova, kupovinom novih kola, mobitela, krećenja prostorija, kupovina novih zavjesa, protokolarnim prijemima za prezentaciju novog odijela ili piće neke tvrtke, ili novog namještaja, novog rasporeda suvenira u vitrinama, za formalnom disciplinom, izletima - izlascima sa službenicima. Oni umjesto stručne biblioteke imaju suvenire po ladicama. Pragmatičari se prvo upoznaju sa zakonskim i normativnim propisima koji reguliraju rad organa upravljanja, prava i obaveze načelnika, službenika, pojedinih tijela, posebno prava i obaveze zakonodavnog tijela čiji je on izvršitelj, kako bi mogao uspješno servisirati i opsluživati skupštinu, vijeće, njegove organe i tijela, i kako ne bi zavisio od birokratije - službenika - u definiranju vlastitog programa rada i organa.

Zatim, prvo upoznaje stvarno stanje, kako materijalne mogućnosti tako i potrebe. Upoznavanje kadrovske strukture po svim osnovama i procjena njenih realnih mogućnosti i sklonosti bitan je faktor uspjeha, zatim posvećuje pažnju načinu funkcioniranja

administracije, njene organizacije u duhu zakonskih propisa i potreba stanovništva, privrednika, korisnika usluga. Kad sve to sagleda, u najkraćem mogućem vremenu pristupa određenim kadrovskim rješenjima i donošenju pravilnika o radu organa, radnoj i formalnoj disciplini. Pragmatičnoj osobi ne smeta stari auto ako je ispravan, stari namještaj ako je ispravan, a ako nije, sve se da opraviti i servisirati za jeftine pare, čime se štedi i vrijeme i dragocjena sredstva za razvoj infrastrukture i dr. Njemu formalni protokolarni prijemi izvan općine i u samoj općini ne služe za vlastito isticanje već za spoznaju stanja na terenu i rješavanje konkretnih pitanja od kojih zavisi uspješniji rad i ustanova i općine kao cjeline. Zašto sve ovo govorim? Pa jednostavno što iza ovakvog ili onakvog ponašanja, formalističkog ili pragmatičnog, stoje postupci koji angažiraju veća ili manja sredstava poreskih obveznika, koja su nužna, ili su namet na vilajet od kojih narod kojemu su nužna nema koristi, već načelnik i njegovi saradnici preko reprezentacije, raznih drugih izdataka, kao što su dnevnice, putni troškove, izdaci za prijeme i dr. Znači, jedno ponašanje ima direktnog utjecaja na stagnaciju i nazadak stanja, a drugo na razvoj i napredak. Pošto državne institucije treba da obezbjeđuju uvjete za razvoj i napredak, bitno je kakve su te osobe u izvršnim i zakonodavnim tijelima, kakvih su osobina, da bismo bili sigurni hoćemo li se baviti sobom ili ići naprijed. Znači, ponovo naglašavam, izbor valjanih predstavnika i izvršitelja u direktnoj je vezi sa stvaranjem ambijenta za razvoj, što nam je svima cilj. Iza pragmatičara stoji znanje, stručnost, rad i rezultati rada, javnost rada, što bi rekli transparentnost. Iza formaliste sve navedeno nije provjereno i dokazano, i ako može posjedovati sve formalnosti i formalne dokaze. Na kraju ko su te osobe? Uz stručnost, poštenje, razvijenu nacionalnu svijest i dobre radne navike, pravi vjernici imaju prednost nad drugima. Samo za poštene, dokazane, stručne, sa jakom duhovnom i državotvornom, nacionalnom sviješću, da mu je važniji narodni i bosanski interes od njegovog ličnog, da je spreman surađivati sa gore sličnim osobinama, i drugim, radi ostvarenja razvoja i napretka zajednice na svim nivoima. Pripadnost nekoj stranci nije garancija za uspjeh nekog koji nema navedene osobine. Zato očekujem da se izaberu najbolji, a oni da se uvežu u jedan front koji će pokrenuti razvoj, integracije, jedinstvo naroda.

“Retardacija” Bošnjaka u izdanjima Muzičke akademije u Sarajevu

Čavlovićev atak na bošnjačku kulturu

Zataškana afeta oko opere – atrakcije “Srebreničanke” ponovo je izašla na vidjelo nedavnim izborom prof. dr. Ivana Čavlovića, dekana Muzičke akademije u Sarajevu, za člana Etičkog komiteta Univerziteta u Sarajevu. U vihoru rata koji je opustošio našu zemlju nije se mogao spriječiti masakr i genocid nad nedužnim bošnjačkim stanovništvom. Pa iako je rat prestao i oružje utihnulo, napadi na Bošnjake i dalje traju. Sada se vode drugim oružjem, lukavo, raznim sredstvima, skriveno od očiju bh. javnosti i sa visokog univerzitetskog nivoa

Ime glavnog i odgovornog urednika časopisa *Muzika* – dekana Muzičke akademije u Sarajevu prof. dr. Ivana Čavlovića, poznato je cijenjenim čitateljima lista *Saff* iz prošlog broja, u kome sam objelodanio dobro čuvanu tajnu Muzičke akademije - zataškanu aferu opere “Srebreničanke”. Prva i osnovna stvar koju treba naglasiti jeste da Ivan Čavlović često upotrebljava časopis *Muzika* kao svoje propagandno sredstvo, primarno namijenjeno čitateljima u susjednim zemljama za širenje neistina o Bošnjacima. U tom svjetlu treba promatrati objavljene napise. Iako postoji redakcija lista, Čavlović je sam odlučivao šta će se štampati. Redovno objavljuje svoje radove, a ne postoji bilo kakva kontrola njihovih sadržaja.

Ismijavanje s Bošnjakinjama

Kontinuirano tokom niza godina piše protiv vlasti i to isključivo bošnjačke komponente, kao i protiv Bošnjaka, njihove kulture, religije. Posebno se ističu neargumentirane kritike protiv kompozitora Asima Horozića i njegove opere “Hasanaginica”, kao i protiv ilahija. Širenjem ovakvih neistina i netačnih optužbi, u susjednim zemljama se proizvodi krajnje negativan dojam o kulturi Bošnjaka. Nikada ni jedan rad te vrste nije objavio u dnevnim novinama, koje se bave tematikom kulture, da ne bi uslijedila reakcija

Piše: Mr. Mirsad Pinjo
mirsadpinjo@hotmail.com

na njegovo pisanje. Međutim, izdanja Muzičke akademije upisana su u međunarodnu bazu naučnih izdanja (RILM) i distribuiraju se **punih deset godina** putem razmjene, poklona i prodaje u sve zemlje regiona, Evrope i SAD-a. Dakle, naučnici van BiH kontinuirano primaju poruke o Bošnjacima kao “glupim”, “nekulturnim”, “zaostalim”. Iz njegovog pisanja izbija animozitet prema Bošnjacima i okruženju u kome živi. U svojim člancima Ivan Čavlović ne daje naučni osvrt na materiju, zasnovan na istini, činjenicama, analizi i konkretnim podacima, već iznosi lične stavove i vlastita razmišljanja usmjerena ka potcjenjivanju kulture Bošnjaka, što nije ni akademski ni naučni pristup. Navodim nekoliko primjera

njegovog pisanja. Ismijavajući ženu Bošnjakinju piše: “Kič uživaoca može se prepoznati prilično lako: na jednoj operskoj premijeri jedna sredovječna dama žali se da je žuljaju nove cipele. Kolegica joj kaže da nije morala obući nove cipele ili da, čak, nije morala doći na premijeru. Odgovor je: Ne bih ja došla da moj čovek nije dobio 2 karte od ministra.” Priča druga: Na izvedbi Devete Beethovenove simfonije prisustvovalo je preko 4000 slušatelja. Komentar slušateljke prijateljici u susjedstvu je: “Moja ti, zamisli da nam sad zapjeva Safet Isović.” (*Muzika*, 9/1999., str. 33)

Kako sam u prošlom broju *Saffa* naveo, u operi “Srebreničanke” Ivan Čavlović Bošnjakinji podmeće da je “kurva”, a ovdje da je glupa, primitivna i da joj nije mjesto u operi i na koncertima umjetničke muzike. Očito je da je ovo izmišljeno samo da se ponizi bošnjačka žena.

Islamofobija na Muzičkoj akademiji

U časopisu *Muzika*, koji bi primarno morao da iznosi naučne radove o muzičkoj umjetnosti, Čavlović bez ikakvog povoda piše rečenicu **“umjesto križa u uhu je polumjesec”!** Ovo se može tumačiti na razne načine. Da li to znači da Bošnjaci moraju nositi križeve na sebi? Nije jasno šta je ovim želio da kaže, s obzirom da islam na ovim prostorima egzistira 600 godina. Isto tako piše da postoje

“otvoreni napadi na muziku i umjetnost za sada marginalnih vjersko-nacionalnih grupa islamske pozadine”! Ni ovdje ne objašnjava niti jednu stavku iz svojih navoda, kao što ne objašnjava niti jednu svoju misao napisanu u časopisu *Muzika*.

Govoreći o savremenom bošnjačkom kompozitoru Asimu Horoziću, autoru poznate opere “Hasanaginica”, Čavlović navodi da Horozić svoja djela bazira na bošnjačkoj narodnoj tradiciji, pa time “osiromašuje širinu bosanskog muzičkog duha”. Čavlović vjerovatno smatra da se obavezno mora komponovati i srpska i hrvatska muzika. S obzirom da navodi da je Horozić počeo komponovati 1995. godine, kako bi i kome bi u to vrijeme mogao komponovati muziku tih naroda? Ovo tim prije što je 1995. godine izvršen genocid u Srebrenici i masakr na tuzlanskoj Kapiji. Ovdje se ne završavaju napadi na “Hasanaginicu”, pa Čavlović ide čak dotle da na izlaganju u Budimpešti, pred međunarodnim auditorijem, izjavljuje da prilikom prikazivanja “Hasanaginice” sala ostaje poluprazna! Ovakvim i drugim izjavama, zaista, nije mjesto na međunarodnim naučnim skupovima.

Osim opere “Hasanaginica”, sljedeća stvar preko koje Čavlović ne može preći jeste izvođenje ilahija. Piše da danas postoje bezvrijedni aranžmani narodnih i vjerskih napjeva, koji izazivaju buru oduševljenja kod publike i kod “izbjeglica i u grad prisilno natjerane gospode i političko-vjerske i intelektualne elite. Muzika trpi. Nije li to retardacija”!

Atak na bošnjačku kulturu

Pa ovo je katastrofalno! Najprije tvrdi da je bošnjačka elita NATJERANA u gradove, dakle, da potječe iz ruralnih krajeva, pa samim tim da Bošnjaci i nemaju elitu! Odmah zatim, izvođenja (bošnjačkih) vjerskih napjeva naziva RETARDACIJOM! O kakvoj to retardaciji piše? Retardacija je teška riječ! Ovakve napise Muzička akademija šalje u susjedne zemlje! O koncertu “Dođi najdraži” održanom u

Zetri, piše: “Koliko nemara, nerada, nerazboritosti, neukusa, koliko želje za dokazivanjem i koliko beskrajsne umišljenosti na vjerskim koncertima u Sarajevu. Muzika je postala politikom i ideologijom. Proglašavati kič kulturnim događajem... Muziku su u svoje ruke uzeli diletanti... a ubistvo muzike u praksi definitivno.” (*Muzika*, 12/1999., str. 109-110) Na drugom mjestu, pišući opet o ilahijama i kasidama, navodi sljedeće: “Vlast ne zna šta treba vlastno podržati, jer nema jasnu profilaciju kulturne politike BiH (Federalnog) društva, ali je glavni razlog tome **radikalna re/**

vrši atak ISKLJUČIVO na kulturu Bošnjaka, počevši od vrijeđanja žene, preko duhovne muzike islama do savremenih bošnjačkih umjetnika.

Svojim položajem profesora i dekana Muzičke akademije prof. Čavlović vrši veliki utjecaj na bošnjačke studente. Tako njegova asistentica, djevojka velikog potencijala, ali koja je pod Čavlovićevim utjecajem napustila nacionalni interes, počinje pisati isto kao i on. Tvrdi da je opera “Hasanaginica” bila potrebna da bi Bošnjaci “postali velika kulturna nacija”, te da “ne postoji lijek protiv lošeg ukusa”!! Ovdje komentari nisu potrebni, osim da uputim mladu damu na bogate arhive i skrenem joj pažnju da Bošnjaci JESU kulturna nacija. Neka sa svojim mentorom malo prošetaju do Gazi Husrev-begove biblioteke ili još bliže, do arhiva Bošnjačkog instituta Adil-bega Zulfikarpašića, pa da se lično uvjere u bošnjačko kulturno blago.

Da ne bih opširno pisao, samo ću navesti da izvođenje koncerata ilahija naziva “folk-ilahija”.

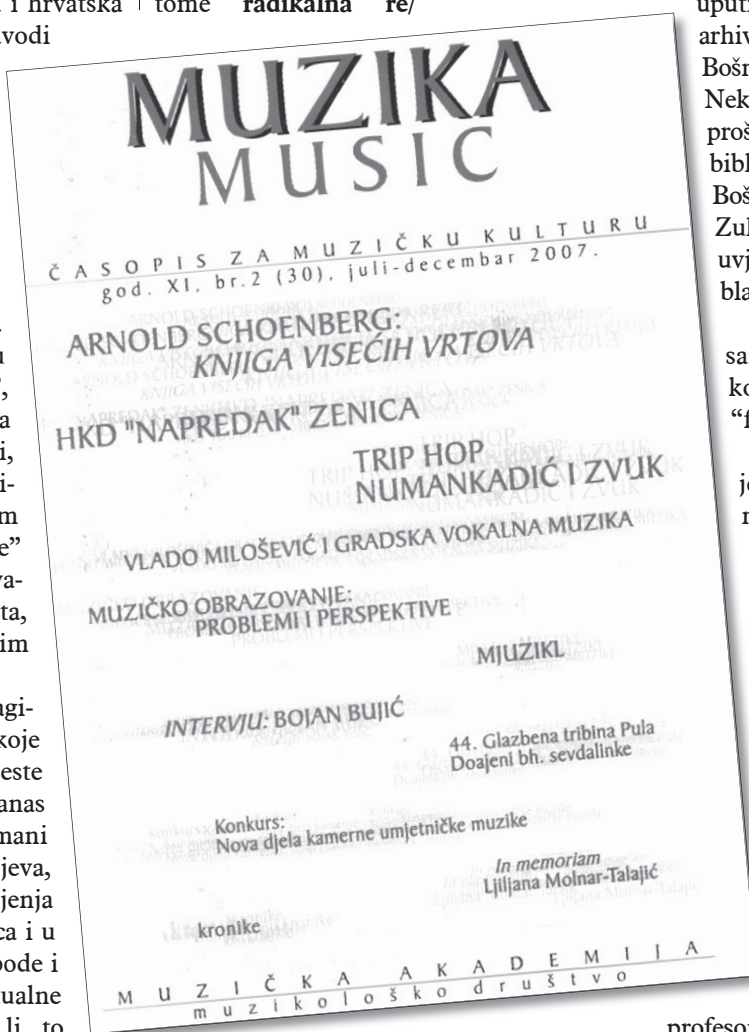
Nema gore nesreće za jedan narod od ataka na njegovu kulturu.

Zašto šuti Muzička akademija

Ovdje se postavlja ozbiljno pitanje odnosa kompletne Muzičke akademije, kao članice Univerziteta u Sarajevu, prema ovim javno objavljenim stavovima svoga dekana. Kako je moguće da punih 10 godina izlaza časopisa *Muzika* nikada ni jedan

profesor Akademije nije reagirao, niti dao ikakvu primjedbu na ovakvo pisanje? Ovo znači ili da se u cijelosti slažu ili da ne čitaju svoja vlastita izdanja. Bez obzira koji je uzrok tome, ovo je velika sramota za Akademiju i Sarajevo.

Nakon osmogodišnjeg predavačkog rada na Muzičkoj akademiji, odlično upoznat s planovima i programima studija, moram naglasiti da je programska i umjetnička orijentacija Akademije neodgovarajuća za današnje vrijeme, za jedno multietničko društvo, pa i za kompletnu modernu Evropu, o čemu se može diskutirati u posebnoj članku.

islamizacija bošnjačkog stanovništva, u kojoj nema mjesta za svjetovne oblike.”

Odakle u časopisu *Muzika* uopće pisanje takve vrste i odakle Čavlović Ivanu podatak da se vrši “radikalna reislamizacija”? Ovakvi neargumentirani stavovi nisu se smjeli naći u časopisu *Muzika*, niti je Muzička akademija imala pravo da ih štampa. Zašto nije zabranjen taj broj *Muzike*?

Ovakvih napisa Ivana Čavlovića ima veliki broj i na ovom mjestu nije moguće izložiti njihovu kompletnu analizu. Na ovih nekoliko odabranih primjera, vidljivo je da Ivan Čavlović

Prijeti li velika kriza u zatvorima Federacije BiH

Osuđenici se bore za primjenu Zakona

Oko hiljadu osuđenika koji kaznu izdržavaju u četiri velika kazneno-popravna zavoda u Federaciji potpisalo je peticiju u kojoj se od visokog predstavnika traži primjena člana 45. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija FBiH. Ukoliko se ne udovolji njihovim zahtjevima, osuđenici će se žaliti Sudu u Strassbourgu. Hoće li se, konačno, udovoljiti njihovim zahtjevima i dokle će osuđeni kriminalci slobodno hodati ulicama "čekajući na izdržavanje kazne" dok su zatvori pretrpani ljudima koji, po zakonu, trebaju biti slobodni

Borba za ljudska prava

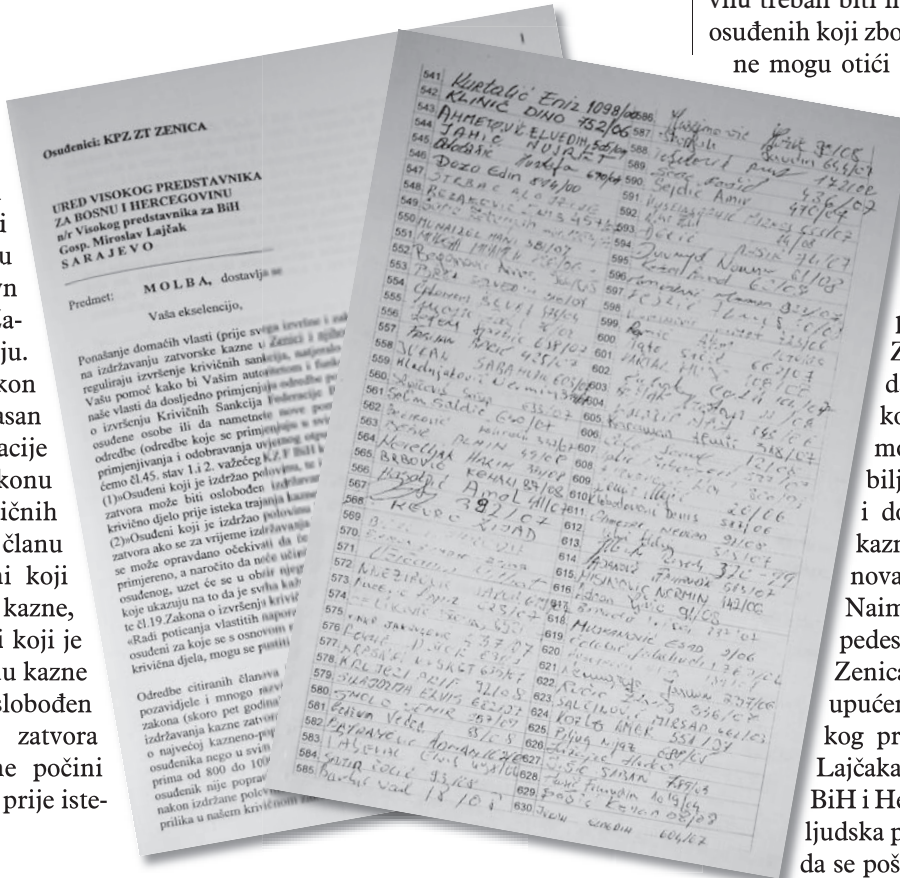
Vlada FBiH uspostavila je komisiju koja određuje kome će i kad dati uvjetni otpust. Međutim, do sada ta komisija

nije nikada postupila po spomenutom zakonu iako bi to trebala, pogotovu nakon što je ukinut Zakon o pomilovanju. Posljedica toga su pretrpani zatvori. Previše je onih koji bi po pravilu trebali biti na slobodi, a još je više osuđenih koji zbog pretrpanosti zatvora ne mogu otići na izdržavanje kazne.

Do sada su osuđenici pokušavali uraditi nešto pojedinačno i samoinicijativno, što, naravno, nije urodilo plodom. Osuđenici Kazneno-popravnog zavoda Zenica, prije mjesec dana, pokrenuli su konkretnu stvar koja može, ukoliko budu ozbiljni i istrajni, dovesti do velike krize unutar kazneno-popravnih ustava u Federaciji BiH. Sve, oko šest stotina i pet osuđenika KPZ-a potpisalo je peticiju koju na adresu visokog predstavnika Miroslava, ombudsmanima za ljudskim prava, a u kojoj se traži da se zakon i radi. Od-

**Piše: Ismail
Ibrahim**

Još prije četiri godine visoki predstavnik u BiH Paddy Ashdown suspendirao je Zakon o pomilovanju. Ni do danas taj zakon nije ponovo izglasan na teritoriji Federacije BiH. Doduše, u Zakonu o izvršenju krivičnih sankcija FBiH u članu 45. piše da osuđeni koji je izdržao polovinu kazne, te izuzetno, osuđeni koji je izdržao jednu trećinu kazne zatvora može biti oslobođen izdržavanja kazne zatvora pod uvjetom da ne poćini novo krivićno djelo prije isteka trajanja kazne.

mah nakon Zeničana, peticije su potpisali i osuđenici sarajevskog, busovačkog i tuzlanskog kazneno-popravnog zavoda. Treba reći da je peticija prvo proslijeđena ministru pravde FBiH Feliksu Vidoviću od kojeg im još nije došlo nikakvo saopćenje. "Poštovani Ministre, ovo pitanje postavljamo lično Vama i lično od Vas tražimo odgovor. Primjer: Osuđenik je osuđen na sedam godina. Tokom izdržavanja kazne, svih sedam godina bio je radno angažovan u livnici željeza. Kao primjeran osuđenik tokom izdržavanja kazne bio je klasificiran u najbolju - A grupu. Više puta je nagrađivan, kako novčano tako i nagradnim dopustima za posjetu porodici. Od sedam godina izrečene sankcije, odležao je svih sedam godina. Zakonski je stekao uvjete da izađe poslije dvije trećine odležane kazne. Pa se pitamo, koja je svrha resocijalizacije osuđenih lica te osposobljavanja osuđenih osoba za uključivanje u redovan život na slobodi ili su Vam osuđenici potrebni samo kao fizička snaga", stoji između ostalog u pismu koje su osuđenici napisali i poslali na adresu ministra Vidovića.

Po riječima osuđenika, i prevaspitna služba KPZ Sarajevo složila sa svim ovim što osuđenici rade i podržavaju ih, međutim, niko iz prevaspitne službe nije nam to htio zvanično potvrditi.

Oči uprte u Lajčaka

Nakon što im niko od nadležnih organa Federacije nije odgovorio na molbe, osuđenici su se obratili visokom predstavniku. U pismu koje su mu poslali ističu da više ne traže uspostavu Zakona o pomilovanju. "Stoga Vas, ekselencijo, molimo da Vašim autoritetom i funkcijom koju obnašate jednostavno natjerate odgovorne iz izvršne vlasti da dosljedno primjenjuju donesene i prihvaćene zakone", stoji na kraju pisma upućenog Lajčaku. Spomenimo još i to da je naš novinar obavio razgovor s nekoćinom zatvorenika. Svi oni tvrde da ne trebamo navoditi imena pojedinačno. "Iza ove peticije stoji oko nas hiljadu potpisnika", rekli su nam. I još su nam rekli da ukoliko komisija za uvjetni otpust ne počne primjenjivati Zakon, iskupit će se preko stotinu presuda osuđenim licima koja su davno preležala dvije trećine, a bili su primjerni osuđenici, te će po zastupanju sarajevskog advokata Kadrije Kolića pokrenuti pravni spor pred Ustavnim sudom, a ako bude potrebno i pred Sudom u Strassbourgu.

SAFF

Sudbine: Mustafa Hota, osuđenik Tužit ću državu i Ministarstvo za boračka pitanja

Evropski sud za ljudska prava u Strassbourgu donio je krajem prošlog mjeseca presudu kojom je naloženo državi Bosni i Hercegovini da isplati 18.500 eura kao odštetu četverici osuđenih za ratni zločin, Miloradu Rodiću, Vlastimiru Pušari, Zoranu Kneževiću i Ivanu Bakoviću. To zbog nanese nematerijalne štete i neugodnosti koje su preživjeli izdržavajući kaznu u zeničkom zatvoru. Mustafa Hota je prvi osuđeni Bošnjak koji će tužiti državu zbog kršenja ljudskih prava. On tvrdi da u KPZ Zenica, gdje je proveo više od tri godine, nije bio medicinski zbrinut i da, kao stopostotni ratni vojni invalid, nije bio smješten u paviljon namijenjen invalidima. "Nakon ove presude Hrvatima, Evropskog suda za ljudska prava, moji advokati su pokrenuli pravni spor pred Ustavnim sudom", priča nam Hota. Inače, Hota je bivši pripadnik 9. brdske motorizovane brigade. Odlikovan je najvećim priznanjima Armije BiH. Više puta je ranjavan i invalid je 100%. Osuđen je za ratni zločin u selu Grabovica kod Jablanice. "Po postojećim zakonima, kao stopostotni invalid, već dvije godine ležim više od onoga što

bi trebalo. Jedino što mi daju jesu lijekovi za psihička oboljenja", kaže Hota. Osim države, Hota će tužiti i Ministarstvo za boračka pitanja. Zamolili smo ga da nam pojasni zbog čega će tužiti Ministarstvo. "Nakon što mi je izrečena krivična sankcija, boračko-invalidska zaštita ukinula je sva primanja mojoj porodici i meni. Donijeli su neke privatne zakone koji su samo njima poznati. Ja znam da je moja kazna cijena slobode muslimana na ovim prostorima. I ja sam za to da se svim zločincima, nebitno da li to djelo učinjeno svjesno ili nesvjesno, pravedno sudi. I neka naša sudbina bude poruka budućim generacijama, bez obzira na nacionalnost, da im nikad ne padne na um da zaraćuju. Razlog podnošenja mojih tužbi je jasan. Tražim samo da se primjenjuje Zakon. Pitam se koja je razlika između osuđenika za ratne zločine koji je suđen u Haagu za mnogo teža djela i mene, čiji je predmet preuzet od Međunarodnog suda uz garancije da će se poštovati ljudska prava i sve zakonske odredbe koje su propisane zakonom. A ustvari, u 90% slučajeva ne poštuje se ništa od toga", kategoričan je Hota.

O negatorskim porukama jednog intervjua

Kad je bosanski jezik skraćénica, Bošnjaci su kraći za glavu

Umjesto da sa pozicija bosnistike afirmiše bosansko jezičko biće, samozvani direktor Instituta za jezik minimizira samosvojnost i značaj bosanskog jezika i dezavuiira višegodišnje napore autorskog tima za izradu Rječnika bosanskog jezika

Za odugovlačenje s potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH i EU evropska administracija našla je začudno opravdanje - prevođenje na službene jezike članica EU i službene jezike u BiH. Da bi se navodno ubrzao taj proces stizale su poruke da bi se Sporazum mogao potpisati samo na engleskom predlošku pa čak i da se ne prevodi na bosanski jezik, jezik zemlje BiH s kojom se potpisuje, jer već postoji preveden na jezike susjednih zemalja, hrvatski i srpski, koji se, kažu, neznatno razlikuju od bosanskog pa Bosancima neće predstavljati nikakav problem da koriste te jezike umjesto svoga bosanskog!!! Evropskim stratezima nije trebalo mnogo tragati za teorijskim utemeljenjem ove antibosanske negatorske teze. Pored ostalog, mogli su ga naći i u skandaloznom intervjuu koji je objavio sarajevski magazin *Dani* sa Ibrahimom Čedićem, samozvanim direktorom Instituta za jezik u Sarajevu, povodom objavljivanja Rječnika bosanskog jezika.

Negatorski stav

Čedićev stav, citiran u naslovu intervjua (*"Bosanski, hrvatski i srpski jezik se razlikuju u tri posto"*), ne samo da je kontraproduktivan nego je i zlonamjeran i negatorski. Prilikom promocije tako značajnog projekta na kome je, kako kaže i intervjuisani doživotni v.d. direktor, rađeno nekoliko godina, on bezmalo dovodi u pitanje i samu opravdanost i potrebu njegove

Piše: Safet Kadić
(safetkadic@hotmail.com)

izrade. Od toga je samo korak do otvorenog negiranja bosanskog jezika. Umjesto da sa pozicija bosnistike afirmiše bosansko jezičko biće, da afirmiše bosanski princip tolerancije i bogatstva jezičkog naslijeđa koje se mora reflektirati u pluralnoj normi sa slobodom izbora izražajnih sredstava korisnika ovoga jezika, on minimizira samosvojnost i značaj bosanskog jezika, koji je, po mišljenju najvećih slavista, bio narodna osnovica i tzv. srpsko-hrvatskog književnog jezika i koji ima izvanredan kontinuitet u razvoju sve do polovice 19. stoljeća i nametanja Karadžićevog istočnohercegovačkog idioma kao standardnog. Osim toga, tim stavom dezavuiira višegodišnje napore autorskog tima za izradu Rječnika bosanskog jezika.

Skandalozna je tvrdnja i katastrofalna Čedićeva greška, koja je rezultirala

neviđenom obmanom i podvalom bosanskoj javnosti: *"Ustvari, bosanski jezik je skraćénica od bosanskohercegovački standardnojezički izraz"*. Nečuveno! Bosanski jezik nije nikakva i ničija skraćénica, nego samosvojni slavenski jezički entitet, odnosno organski idiom Slavena, predaka današnjih Bošnjaka, koji su naselili Bosnu polovinom 6. stoljeća i koji su ga razvijali samostalno i u doticaju s drugim jezicima i narodima punih milenij i po. Zato bosanski jezik, prije svega, izražava bosanski duh, jer je jezik rodno mjesto duha. Čedićev *"bosanskohercegovački standardnojezički izraz"* ne izražava taj duh i nije rezultat prirodnog razvoja bosanskog jezika, nego čista konstrukcija, nametnuta Karadžićevom normom, radi asimiliranja i hegemoniziranja Bošnjaka, jer općepoznato je da standardnojezička norma znatno utiče na tokove jezičkog razvoja, budući da norma itekako može sputavati i usmjeravati jezičke promjene. To je samo jedna povijesna faza u normiranju bosanskog jezika. Ako se bosanski jezik tretira kao skraćénica, nije nikakvo čudo što se Bošnjaci često skraćuju za glavu.

Intelektualne nebuloze

Čedićev jezički salto mortale i intelektualna nebuloza bez presedana je stav istaknut u podnaslovu intervjua: *"Bosanski jezik ima svoju melodiju, nije bitna leksika. Po melodiji je bosanski jezik najprepoznatljiviji"*. Melodioznost bosanskog jezika ne isključuje leksiku, nego je sa njom saobrazna i zato

je čista podvala suponirati te dvije bitne odrednice bosanskog jezika. On melodiju bosanskog jezika koristi kao naučenu frazu iz literature, jer je on kao “završni obrađivač” svojim intervencijama kod drugih autora, postupio upravo suprotno, uništavajući tu melodioznost unifikacijom akcenata prema Karadžić-Daničić-Pecinom modelu. Nepobitna je istina da bosanski jezik ima prepoznatljivu melodiju odnjegovanu na unikatnom prozodijskom sistemu, specifičnom bosanskom disperzivnom i neprenesenom akcentu, uključujući i tzv. ikavski akcenat. Ali od toga nije ostalo ništa nakon intervencije “konačnog obrađivača”. Ništa od raznovrsnosti bosanske akcentuacije, specifične disperzije (npr. “skakanja” akcenta u oblicima promjene sloga na slog), silaznih akcenata u unutrašnjosti riječi, koji se susreću na svakom koraku, osobito u europeizmima, još živog neprenesenog akcenta, posebno u prezentu iterativa, čuvanje svih praslavenskih dužina itd., što upravo čini specifičnu intonaciju i rečenu melodioznost. Uostalom, koji to jezik nema “svoju melodiju”. Također je neshvatljivo i neprihvatljivo da jedan titulirani jezikoslovac u bilo kojem kontekstu i bilo kojim povodom, posebno kao jedan od autora rječnika (leksikona) povodom njegove javne promocije u intervjuu kaže da “nije bitna leksika”.

Tipičan primjer bezobrazne obmane javnosti su Čedićeve riječi, citirane uz njegovu fotografiju a objavljenu uz naslov: “*Iz bosanskohercegovačkog jezičkog izraza ne mogu se ukloniti riječi ako ih neko upotrebljava... Mi, međutim, u ovom rječniku forsiramo slobodu izbora*”. Ovaj stav citiran je prema zvaničnom dokumentu Instituta: *Uputstva za izradu Rječnika bosanskog jezika*, ali je Čedić kao samoproglašeni urednik i “konačni obrađivač” postupao upravo suprotno. Zloupotrebljavajući izmišljenu funkciju “konačnog obrađivača”, Čedić je vršio klasične podvale, podmetanja i potvore, ubacujući nepravilne riječi, oblike ili akcente i među rječničke odrednice koje su obrađivali drugi autori-obrađivači. Čak ni autorima-obrađivačima u obradi pojedinih riječi nije dozvolio slobodu izbora, a kamoli korisnicima rječnika. Riječ kahva prepravio je u kafa, oblik ovlašćen prepravljao je u ovlašten i sl. Čak je unosio (podmetao) nepravilne

Ortodoksna ikona

Simbolika fotografije, objavljene uz naslov intervjua u *Danima*, na kojoj Čedić slavodobitno u rukama drži *Rječnik bosanskog jezika*, izvanredno je ilustrativna i toliko asocijativno direktna, kao da je, Bože me prosti, tek sišao sa neke ikone. Naime, uz stare srpske hagiografije neizostavno se javljaju ikone koje predstavljaju dotičnog sveca kako kao ktitor drži u rukama svoju zadužbinu (manastir ili crkvu). Svaki stručnjak iz ove oblasti, što ja, priznajem, nisam, lahko bi

ustanovio potpunu identičnost “potencijalne simboličnosti” u indiciranju značenja ove fotografije. Ona i unutrašnjim sadržajem, i značenjem, i povodom, potpuno korespondira sa svetosavskim ikonama, s ogoljenom porukom do srži: JA sam ikona bosanske leksikografije!!! Ko ne vjeruje, neka sam uzme ikonu srpskog arhiepiskopa Save sa Hilandarom u rukama i Čedićevu fotografiju iz *Dana* sa Rječnikom u rukama i neka analizira.

riječi kao: njimet, nještanje ili kvazijekavizme: prisvjediti, strepjeti, ulijeva, prolijevati; ijekavizirao denominatne glagole i-osnova i sl. On je izvršio pravi masakr bosanskih riječi i akcenata u autorskom djelu nekih autora Rječnika. Kao najodaniji Karadžićev cenzor izbacio je izvorne bosanske oblike, a ostavio istočnohercegovačke te tako onemogućio slobodu izbora korisnicima bosanskog jezika. To je, razumije se, krivično djelo i tako će i biti tretirano. Tako je pokopao sve nade da se prvi put dobije leksička norma sa bosanskim likom.

Zašto je papa karao američke svećenike

Kada se radi o intelektualnom kapacitetu i stručnoj kompetenciji Ibrahima Čedića, intervju govori sve sam za sebe. Neke njegove asocijacije duboko su uvredljive i za javnost i za ostale autore Rječnika. Pored bezbroj definicija riječi, on pravi ovakvo poređenje, citiram: “*Riječ je nevina k'o curica*” i pritom se aluzivno smije. Ako je ovo prihvatljiva definicija riječi jednog filologa, lingviste, povodom promocije Rječnika, pa uz to i leksikografa, pa uz to i jednog od autora Rječnika, pa uz to i nosioca projekta izrade Rječnika, pa uz to i jednog profesora na Pedagoškoj akademiji, onda nešto sa ovom sredinom, koja toleriše ovakve nebuloze s takvim aluzijama, koje ozbiljan čovjek ne može javno ni imenovati bez zgražavanja i stida, nije u redu. Ne sporim da je ta izjava plod pomodarstva, jer je ta pojava očito u trendu. Čak je i katolički papa ovih dana morao u Ameriku

da kara tamošnje svećenike za takav neprirodni blud, koji nanosi veliku štetu Katoličkoj crkvi, a na koji svojom definicijom riječi insinuirao Čedić. Vrhunac njegovog licemjerja je kada i sam lažno glumi jedno nevinašce. (“*Ja bih volio da se mi o dobru sporazumijemo, svejedno na kojem jeziku*”, zatim “*Može biti svađe među lingvistima, makar se ja nemam namjeru svađati s bilo kim*”). Odmah u nastavku traži svađu, neutemeljeno insinuirajući prema Senahidu Haliloviću i Preporodu. Da ne govorimo kakvu je svađu neuspješno pokušao isprovocirati nasrnuvši i verbalno i fizički na jednog od autora Rječnika samo zato što je od njega zahtijevao da izbac i svoje nesuvisle cenzorske intervencije u Rječniku prije njegove distribucije naručiocima. Njegov skromni terminološki fond u povodu tretiranja lingvističkih pitanja u ovom intervjuu i opskurni vokabular u potpunosti je suprotnosti sa bogatstvom uličarskog rječnika koji je ispoljio u psovka i uvredama prilikom tog nasrtaja pred svim zaposlenicima Instituta, na kome bi mu pozavidio i najprimitivniji kočijaš ili kakav bezobrazni čoban iz njegovog ulošskog zavičaja.

U jeziku je i med i jed, a ljudima je ostavljena sloboda izbora. Dobro je znano da riječi mogu biti moćno sredstvo u borbi za istinu, pravdu i slobodu, o čemu svjedoči i evropski pokret “Supsidijarnost je riječ” koji je nedavno tako hrabro u Briselu promovirao njegov protagonista Richard Medic. Valja iz okeana riječi iscijediti značenje, valja nam naći pravu riječ, valja nam osmisлити govor, valja izlučiti tu gorku, tu slatku supstancu smisla, rekao bi Mak Dizdar.

SAFF

Zloupotrebe u procesu oduzimanja državljanstava

Godinama nas ova vlast pati svojim progonima i držanjem u neizvjesnosti

U petak 30. maja 2008. godine počela je dvodnevna plenarna sjednica Ustavnog suda BiH na kojoj je trebalo između ostalog razmatrati apelacije Imada al-Husina, poznatijeg kao Abu Hamza, i to u tri predmeta - Rješenje Komisije za reviziju državljanstava BiH o oduzimanju bh. državljanstva Abu Hamzi, Rješenje Ministarstva sigurnosti BiH, odnosno Službe za poslove sa strancima o odbijanju odobrenja privremenog boravka u BiH i Rješenje Ministarstva sigurnosti u kojem je odbijen zahtjev Abu Hamze za azil. Te apelacije na Ustavnom sudu BiH pokrenute su nakon što je Sud Bosne i Hercegovine odbio sve Abu Hamzine tužbe pokrenute protiv navedenih rješenja i naložio da Abu Hamza mora napustiti Bosnu i Hercegovinu. Međutim, Evropski sud za ljudska prava u Strassbourgu (Strazburu) donio je privremenu mjeru da se zaustavi deportacija Abu Hamze sve dok Ustavni sud BiH ne donese odluku o svim navedenim predmetima. Ni nakon ove zadnje sjednice Ustavni sud nije donio nikakve odluke po tim apelacijama. Ponovno sudsko aktualiziranje slučaja Abu Hamza bila je zgodna prilika za Raffija Gregoriana, zamjenika visokog predstavnika u BiH, i njegovog šegrtu Dragana Mektića, direktora Službe za poslove sa strancima, da krenu u novu ofanzivu s ciljem konačnog ostvarenja dobivenih zadataka da sa Abu Hamzom na put van Bosne krenu i ostali naturalizirani državljani BiH arapskog porijekla. Tako su Raffi Gregorian i Dragan Mektić dva dana nakon zasjedanja Ustavnog suda upriličili posjete jedan drugome i pred naručenim novinarskim kamerama zaprijetili kako je već doneseno rješenje o protjerivanju Abu Hamze i da je deportacija definitivna i da su apelacije na Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine vanredni pravni lijek samo u slučaju ako su prava Abu Hamze povrijeđena prilikom deportacije. Spomenuta gospoda namjerno zanemaruju činjenicu da je odluka Suda za ljudska prava u Strassbourgu obavezujuća za Bosnu i Hercegovinu, tj. za vlasti u Bosni i Hercegovini, jer je država Bos-

Piše: Aiman Awad

na i Hercegovina potpisala ugovor sa Vijećem Evrope da će poštivati odluke Evropskog suda za ljudska prava. Ako je BiH kao država dužna sprovesti odluke Evropskog suda za ljudska prava, to znači da su svi organi vlasti dužni to sprovesti u djelo bez obzira na kojem nivou vlasti bili, uključujući i visokog predstavnika i njegovog zamjenika. Nažalost, Dragan Mektić uz mentorstvo moćne američke produžene ruke u OHR-u, Raffija Gregoriana, sebe stavlja iznad svih sudova u BiH pa čak i iznad Evropskog suda za ljudska prava u Strassbourgu. Šta više možemo očekivati od odgovornih za čuvanje porretka države Bosne i Hercegovine kad ni oni sami ne poštuju ono što su dužni da čuvaju. Umjesto poštivanja zakona, domaće vlasti, u ovom slučaju najčešće personificirane upravo u liku Dragana Mektića i kolegama mu iz Komisije za reviziju državljanstava BiH, gaze naše dostojanstvo i ljudska prava gdje god to mogu i kad god hoće. Primjer zloupotrebe njihovih ovlaštenja je slučaj Fadhila Al-Hamdania. Naime, Al-Hamdaniu je 2006. godine oduzeto državljanstvo BiH. Početkom 2007. godine Sud BiH uvažio je njegovu tužbu i vratio predmet na ponovno razmatranje Komisiji za reviziju državljanstava BiH. Kasnije, na poziv Ko-

misije, Al-Hamdani odlazi na razgovor sa njima gdje im prezentira svu dokumentaciju u prilog argumentiranja ispravnosti svog državljanstva. Već je prošlo skoro godinu i po dana a Al-Hamdani nije dobio nikakav odgovor. Nema nikakvog statusa niti dokumenata, a rješenja njegovog slučaja nigdje ni na vidiku. Godinama nas ova vlast pati svojim progonima i držanjem u neizvjesnosti. Posljedice su vidljive na svima nama, na svim našim porodicama. Eto, upravo je Abu Hamzina supruga usred svih tih stresova dobila rak dojke. U takvom stanju njegova supruga sa strahom iščekuje samo trenutak kada će Dragan Mektić ispuniti svoje prijetnje i kada će sama i bolesna ostati sa svojih šestoro djece. Nažalost, problema ne nedostaje ni kod ostalih porodica iz našeg udruženja.

Svi građani Bosne i Hercegovine svjedoci su da smo svih ovih godina tražili samo fer i pošteno suđenje i poštivanje zakona ove države i preuzetih međunarodnih obaveza. Zašto toliko insistiramo na tim pravima? Zato što nam ta prava pripadaju i zato što je BiH dužna ta prava poštivati. Mi ne želimo zloupotrebljavati svoja prava i obaveze prema ovoj državi. Ali isto tako ne dozvoljavamo da bilo ko zloupotrebljava vlast i moć koju mu ta vlast daje. Ako se takva praksa ustali u BiH, a svjedoci smo da se to događa, sutra kad nas ne bude u ovoj državi praksa zloupotrebe vlasti će ostati, a ko će biti sljedeća žrtva, znat će se i to. Stoga, mi tražimo ono što je svim građanima BiH prijeko potrebno - poštivanje Ustava BiH i poštivanja preuzetih međunarodnih obaveza, tačnije poštivanje potpisanog ugovora sa Vijećem Evrope da će se poštivati odluke Evropskog suda za ljudska prava.

Svjesni smo Allahovog određenja i da se ništa ne može dogoditi bez Allahove dozvole. To ne znači da ne trebamo insistirati da uživamo prava koja nam pripadaju po Ustavu BiH i po međunarodnim konvencijama o poštivanju ljudskih prava. Ako nam na kraju to ipak bude uskraćeno, onda svoj slučaj prepuštamo Allahu, dž.š.

SAFF

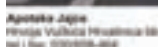
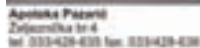
Otkup vune na cijelom području Bosne i Hercegovine.

GSM: 061 335 274

Tel/fax: 033 464 490
mob: 062 204 311

DOMAĆE NAJBOLJE HALAL NAJZDRAVIJE

Lijepa bosanskohercegovačka tradicija u Istiklal džamiji

Večer Kur'ana

Tradicionalna "Večer Kur'ana" ponovo je održana u glavnom gradu. Sa novim i starim hafizima. Sa napunjenim mu'minskim srcima

Mr. Ferid ef. Dautović

Pripremio: Nevres Mustafić

e-mail: nevresm@gmail.com

Foto: Salih Smajlović i Nevres Mustafić

U organizaciji Medžlisa Islamske zajednice Sarajeva u subotu, 31. maja 2008. godine, u Istiklal džamiji na Otoci u Sarajevu, održana je "Večer Kur'ana". Već treću godinu MIZ Sarajevo okuplja na istome mjestu i u isto vrijeme najbolje učače Kur'ana iz BiH, susjednih zemalja pa i cijeloga svijeta. Nakon Ahmeta Ebul-Kasimija iz Irana, hfz. Abdurahmana Sadiena, hfz. Yahya Zaid Byabota, hfz. Ismaila Londta (svi iz Južnoafričke Republike), Abdulkadira Šehidoglua, hfz.

Abdulah ef. Hodžić

Hfz. Mensur Malkić

Hfz. Aziz Alili

Hfz. Mustafa Akdemir

Hfz. dr. Fatih Čolak

Mr. Muharem Omerdić

Ekrema Nalbanta (iz Turske), dr. Ahmeda Naineiz Egipta, hfz. Ahmeta Jaghsija iz Sirije, hfz. Aziza Alilija iz Hrvatske i hfz. Mensura Malkića iz Bosne i Hercegovine, koji su do sada učestvovali, na ovogodišnjoj "Večeri Kur'ana" nastupili su: Abdulah ef. Hodžić iz BiH, hfz. dr. Muhamed Akdemir iz Turske, hfz. dr. Fatih Čolak iz Turske i hafizi Mensur Malkić i Aziz Alili. Bila je ovo izvrsna prilika da se, u tišini kakvu samo poklanja učenje i slušanje Kur'ana časnog, zamislimo nad ljepotom i veličinom Božije riječi. Program je započeo u 19 sati i 30 minuta prigodnim programom ilahija, kasida koji su izveli članovi hora Medžlisa Islamske zajednice Sarajevo. Nakon akšam-namaza uslijedila je pozdravna riječ glavnog imama MIZ-a Sarajevo mr. Ferida ef. Dautovića, a onda su u programu koji je trajao gotovo dva sata učači Kur'ana časnog sa posjetiteljima kojih je, recimo i to, bilo neuobičajeno manje nego prošlih godina, podijelili trenutke ispunjene radošću i vedrinom u mu'minskim dušama. Poslije učenja Kur'ana prisutnima se obratio mr. Muharem Omerdić, rukovodilac Vjersko-prosvjetne službe Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, naglasivši ulogu i značaj Kur'ana u životu svakoga muslimana. Dovom koju je proučio hfz. Mensur Malkić i jacija-namazom, završena je i ova, treća po redu, "Večer Kur'ana", u Istiklal džamiji.

SAFF

U posjeti kadinici Nimet-hanumi Jahić...

Otkad mi je 1946. skinut zar, osjećam se kao otkrivena

Sa svojim kadijom obišla sam 23 zemlje, bili smo skupa i na hadžu 1969. godine. Skupio tada kadija nešto para, a i ja bila mlada i štedljiva, običem nekoliko pijaca, pa kupim na najjeftinijoj, a ono što bih dala na drugim pijacama ostavim postrani. Kad mi je kadija rekao da će na hadž, ja izvadim svoju štednju i kaže kadija: E, pa ja neću ići sam, nego ćemo skupa. Bili smo 55 dana, obišli i Kuvajt i svašta nešta. Bila sam ja poslije još sedam puta na hadžu kao bedel, za svoje roditelje, pa za svekrvu, pa prijatelje, a, ako Bog da, ići ću i ponovo. Kažu mi kako ćeš, pa što, imaju tamo Arapi, sjedneš u kolica, voze te, pa što da ne. Samo čekam Allahov poziv

Razgovarao: Ramiz Hodžić

Nimet-hanuma Jahić jedna je od rijetkih, ako ne i jedina živa kadinica, hanuma rahmetli Bećir ef. Jahića iz Tuzle, kadije (šerijatskog sudije) iz vakt Kraljevine Jugoslavije. Iako nana od 86 godina, izuzetno je visprena, inteligentna, elokventna, i bilo je pravo zadovoljstvo muhabetiti sa njom o njenom životu, o njenom kadiji Bećiru efendiji, o nekim davnim vremenima, ljudima, običajima, sistemima. Nimet-hanuma rođena je 1922. godine u Prizrenu. Otac joj je bio prizrenski Turčin, paša na sultan Hamidovom dvoru, a

majka Bošnjakinja iz Pljevalja. Nimet-hanuma govori tri jezika: bosanski, turski i albanski, i jako dobro poznaje islamsko učenje. Često u razgovoru citira hadise i kur'anske ajete i striktno ih se pridržava. Iako nosi mahramu, za sebe kaže da nije pokrivena još od 1946. godine kada je komunizam došao na vlast i kada su joj skinuli zar.

Život s kadijom

O svom mužu, kadiji, rahmetli Bećir efendiji, govori sa puno ponosa i sa puno ljubavi. Koliko je ljubavi u ovoj nani prema rahmetli joj mužu najbolje govori to što tačno zna u sat koliko je živjela sa njim. Kaže nam Nimet-hanuma da je sa kadijom Bećir-efendijom živjela tačno 44 godine 17 dana i tri sata, i to od 2. juna 1937. do 19. juna 1981. godine kada je hadžija preselio na ahiret. Izrodili su četvero djece, dva sina i dvije kćeri, ima Nimet-hanuma i devetero unučadi i 17 praunučadi. "Ja sam jedinica u svojih ro-

ditelja, ali sam najbogatija žena, jer ovo što imam djece i poroda, svi su na sedždi. Tu je moje bogatstvo i na ovom i na onom svijetu. I moj kadija je, ako Bog da, zaradio Džennet zbog toga", kaže nam Nimet-hanuma i počinje priču o svom kadiji i njihovom zajedničkom životu: "Imala sam nepunih 15 godina kad sam se udala za hadžiju. Nismo se mi ni vidjeli prije braka. Moj kadija je nakon što je završio medresu u Tuzli i šerijatsku pravnu školu u Sarajevu, došao kao kadija na službu najprije u Prištinu, a onda i u Prizren. Moj amidža je bio muftija prizrenski, znali su se i kadija mu je rekao jednom da bi se ženio i tako je došla priča o meni. Kadija kaže mom amidži mogu li je vidjeti, a ovaj ne možeš, ona ima zar. Pa se kadija, ko mlad, zapitao i rekao pa dobro, ali može biti sakata, ćorava, sa kakvom falinkom, a amidža mu onda kaže, a je li ti vjeruješ meni, kaže vjerujem, e pa onda pogledaj u moj obraz. I tako se ja udam za kadiju. Kad je došao rat 1940. godine, mene kadija

pošalje u Tuzlu, jer je Prizren na samoj granici sa Albanijom i nije bilo sigurno. Nisam ništa znala o njemu mjesec dana. Onda su ga prebacili u Trebinje, pa u Zagreb u ministarstvo pravde NDH. Kadija je onda tražio da ga premjesti u Bosnu i prešao je u Teslić i tu smo bili do 1946. godine kada je Tito i komunizam ukinuo šerijat, a moj kadija ostao bez posla. Koliko je bio poštovan i uvažavan moj kadija, kada se to desilo, srpski pop iz Teslića Jovo i katolički Mato rekli su nemojte nam voditi kadiju, ako treba, mi ćemo ga plaćati. Onda je kadija dobio jednu džamiju i bio tu imam do 1957. godine. Tada su nam djeca već stasala za velike škole i morali smo razmišljati o selidbi u Sarajevo. Tadašnji reis Kemura, sa kojim je moj kadija sjedio u istoj klupi dok su se školovali, obećao je kadiji da će ga zaposliti u Sarajevsku medresu. Međutim, kad je kadija dao otkaz i kad smo došli u Sarajevo, od posla nije bilo ništa. Dosta smo se napatili u tom vremenu. Pisao je kadija 14 molbi da ga zaposle kao portira negdje, ali ništa. Hvala Allahu, onda je došao oglas za pravnika u DOZ-u, moj se kadija javio i otišao na razgovor. Direktor je bio Ibro Arnaut, a sekretar jedan Jovo. Kaže Jovo Ibri: 'Pa mi ne tražimo kadiju nego pravnika', a njemu će Ibro: 'Šta ti znaš, Jovo, šta je kadija', i zaposli ga. Iz DOZ-a je kadija otišao i u penziju. Dobili smo i stan u Titovoj, ali nakon puno peripetija. Sa svojim kadijom obišla sam 23 zemlje, bili smo skupa i na hadžu 1969. godine. Skupio tada kadija nešto para, a i ja bila mlada i štedljiva, običem nekoliko pijaca, pa kupim na najjeftinijoj, a ono što bih dala na drugim pijacama ostavim postrani. Kad mi je kadija rekao da će na hadž, ja izvadim svoju štednju i kaže kadija: E, pa ja neću ići sam, nego ćemo skupa. Bili smo 55 dana, obišli i Kuvajt i svašta nešto. Bila sam ja poslije još sedam puta na hadžu kao bedel, za svoje roditelje, pa za svekrvu, pa prijatelje, a, ako Bog da, ići ću i ponovo. Kažu mi kako ćeš, pa što, imaju tamo Arapi, sjedneš u kolica, voze te, pa što da ne. Samo čekam Allahov poziv. Poslije toga smo obilazili i zemlje Zapada, išli smo jednom prilikom u Italiju, Francusku, Španiju, Maroko. Kad smo bili u Kanu, sjeli da pijemo kahvu, kaže kadija idem uzeti abdest. Ja popih kahvu, nema kadije. Veli mi jedna žena: 'Eno neki čovjek tamo pao', ja skočim kad tamo moj kadija, veli: 'Ne uzeh ja abdest, hanuma, halalosum, bila si mi dobra žena, da te Allah nagradi', i preseli u Kanu. Velika je stvar kad ti muž kaže takvo što. Sahranili smo ga ovdje na Barama, a i moja je 'vikendica' tamo,

čeka me da se pridružim svom kadiji", završava nam svoju priču o kadiji Nimet-hanuma.

Zlo komunizma i Ataturka

Sjeća se dalje Nimet-hanuma i vremena Kraljevine Jugoslavije i kaže: "Što se tiče tog vremena, sad bih voljela da se ono vrati. Bila je sloboda, nosila sam zar, bila vjeronauka u školama, mektebi, šerijat za muslimane. Komunisti su u nama uništili sve. Žene imaju po 50 godina a ne znaju da klanjaju. Tito nam je poskidao zarove, otkrio nas sve. Šta ću ja, sine moj, biti otkrivena pred nekim

palca na ruci, a daidža je imao ožiljak na čelu, posjekao se kao mali ibrikom. Znali su te karakteristike jedno od drugog, pa kad je daidža došao, veli mu majka daj da vidim imaš li ožiljak, da li si moj brat, a on njoj kaže, daj mi ruku da vidim tvoj prst, i tako se onda zagrlje i bila je to radost i veselje. Kad je daidža htio ići, kaže mom babi da bi me poveo. A ja jedinica, pa babi bilo teško, ali za hatar daidži pošalje me, te sam tamo bila neko vrijeme. Bijaše to Ataturkov vakat, ezani na turskom se uče, Kur'ani na latinici, meni nema nošenja zara. Jedva sam dočekala da otac dođe po mene. Ali, dođe onda rat i komunizam i ponovo mi din-dušmani

drugim i pokazivati se bilo kome osim svom mužu. Tito je nas uništio, a Ataturk Turke. Bila sam ja, nakon što sam završila osnovnu školu, i u Trapzonu, to je Kavkaz. Daidža mi je bio tamo. I to je jedna zanimljiva epizoda iz mog života. Moj je daidža Ibrahim otišao nekad prije Prvog svjetskog rata za Trapzon, nakon što su mu u dućanu u Pljevljima tadašnji četnici ubili brata. Nije se sa mojom majkom vidio ni čuo 25 godina. Onda su uspjeli preko Crvenog krsta da se pronađu. Daidža je nakon 25 godina došao kod nas u Prizren. Majka pokrivena, nosi zar, a imala je zadebljanje jednog

skinuše zar", kaže nam Nimet-hanuma.

Zahvaljujući nam se na kraju što smo se sjetili i pronašli je, imala je potrebu da poruči mladima da se drže vjere, da poštuju roditelje, da znaju da je Džennet pod majčinim nogama, da žene poštuju svoje muževe, da se vole i da znaju da je ministar vanjskih poslova u kući muž, a da je žena zadužena za unutrašnje poslove. Uz srdačne selame, rastasmo se sa Nimet-hanumom. Svako ode na svoju stranu, ona sa svojim sjećanjima, a mi razmišljajući o njenim savjetima i nekim ranijim, a možda i boljim vremenima od ovih u kojima živimo.

Aktuelna pitanja i dileme

Saff redovno, u prevedenoj formi, prenosi fetve eminentnih islamskih učenjaka iz različitih pravnih i drugih islamskih naučnih oblasti i cjelina

Odabrao i preveo:
Mr. Semir Imamović

Liječenje učenjem Kur'ana na vodu

Čuo sam da postoje ljudi koji liječe Kur'anom tako što prouče odlomke iz Kur'ana ili propisane dove na vodu ili tekućinu spravljenju samo za tu svrhu, a zatim tom vodom ili tekućinom liječe sihr, urok, i to svakako naplaćuju. Da li je šerijatski ispravno to što rade i imaju li pravo na naknadu, i da li učenje na vodu ili nešto drugo ima propis direktnog učenja bolesniku?

Šejh Abdul-Aziz ibn Abdullah al-Baz, nekadašnji predsjednik Stalnog vijeća za fetve u Saudijskoj Arabiji (*El-Ledžnetu-d-daime lil fetarwa wel-buhusil-i'lmijje*)

Hvala Allahu i neka je mir i spas na poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu časnu porodicu i ashabe. Dozvoljeno je uzeti novčanu naknadu za liječenje Kur'anom, a dokaz za to je hadis zabilježen u dva Sahiha (Buharijinom i Muslimovom), koji govori o skupini ashaba koji su se obreli u jednoj arapskoj četvrti kada je poglavara te četvrti ujeo škorpion, te su njegovi podanici učinili sve da bi ga izliječili, ali su njihovi pokušaji prošli bez rezultata. Na kraju su odlučili obratiti se ashabima sa molbom da mu oni prouče nešto iz Kur'ana. Ashabi su pristali na to pod uvjetom da im stanovnici četvrti zauzvrat daju stado ovaca. Dogovor

je pao i jedan od ashaba pristupio je liječničkom tretmanu, proučio je Fatihu i uspješno izliječio poglavara. Kada su, u Medini, neposredno po povratku iz ovog plemena, obavijestili Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o svom postupku, on im je rekao: "Ispravno ste postupili." (Buharija, 2115., Muslim, 4080.) Nema zapreke u tome da se vodom ili nekom drugom tekućinom na koju je naučen Kur'an ili dova liječi bolesnik, osoba kojoj je napravljen sihir, luđak i sl., međutim direktno liječenje - puhanjem u bolesnika nakon učenja rukje - bolje je, potpunije i vrednije. Prenosi Ebu Davud sa dobrim lancem prenosilaca da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, liječio Sabita ibn Kajsu ibn Šemmasa tako što je proučio na vodu i polio ga njome. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Rukja (liječenje Kur'anom) nije sporna sve dok u sebi ne

sadrži širk (idolatriju)." (Muslim, 4079., Ebu Davud, 3388.) (Izvor: *Medžmu' fetava ve mekalatin mutenevvvia'*, 9/408. 409., Abdul-Aziz ibn Abdullah al-Baz, treće izdanje, 1423. h.g. / 2002.)

Odgovor na selam u knjigama, tekstovima, radio i televizijskim emisijama

Kada čitamo tekst, ili knjige u kojima se na samom početku čitateljima upućuje selam, ili slušamo radio i televizijske emisije koje počinju islamskim pozdravom selamom, da li smo obavezni odgovoriti na selam, s obzirom da je odgovaranje an selam obaveza (vadžib)?

Šejh Abdul-Aziz ibn Abdullah al-Baz, nekadašnji predsjednik Stalnog vijeća za fetve u Saudijskoj Arabiji (*El-Ledžnetu-d-daime lil fetarwa wel-buhusil-i'lmijje*)

Hvala Allahu i neka je mir i spas na poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu časnu porodicu i ashabe. Odgovor na selam u spomenutim slučajevima je kolektivna obaveza (farz kifaje, koju ukoliko izvrši dio kolektiva, ostali to nisu obavezni učiniti), jer je upućen velikom broju ljudi tako da je dovoljno da bar neko odgovori na njega. Bolje je svakako da svi oni koji pročitaju ili čuju islamski pozdrav, ponaosob odgovore na njega, jer će na taj način ispoštovati preporuku iz ajeta, u prijevodu značenja: *Kada pozdravom pozdravljeni budete, ljepšim od njega otpozdravite, ili ga uzvratite, jer će Allah za sve obračun tražiti.* (En-Nisa, 86.); i Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: "Musliman kod drugog muslimana ima pet prava... jedno od tih prava je odgovor na selam." (Buharija, 1164., Muslim, 4022.) U drugom hadisu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podstičući na selam i odgovor na njega, kaže: "Nećete ući u Džennet sve dok ne budete vjerovali, a nećete vjerovati sve dok se ne budete voljeli! Hoćete li da vas uputim na nešto, što ako budete prakticirali, zavoljet ćete jedni druge? Širite selam među vama (nazivajte i odgovarajte na selam)." (Muslim, 81., Tirmizi, 2612., Ebu Davud, 4519, i ovo je njegova verzija.) Osim spomenutih, o vrijednosti nazivanja i odgovora na selam, govore mnogi drugi hadisi. Allah je Taj Koji daje uputu! (Izvor: *Medžmuu' fetava ve mekalatin mutenevvia'*, 9/396., Abdul-Aziz ibn Abdullah al-Baz, treće izdanje, 1423. h.g. / 2002.)

Spajanje namaza u školi

Da li je dozvoljeno spojiti podne sa ikindijom ukoliko su školska pravila takva da se učeniku ne dozvoljava napuštanje nastave radi obavljanja namaza u njegovom vremenu?

Šejh Abdur-Rahman el-Berrak

Hvala Allahu i neka je mir i spas na poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu časnu porodicu i ashabe. Rekao je Uzvišeni Allah, u prijevodu značenja: *...jer vjernicima je propisano da u određeno vrijeme molitvu obavljaju.* (En-Nisa, 103.) Allah, dželle šanuhu, vremenski je ograničio svih pet dnevnih namaza, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nam je praktično pokazao koje su to granice, tako da nije dozvoljeno odgađati namaz izvan tih vremenskih okvira, osim s opravdanim razlogom, kao što su situacije u kojima je dozvoljeno spojiti podne i ikindiju,

akšam i jaciju, kao i zaborav, nenamjerno prespavlivanje namaza i sl. U opravdane razloge za propuštanje namaza u džematu, po mom mišljenju, spada situacija u vezi s kojom je postavljeno pitanje: onome ko se nađe u ovakvoj situaciji, nije obaveza prisustvovati namazu u džematu. Ako poslije završenog časa budeš u prilici klanjati u džematu sa svojim prijateljima, uradi tako, jer u tome leži veliko dobro, a ako ti se ne pruži takva prilika, onda sam obavi namaz, a Allah, dželle šanuhu, će ti upisati ono što je bila tvoja početna namjera (obaviti namaz u džamijskom džematu). Ako, pored toga, budeš prinuđen da spojiš namaze (zbog postojanja objektivnih prepreka za obavljanje svakog namaza u njegovom vremenu), dozvoljeno ti je da to učiniš. U svakom slučaju, molim Allaha, dželle šanuhu, da vjernicima podari spas i izlaz iz trenutne situacije! (Izvor: www.almoslim.net)

Poklanjanje i oporučivanje cjelokupne imovine

Moja tetka i tetak imaju troje ženske djece. Tetak je pao na postelju i osjeća da mu se približio edžel. Njegova braća sve glasnije govore o nasljedstvu, a on se boji da bi ukoliko umre, oni bili spremni istjerati njegovu ženu i kćeri iz kuće u kojoj zajedno stanuju. Kuća je dovoljno prostrana da bi svi oni mogli živjeti u njoj. Da li mu je dozvoljeno u takvoj situaciji, još za svoga života, prepisati svoj imetak na ženu i djecu?

Kolegij za fetve portala Merkezul-fetava (www.islamweb.net), fetva br. 108739

Ako riječima "prepisati imetak na ženu i djecu" ciljaš na to da im on u formi oporuke dodijeli sav svoj imetak, onda trebaš znati da to nije dozvoljeno, jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio oporučivanje imetka nasljednicima, rekavši: "Allah je svakome čovjeku koji polaže pravo na neku stvar, dao njegovo pravo. U skladu s tim, nasljednik nema pravo na imetak koji mu je oporučen (ostavljen putem testamenta)." Oporuka kojom se nasljednicima dodjeljuje imetak bit će validna samo ukoliko se ostali nasljednici s time slože (pod uvjetom da oporučeni iznos ne prelazi 1/3). Ukoliko si mislio na to da on za svoga života pokloni kompletan imetak ženi i kćerima, onda imamo sljedeću situaciju: ako se poklanjanje dogodilo na samrtnoj postelji ili u bolesti koja bi mogla završiti smrću, ono neće biti validno, jer poklanjanje na samrtnoj postelji ima status oporuke (vasijjeta). Rekao je Ibn Kudame u *El-Mugniju*: "Poglavlje: Poklon na samrtnoj postelji ima status oporuke"; a ako se poklanjanje dogodilo prije toga, dok je čovjek još zdrav, smatrat će se validnim, jer je njegovo lično pravo da za života pokloni svoj imetak ženi i kćerima. Nakon što oni preuzmu taj poklon i počnu raspolagati njime kao sa svojim vlastitim imetkom, biva obavezujućim i ne može se više poništiti. Ono na što bi trebalo skrenuti pažnju jeste da, u ovom slučaju, namjera darovatelja nikako ne bi smjela biti onemogućavanje zakonitih nasljednika (njegove braće) da dođu do nasljedstva, jer bi to bila varka koja ima za cilj poništiti pravo zagaranirano Šerijatom, iako, u svojoj spoljašnosti, djeluje kao nešto potpuno zakonito. (Izvor: www.islamweb.net)

Velika islamska osvajanja: Osvajanje Perzije i Bizantije (XI

Hvala Allahu Koj ČETVERICOM SI

Pripremio: Abdusamed Nasuf Bušatlić

Nakon učenja sure El-Enfal, Sa'd ibn Ebi Vekkas osjetio je da je borbeni moral muslimana na visokom nivou i da su u potpunosti spremni za borbu. Nedugo zatim sa utvrđenja se čuo prodorni Sa'dov glas: "Allahu ekber!", a zatim se iz 32.000 muslimanskih grla zahorilo: "Allahu ekber!" Tekbir se prolomio dolinom Kadisije i ulio strah u srca Perzijanaca, a muslimanima dao dodatnu snagu i motiv za borbu. Naravno, oni nisu odmah krenuli u napad jer su trebali čekati četvrti tekbir sa utvrđenja koji je bio znak da bitka i zvanično počinje. Poslije prvog, ubrzo je uslijedio i drugi tekbir nakon kojeg su muslimani još više zbili svoje redove i isukali sablje iz korica dajući do znanja Perzijancima da su spremni za ljuti boj. Zatim je Sa'd izgovorio i treći tekbir nakon čega je naprijed istupila muslimanska konjica, sastavljena od najboljih, najhrabrijih i najspособnijih konjanika. Izašli su pred Perzijance i pozvali njihove najbolje borce da izađu na dvoboj.

Dvoboji kao uvod u bitku

Od muslimanskih konjanika prvi su na mejdan izašli Rebia ibn Osman, Galib ibn Abdullah, Amr ibn Ma'di Jekrib i Asim ibn Amr et-Temimi, a snage su najprije odmjerili Rebia ibn Osman i jedan od smjelijih perzijskih boraca. Bila je to žestoka borba u kojoj su obojica pokazali da nisu prvi put na bojnopolju i da su vični dvobojima. Njihov dvoboj se oduljio i činilo se kao da će proći bez pobjednika, sve dok Rebia nije uhvatio Perzijanca

dio)

i me je počastio NOVA – ŠEHIDA

na “krivoj” nozi i svojom britkom sabljom zadao mu smrtonosni udarac. Bila je to prva žrtva i prva krv koja je poprskala zemlju na Kadisiji. Nakon što se Perzijanac mrtav strovalio na zemlju, muslimanski vojnici ponovo su svi u jedan glas izgovorili tekbir, što je još više povećalo strah kod Perzijanaca. Onda je na mejdan izašao Galib ibn Abdullah, ashab Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a njegov protivnik iz perzijskih redova bio je Hurmuz (naravno ne onaj Hurmuz kojem je presudila Halidova sablja u bitki Zatus-selasil) već namjesnik oblasti El-Bab uz obalu Kaspijskog mora, koji je nosio manju krunu na glavi koja je označavala njegovu poziciju. Ali nije dugo potrajalo kada mu je kruna zajedno sa glavom pala na zemlju, nakon čega se ponovo Kadisijom prolomio tekbir. Zatim je na dvoboj izašao Amr ibn Ma'di Jekrib na harnom konju koji je ponosno poskakivao dok je prolazio između bojnih redova. Amr je u ruci držao svoju legendarnu sablju “samsamu” i onako stasit, plećat i snažan ostavljao je zastrašujući dojam na Perzijance. Dok je čekao svog protivnika okretao se prema muslimanima i govorio im: “Borite se danas kao lavovi, jer vi ste jači od lavova.” Onda je prema njemu izašao jedan Perzijanac i gađao ga kopljem, međutim, njegov oklop je izdržao udarac koplja koje se odbilo i palo na zemlju, a zatim je Amr poput lava nasrnuo na Perzijanca, i munjevitom brzinom ga šćepao i skinuo sa konja, i vukući ga vratio se do muslimanskih redova. Bacio ga je na zemlju i jednim udarcem mu odsjekao glavu i odnio je Perzijancima. Poslije toga na dvoboj

je izašao Asim ibn Amr, ali kada ga je ugledao Perzijanac koji se trebao boriti protiv njega, istog trenutka je ostavio svog konja i pobjegao u pješadijske redove svoje vojske. Asim je uzeo njegovog konja kao ratni plijen

Zatim je na dvoboj izašao Amr ibn Ma'di Jekrib na harnom konju koji je ponosno poskakivao dok je prolazio između bojnih redova. Amr je u ruci držao svoju legendarnu sablju “samsamu” i onako stasit, plećat i snažan ostavljao je zastrašujući dojam na Perzijance. Dok je čekao svog protivnika okretao se prema muslimanima i govorio im: “Borite se danas kao lavovi, jer vi ste jači od lavova.” Onda je prema njemu izašao jedan Perzijanac i gađao ga kopljem, međutim, njegov oklop je izdržao udarac koplja koje se odbilo i palo na zemlju, a zatim je Amr poput lava nasrnuo na Perzijanca, i munjevitom brzinom ga šćepao i skinuo sa konja, i vukući ga vratio se do muslimanskih redova. Bacio ga je na zemlju i jednim udarcem mu odsjekao glavu i odnio je Perzijancima

i odveo ga do muslimanske konjice. Nakon što su svi njihovi borci izgubili u dvobojima, Perzijanci su osjetili da se njihove prethodne zle slutnje polahko ostvaruju i da će možda na Kadisiji doživjeti najteži poraz u svojoj povijesti. Početak bitke na Kadisiji obilježile su veličanstvene pobjede muslimanskih boraca nad Perzijancima koji su im izlazili na mejdan, ali i jedan nesvakidašnji događaj koji su prenijeli i zabilježili mnogi historičari. Naime, jedan nesretnik iz muslimanskih redova, obmanut brojnošću Perzijanaca, prešao je u njihov tabor i napustio islam. Nesretnik je prije svega zbog toga što je iz vjerničkih redova prešao u nevjerničke i što je između njega i šehadeta na Allahovom putu bila jako mala razdaljina, ali, on svoju neiskrenost nije mogao sakriti, ona se pokazala u odsudnom trenutku kada je islam trebalo životom potvrditi.

Otpadnik iz muslimanskih redova

O tom događaju pričao je Perzijanac Rufejl, koji je primio islam i ostao u perzijskoj vojsci kao muslimanski špijun, i između ostalog rekao: “Jedan musliman je prešao na stranu Perzijanaca i obznanio je svoje napuštanje islama i to je bio jedini slučaj napuštanja islama u toku osvajanja Perzije od strane muslimana. Perzijanci su ga pitali: “Iz kojeg arapskog plemena su najjači i najiskusniji borci?” Odgovorio je: “Njihova temeljna snaga je u plemenu Budžejle i ako njih porazite, vi možete računati da ste pobijedili Arape na Kadisiji.” Kada je to čuo Rustem, on je odmah naredio da njihovo desno krilo

i prethodnica napadnu muslimanske borbe iz plemena Budžejl, koji su sačinjavali jednu brigadu od nekoliko hiljada vojnika. Tako su Hurmuzan sa svojih 28.000 vojnika i Džalinus sa svojih 24.000 vojnika zajedno krenuli u napad na mudžahide iz plemena Budžejle. Primijetio je to Sa'd ibn Ebi Vekkas, pa je sačekao sa četvrtim tekbirom, dok ne vidi hoće li muslimani uspjeti odbiti taj napad. Perzijanci su najprije ispalili pravu kišu strelica prema muslimanima, ali su se muslimani uspješno odbranili. Nakon toga naprijed su pustili slonove zbog čega su muslimanski konji odmah počeli bježati. Konjanici su se maksimalno trudili da ih zadrže i vrate u borbu, ali bezuspješno. Ono što nije pošlo za rukom konjanicima, jeste muslimanskoj pješadiji koja je odolijevalasilnimnapadimaPerzijanaca i nimalo nije popuštala. Međutim, zbog trenutne isključenosti muslimanske konjice iz bitke, Perzijanci su stekli početnu prednost koja im je ulijevala kakvu-takvu nadu u pobjedu.

Iskusni Sa'd ibn Ebi Vekkas

Muslimanski komandant je pomno pratio razvoj situacije na bojnopolju i znao je, na osnovu svog ratničkog iskustva, da će svi muslimani, ako izgovori četvrti tekbir, navaliti na dio perzijske vojske koju su vodili Hurmuzan i Džalinus, što je ostavljalo realnu mogućnost Perzijancima da sa ostatkom svojih snaga opkole muslimansku vojsku i dovedu je u težak položaj. Zbog svega toga Sa'd je želio da po svaku cijenu prisili kompletnu perzijsku vojsku da se uključi u borbu prsa u prsa i da poslije toga svojim četvrtim tekbirom podstakne muslimane na napad. Mudžahidi iz plemena Budžejle su i dalje odolijevali napadima, ali je situacija bila vrlo teška, a dodatno ju je otežavalo i to što su Perzijanci bacali pod noge muslimanskih konja metalne bodlje koje su im ranjavale noge i zadavale velike probleme. U isto vrijeme, Sa'd je poslao poruke u pleme Benu Esed da priteknu u pomoć plemenu Budžejle, a prije nego što su oni krenuli u pomoć, Perzijanci su bili probili bojne redove i ušli u dubinu plemena Budžejle kao i plemena Kinde koje je bilo na lijevoj strani. Nakon što su dobili pismo od Sa'da, pred njih je izašao Tulejh ibn Huvejlid el-Esdi i rekao im: "Sa'd ibn Ebi Vekkas nije imao nikog boljeg od

vas da ga pošalje u pomoć našoj braći. Vi ste nazvani Benu Esed (Sinovi lava) zbog toga što u borbi potvrđujete da sličite lavovima, zato se borite onako kako se bore lavovi." To je dodatno dalo krila i snagu muslimanima iz tog plemena i oni su svom žestinom krenuli prema Perzijancima. U prvom naletu uspjeli su vratiti perzijske snage na početne položaje i nastavili su da se bore nesvakidašnjom hrabrošću i požrtvovanjem. Hurmuzan i Džalinus su nakon toga glavne napade usmjeravali prema mudžahidima iz plemena Benu Esed. Primijetili su to pripadnici plemena Kinde, pa je ispred njih izašao Eš'as ibn Kajs i rekao im: "O skupino mudžahida iz plemena Kinde! Neka Allah pomogne muslimane iz plemena Benu Esed, ja do sada nisam vidio da se neko tako žestoko i srčano bori kao oni. Zbog toga niko od muslimana danas nema opravdanja i izgovora pred takvom hrabrošću, a da ne učini ono što oni čine." Nedugo zatim tri muslimanska plemena zajedničkim snagama udarila su na Perzijance koji nisu imali mogućnosti da opkole muslimane zbog tijesnog prostora koji im je zadavao velike probleme, jer su im bojni redovi bili uski a dugi, tako da u onim prvim borbenim redovima nije bilo mnogo vojnika i muslimani su lahko izlazili s njima na kraj. Rustem je vidio da je situacija za njegovu vojsku teška, pa je naredio Behmenu da sa svojih 20.000 vojnika i pet slonova napadne onu stranu na kojoj je muslimansko pleme Benu Esed, poslije čega su Perzijanci po drugi put u toku bitke došli u bolju poziciju. Sa'd ibn Ebi Vekkas se zabrinuo kada je ugledao slonove, pa je sa utvrđenja pozvao Asima ibn Amra i pitao ga: "Asime, imaš li neko rješenje za slonove?" Iskusni mudžahid i provjereni junak je odgovorio: "Imam, tako mi Allaha!" Zatim je izabrao skupinu najboljih strijelaca iz plemena Benu Temim i naredio im da gađaju slonove i perzijske vojnike koji su ih vodili. Svaki slon je na leđima imao ogromni kovčeg u kojem je bilo po desetak perzijskih vojnika.

Perzijanci ostaju bez slonova

Asim je podijelio strijelce u dvije grupe, jedna grupa gađala je vodiče slonova, a druga je imala zadatak da se probije što bliže slonovima i da kopljima sruše kovčege sa njihovih leđa. Ono što su naumili, muslimani su i ostvarili,

prva skupina je precizno pogađala vodiče slonova, a druga je uspjela srušiti kovčege sa slonova i poubijati perzijske vojnike u njima. U najvećem kovčegu bilo je čak trinaest Perzijanaca. Pošto je akcija eliminacije slonova uspjela, Sa'd je ponosno izgovorio četvrti tekbir nakon kojeg su muslimani svom žestinom navalili na Perzijance koji su ih dočekali na svoja koplja i sablje. Bila je to borba prsa u prsa u kojoj su se čuli samo zveket sablji, jauči ranjenih, vrištanje konja i pojedinačni, ali vrlo glasni tekbiri muslimana. Mudžahidi iz Budžejla i Benu Eseda odbijali su napade Perzijanaca koje je predvodio Behmen Džazevejh i primorali ih da se vrate nazad. Mrtvi i ranjeni ležali su posvuda, a krvavi boj trajao je sve do poslije akšama, a zatim je nastavljen i do jacije. Pred jaciju je borba utihnula i obje vojske vratile su se na početne položaje. Bio je 13. šaban 15. godine po Hidžri kada je završen prvi dan bitke na Kadisijji. Taj dan se u povijesti islama naziva Dan ermasa ili neriješenog ishoda, jer se još nije nazirao pobjednik, iako bi se moglo kazati da su Perzijanci bili u neznatnoj prednosti. Prvi dan bitke poginulo je 500 muslimanskih boraca, više od 400 iz plemena Benu Esed, a imali su i mnogo ranjenih, dok su Perzijanci izgubili više od 2.000 vojnika. U toku noći muslimani su iskoristili priliku i na devama prenijeli svoje mrtve do mjesta Uzejbul-Hedžanat, nekoliko kilometara od Kadisijje, gdje su ih čekale muslimanske žene. Naime, pošto su muslimani krenuli u bitku prije nekoliko mjeseci, povelili su sa sobom i žene kojima su podigli logor u spomenutom mjestu u pozadini vojske. O ženama se brinuo Habib ibn Džerir el-Ensari, a osim toga on je bio priučeni ljekar koji je izuzetno uspješno liječio ranjenike. Žene su kopale mezare, a ni jedna od njih nije znala ko će od muslimana biti ukopan u taj mezar, njihovi muževi, očevi, sinovi, braća ili neki drugi bliži ili dalji rođaci. Muslimani su u toku noći uspjeli ukopati sve šehide tako da su imali vremena da se pripreme za sutrašnji nastavak bitke.

Hansa priprema četvericu sinova za bitku

Te noći je poznata arapska pjesnikinja Hansa sjela sa svoja četiri sina i bodrila ih na borbu i upozoravala da ni slučajno ne pobjegnu sa bojnog polja ma kako situacija bila

teška. Napominjala je da im želja za Džennetom mora biti draža od želje za životom na dunjaluku. A ta ista Hansa je u džahilijetu godinama oplakivala svoga brata Sahra i posvetila mu mnoge svoje stihove. Međutim, kada je primila islam, došla je, eto, na Kadisiju da bodri svoje sinove na borbu govoreći im: “Vi ste primili islam s ubjeđenjem i dobrovoljno ste izašli u džihad. Dobro znate kakvu je nagradu Allah obećao muslimanima za borbu protiv nevjernika. Znajte da je Vječna kuća mnogo bolja od prolaznog dunjalučkog staništa, i da je Allah objavio: *O vjernici, budite strpljivi, izdržljivi i na granicama bdijte, i Allaha se bojte da biste bili spašeni* (Kur'an). Ako sutra osvanete živi i zdravi, krenite i borite se u ime Allaha i učestvujte u pobjedi muslimana.” U toku noći Sa'd je dobio pismo od Ebu Ubejde ibn ul-Džeraha, komandanta muslimanske vojske u Šamu, koja je izvojevala veličanstvenu pobjedu protiv Bizantinaca u bitki na Jermuku. Halifa Omer, r.a., naredio mu je da pošalje pomoć muslimanima na Kadisiju, što je on i učinio i preko svog kurira obavijestio Sa'da ibn Ebi Vekkasa da mu šalje 6.000 mudžahida u pomoć. Muslimani su bili presretni kad su čuli da im stiže pomoć i da u Irak ponovo dolazi neustrašivi mudžahid Ka'ka ibn Amr za kojeg je Ebu Bekr, r.a., govorio: “Vojska u kojoj je Ka'ka ibn Amr je nepobjediva.” Ka'ka je sa prethodnicom koja je brojala 1.000 vojnika stigao u samu zoru drugog dana bitke. Prije nego što se priključio muslimanskoj vojsci, on je podijelio svojih hiljadu vojnika na deset grupa po stotinu vojnika i naredio im da se polahko i postepeno priključuju muslimanima na Kadisiju i da prilikom ulaska u muslimanski logor svaka grupa glasno izgovori tekbir. Kada su Perzijanci čuli silne tekbire, mislili su da je muslimanima došla ogromna vojska u pomoć i da pristizanje pomoći neće nikada prestati.

Na scenu stupa Ka'ka ibn Amr

Iako je Ka'ka prevaleo dug i težak put do Kadisije, on se odmah na početku drugog dana uključio u borbu. U prepoznatljivom stilu izašao je ispred bojnih redova i tražio da mu neko od Perzijanaca izađe na dvoboj. Taj izazov prihvatio je Behmen Džazevejh, jedini Perzijanac

koji je porazio muslimane u bitki kod mosta. On je predvodio skupinu od 20.000 perzijskih vojnika. Najprije su razmijenili po nekoliko udaraca ispitujući jedan drugog, a onda je Ka'ka iskoristio svoju vještinu i iskustvo, i brzim i preciznim udarcem smrtno ranio Behmena koji je nakon nekoliko trenutaka mrtav pao na zemlju. Među Perzijance su se sve više uvlačili strah i pesimizam, a posebno poslije ubistva Behmena od

Te noći je poznata arapska pjesnikinja Hansa sjela sa svoja četiri sina i bodrila ih na borbu i upozoravala da ni slučajno ne pobjegnu sa bojnog polja ma kako situacija bila teška. Napominjala je da im želja za Džennetom mora biti draža od želje za životom na dunjaluku. A ta ista Hansa je u džahilijetu godinama oplakivala svoga brata Sahra i posvetila mu mnoge svoje stihove. Međutim, kada je primila islam, došla je, eto, na Kadisiju da bodri svoje sinove na borbu govoreći im: “Vi ste primili islam s ubjeđenjem i dobrovoljno ste izašli u džihad. Dobro znate kakvu je nagradu Allah obećao muslimanima za borbu protiv nevjernika. Znajte da je Vječna kuća mnogo bolja od prolaznog dunjalučkog staništa, i da je Allah objavio: ‘O vjernici, budite strpljivi, izdržljivi i na granicama bdijte, i Allaha se bojte da biste bili spašeni’ (Kur'an). Ako sutra osvanete živi i zdravi, krenite i borite se u ime Allaha i učestvujte u pobjedi muslimana!”

koga su puno očekivali. Primijetio je to Rustem, pa je, da bi barem malo probudio nadu i optimizam u svojoj vojsci, naredio da na dvoboj izađu još dvojica perzijskih komandanata, Bejruzan i Bendevan. Ka'ka je izašao na dvoboj Bejruzanu, a Haris

ibn Zibjan izašao je na dvoboj Bendevanu. Ubrzo je Rustem shvatio da je napravio veliku grešku i da nije povratio optimizam, već povećao pesimizam kod svoje vojske, jer su se nakon nekoliko razmijenjenih udaraca oba Perzijanaca pridružila Behmenu među mrtvima. Drugi dan bitke zaista je bio koban po Perzijance, posebno zbog nekoliko momenata: na samom početku izgubili su trojicu glavnih komandanata, slonovi su im pobjegli sa bojnog polja i muslimanima je stigla pomoć iz Šama. Zbog toga su oni u toku noći morali napraviti nove kovčege kako bi osposobili i pripremili slonove za nastavak bitke. Nakon toga na dvoboj su izlazili jedan za drugim Hansini sinovi i sva četverica su poginuli. Kada je ta vijest došla do Hanse, ona je ponosno kazala: “Hvala Allahu Koji me je počastio njihovim šehadetom. Nadam se da će me moj Gospodar ponovo spojiti s njima u okrilju Svoje neizmjerne milosti.” Ako bismo trebali izdvojiti neke karakteristike drugog dana bitke, onda bi svakako na prvom mjestu trebalo spomenuti da su se u tom danu posebno istakli neki pojedinci iz muslimanskih redova po svojoj hrabrosti i želji za šehadetom. Naprimjer, historičari spominju da je jedan od komandanata pješadije, Sevad ibn Malik, sam krenuo prema Perzijancima i borio se protiv njih i ubijao ih toliko da je skoro bio došao do Rustemovog komandnog mjesta i onda je bio pogođen i tu je preselio. Zatim, Ka'ka ibn Amr je po treći put tražio da mu neko izađe na dvoboj i Perzijanci su jedan po jedan izlazili i Ka'ka je uspio ubiti preko trideset Perzijanaca a da bitka još nije bila ni počela. Dvoboji su se redali sve do poslije podne, a zatim su se dvije vojske ponovo sukobile prsa u prsa i bitka je trajala od ikindije do poslije pola noći. Muslimani su u toku bitke doživjeli još jedno prijatno iznenađenje. Naime, halifa Omer ibn ul-Hattab poslao je poklon svojoj vojsci koji im je mnogo značio. Poslao je četiri konja i četiri sablje. Sa'd je konje podijelio četverici junaka iz plemena Benu Temim: Ka'ki ibn Amru, Nuajmu ibn Amru, Utubu ibn Nuajmu i Amru ibn Šebibu, a sablje: Hamalu ibn Maliku, Rubejlu ibn Amru, Tulejhu ibn Huvejlidu i Asimu ibn Amru. A kako se završio drugi dan bitke na Kadisiji, saznat ćemo u narednom broju, inšallah!

Izbori u Makedoniji

Sukob albanskih partija

Konflikt ovih partija nastao je još na izborima 2006. godine kada je VMRO-DPMNE osvojila 45 mandata, SDSM 32, DUI 17, a DPA samo 11, pa je tada sadašnji premijer Nikola Gruevski ipak uzeo u vladinu koaliciju DPA, a nije uzeo DUI koja je imala punu podršku albanskog stanovništva. To je učinio zato što je DUI nova partija, formirana iz redova Oslobodilačke narodne armije, poznate kao UČK, poslije vojnog konflikta 2001. godine, a od koje je ista ta VMRO-DPMNE u koaliciji sa albanskom DPA izgubila rat. Obje partije imaju nešto zajedničko, a to je da su nacionalističke i čisto mononacionalne partije. Oni su ih okarakterizirali nazivom “teroristi” i kao takvi nisu bili prihvatljivi u njihovoj vladi

Piše: Jasmin Redžepi

U nedjelju, 1. juna, u Makedoniji su održani prvi prijevremeni parlamentarni izbori. Kao što su izvijestili domaći i strani mediji, izbori su prošli sa dosta oružanih incidenata u kojima je više ljudi povrijeđeno, a jedno lice izgubilo je život. Glasalo se na šest izbornih jedinica, a izbori će se najvjerovatnije ponoviti u čitavoj šestoj izbornoj jedinici i na nekoliko drugih manjih mjesta, kao i u skopskoj općini Saraj.

Za albanske partije isti broj poslanika

Prema 98,49% obrađenih podataka od strane Izborne komisije, na izborima je pobijedila vladajuća koalicija “Za bolju Makedoniju” VMRO-DPMNE sa 64 mandata, zatim

slijedi koalicija “Sunce za Evropu” SDSM sa 28 mandata, pa opoziciona albanska partija Demokratska unija Albanaca (DUI) sa 13 mandata, i na kraju vladajuća albanska partija Demokratska partija Albanaca (DPA), također sa 13 mandata, ali i 8.000 glasova manje od prethodne partije. Još po jedan mandat uzele su dvije male političke partije PEI i PDP. PDP je poslije izbora najavila spajanje sa DPA. Demokratska unija Albanaca optužuje aktiviste Demokratske partije Albanaca za umiješanost u neregularnosti izbornog procesa, otvoreno agitiranje, punjenje glasačkih kutija, zastrašivanje glasača i članova DUI, kao i za oružane incidente koji su se dogodili u toku dana. Demokratska unija Albanaca izašla je sa tvrdnjama o povezanosti policijskih specijalnih jedinica “Alfe” sa ozbiljnim incidentima u izbornom

procesu, na način da su prisustvovali nasilnom punjenju glasačkih kutija, da ih nisu spriječili, već zaštitili taj čin. Portparol ove partije Ermira Mehmeti izjavila je da DUI ima čitave dosjee i filmovane materijale koji dokazuju da je bilo “masovno punjenje kutija od strane militantata DPA, koji su to činili u prisustvu ozloglašanih jedinica *Alfa*”. Na dan izbora MUP je priveo tri policajca i protiv njih će biti podnijete krivične prijave zbog miješanja u incidente. Dvoje od privedenih bili su iz redova DPA. Jedan je uhapšen kao dio devetočlane grupe Agima Krasnićija, koji su sa dva auta puna oružja imali namjeru da prouzrokuju incidente u selima na padinama planine Kitke, južno od Skoplja, a drugi je uhapšen za učešće u incidentima na izbornim jedinicama u Tetovu.

Incident u Aračinovu

Najtragičniji incidenti dogodili su se u skopskim općinama Aračinovo i Čair. Aračinovo je bilo pod cjelodnevnom blokadom. U oružanim sukobima poginuo je jedan, desetero je ranjeno, a jedanaestero učesnika u sukobu je privedeno. Teško je bio ranjen Naser Ajvazi (40) koji je na putu za bolnicu podlegao povredama. Incident je započeo u jutarnjim satima kada je predsjednik izbornog odbora sela Grušina zatražio od komandira policijske stanice u Aračinovu da pošalje policijsku ekipu zato što je šest naoružanih lica sa automatskim puškama sprečavalo glasanje jer je izbornom posmatraču iz partije DPA bilo zabranjeno da glasa za cijelu familiju. Pri uvidu, policija je našla automatsku i poluautomatsku pušku sa municijom, kao i bombu. Mobilni tim specijalnih snaga "Alfe" produžio je prema Krušinu, ali na izlazu iz Aračinova četiri golfa i jedan mercedes prepriječili su im put i

su za incidente odgovorni aktivisti DPA koji su prekinuli birački proces u Grušinu. On kaže da su aktivisti DUI-a bili napadnuti od strane "Alfi", u ataru Aračinova: "Sve je ovo scenarij 'Alfi' i DPA. Ne znam koliko je uhapšeno, ali znam da su hapsili i ljude koji nemaju veze sa partijama."

Incident u Čairu

Drugi incident dogodio se ujutro u 9 sati u 10 minuta na glasačkom mjestu u OŠ "Dame Gruev" u Čairu, gdje je u oružanom sukobu bilo nekoliko povrijeđenih. Policija je identificirala oba lica koja su počela ovaj sukob, a radi se o Bekiru Asaniju i Bušatu Asaniju. Pri tome obojica su povrijeđena, a Bekir je u životnoj opasnosti. U bolnici je završilo još petero slučajnih prolaznika koji su krenuli na glasanje. U pokušaju da intervenira, bio je napadnut i jedan policajac, a pucalo se i na policijsko vozilo. I pored krvavog incidenta, glasanje je produženo do kraja dana.

drugim mjestima gde je bilo narušavanja izbornog procesa", rekao je Izet Medžiti, predsjednik izbornog štaba DUI.

Historija sukoba

Konflikt ovih partija nastao je još na izborima 2006. godine kada je VMRO-DPMNE osvojila 45 mandata, SDSM 32, DUI 17, a DPA samo 11, pa je tada sadašnji premijer Nikola Gruevski ipak uzeo u vladinu koaliciju DPA, a nije uzeo DUI koja je imala punu podršku albanskog stanovništva. To je učinio zato što je DUI nova partija, formirana iz redova Oslobođilačke narodne armije, poznate kao UČK, poslije vojnog konflikta 2001. godine, a od koje je ista ta VMRO-DPMNE u koaliciji sa albanskom DPA izgubila rat. Obje partije imaju nešto zajedničko, a to je da su nacionalističke i čisto mononacionalne partije. Oni su ih okarakterizirali nazivom "teroristi" i kao takvi nisu bili prihvatljivi u njihovoj vladi. DUI je odmah poslije vojnog konflikta ušla u vladu sa vladajućom makedonskom SDSM, pri tome poboljšavši situaciju Albanaca, ne samo na vojnom, već i na političkom polju. Za vrijeme njihovog vladanja Albanci su dobili legalizaciju Tetovskog univerziteta na svom jeziku, koji je finansiran iz budžeta Vlade Republike Makedonije, kao i mnogo drugih prava, a sa njima i ostale manjine. Naime, promijenio se ustav i time su i Albanci, ali i Bošnjaci, Turci, Romi i Srbi, postali ustavotvorni građani, a ne manjine drugog reda. Tako je i Islamska vjerska zajednica postala druga oficijelna vjerska zajednica, odmah poslije Makedonske pravoslavne crkve, te su time i prava muslimana na neki način poboljšana. Uveo se i jezik manjina kao oficijelni jezik u mjestima gdje čine više od 20%, a s tim i njihova nacionalna zastava pokraj državne. Dok je od 2006. godine DPA služila samo svojim interesima, čineći tako dosta nepravde svome narodu, dozvolivši razne nasilne i oružane policijske akcije po albanskim selima, ubijajući, maltretirajući stanovništvo, pucajući po kućama i džamijama, kao što je bio slučaj sa selom Brodec prije nekoliko mjeseci. Ovi će događaji ozbiljno utjecati na datum za pregovore Makedonije sa EU za njeno punopravno članstvo u istoj zajednici. To su potvrdili razni strani posmatrači, OHR, EU, ambasadori SAD-a i EU, jer ambasador EU bio je svjedok kad su iz izbornih mjesta u prostorije skopske općine Saraj u 17 časova unijeli glasačke kutije na dopunjavanje.

SAFF

otvorili su vatru prema policiji. Tako je izvijestila policija. Na napad je uzvratila policija, pri čemu su se napadači razbježali po okolnim kućama. Pri pretresu jedne od njih nađen je Naser Ajvazi koji je bio prebačen u bolnicu, ali je podlegao ranama. Mještani tvrde da su "Alfe" iznenada došle na to mjesto i otvorile vatru na sakupljeni narod i pri tome ranili troje ljudi, a nekoliko uhapsili. Pucnjave je bilo i po avlijama, a što potvrđuju čahure u avliji šezdesetogodišnjeg Sulejmana Demirija. "Nećemo dozvoliti da Alfe uđu u selo", rekli su mještani koji su postavili barikade na ulaz u sela. Načelnik Općine Aračinovo, Muzafer Bislimi, kaže da

Na drugim glasačkim mjestima u Čairu je bilo mirno. Incidenata je bilo i u Tetovskom regionu, ali sa puno manjim intenzitetom nego u Skoplju. Zbog incidenata na izbornom mjestu u selu Kamenjani privedena su dva lica. Incident je registrovan i u selu Gornja Banica gdje je grupa od 40 naoružanih lica uzela biračke kutije. "DUI je konstatala da je izborni proces bio van svih izbornih standarda jedne pravne države, zato što na mnogim mjestima nije bilo glasanja, već nasilja. Imajući ovo u vidu, mi stavljamo na znanje da ne priznajemo izborne rezultate u općinama Bogovinje, Tetovo, Želino, Brvenica, Jegunovce, Tearce, Saraj i na

Kosovo...

Nacionalno misionarenje na Gori

Iz Bosne ne dolazi dovoljno interesa za kosovske Bošnjake, pa ni one sa Gore, tako da su oni praktično prepušteni sami sebi, svojim intelektualnim i političkim kapacitetima. Nažalost, tu se tek problem produbljuje. Kao što smo već rekli, intelektualci goranskih Bošnjaka prodali su svoj identitet za srpske plate, a mali broj onih koji su svjesni ne uspijeva doći do izražaja. Nastojanja Bošnjaka koji nisu sa Gore da ukažu onima sa Gore kojem nacionalnom korpusu pripadaju, ne prolaze. A, što se tiče bošnjačkih političara na Kosovu, oni su uglavnom zabavljeni svojim pozicijama i međusobnim sukobima, te nemaju vremena da se posvete svome narodu. Naprotiv, svakoga ko pokuša da nešto uradi oni anatemiziraju i pokušavaju skloniti na margine, i to raznim sredstvima, pa i prijetnjama

Piše: Ramiz Hodžić

Zbog izgubljenog nacionalnog identiteta 90-ih godina prošlog stoljeća, Bošnjaci sa Gore na Kosovu nakon proglašenja kosovske nezavisnosti našli su se na udaru mnogih “dušebrižnika” iz drugih naroda koji žele iskoristiti nedovoljnu nacionalnu svijest i pridobiti ovaj dio bošnjačkog nacionalnog bića za sebe, odnosno asimilirati ih raznim metodama u svoj nacionalni korpus.

Goranci nisu Srbi

O tome kako “dušebrižnici” iz Beograda pokušavaju Bošnjake sa Gore pridobiti uz svoj nacionalni identitet, ali i političku ideologiju, već smo pisali u našem listu. Ovom prilikom samo podsjećamo da je upravo srpska politika iz 90-ih godina nacionalno nesvjesnim Bošnjacima u regionu Gore, na tromeđi Kosova, Makedonije i Albanije, vještima manipulacijama preko svojih poslušnika i špijuna nametnula ime Goranci (ime po regiji u kojoj žive), kao nacionalni identitet. Zahvaljujući vještini srpskih manipulatora i danas, osam godina nakon pada Miloševićevog režima, pa čak i nakon proglašenja kosovske nezavisnosti, Bošnjaci sa Gore ne uspijevaju u svoju svijest vratiti nacionalni identitet i artikulirati svoju

politiku u tom pravcu, već i dalje glavnu riječ u njihovom identitetu i politici vodi Beograd. Na Gori Bošnjaci kažu da govore srpskim jezikom, kod njih se nastava održava na srpskom jeziku, po srpskim udžbenicima, djeca uče

vode pogrešnim putem. Čak su na Gori sprovedeni i srpski parlamentarni i lokalni izbori od 11. prošlog mjeseca, što najbolje pokazuje koliko utjecaja i snage ima Srbija i srpski narod nad ovim Bošnjacima.

srpsku historiju, srpsku književnost, te se tako sve više asimiliraju u srpski nacionalni korpus. Tome dobrodo pomažu intelektualci iz ovog kraja, koji, najviše zbog finansijske podrške iz Beograda, prihvataju ovakve srpske manipulacije i svoj neuki narod uče i

Goranci nisu Turci

Ali, nisu Srbi jedini manipulatori Bošnjacima sa Gore. Nakon što je Kosovo postalo nezavisno, prema ovoj regiji krenuli su i misionari

drugih naroda na ovom prostoru, a sa ciljem asimiliranja ovih ljudi u svoj nacionalni korpus, a što u ovom trenutku umnogome znači i uvlačenje u određene političke i ideološke okvire. Tako su se Bošnjaci Gore našli pred pokušajem turske zajednice sa Kosova da ih pridobije u svoj nacionalni korpus. U tome Turcima sa Kosova umnogome stiže pomoć iz njihove matice. Tako smo i mi bili svjedoci jedne od metoda pridobijanja Bošnjaka sa Gore u turski nacionalni korpus. Naime, tokom boravka na Kosovu u danima proglašenja nezavisnosti

Goranci nisu Bugari

Međutim, da zlo i belaj budu još veći, ambicije prema Bošnjacima Gore i Župe imaju, vjerovali ili ne, i Bugari. Čak se i oni pojavljuju sa pričom i sa dovođenjem u vezu Bošnjaka Gore i Župe sa Bugarima, a sa ciljem formiranja bugarske zajednice na Kosovu. Nedavno je, čak, Kosovo i Goru posjetila i bugarska ministrica za evropska pitanja Gergana Grnčarova koja je ponudila za 10 navodnih etničkih Bugara sa Gore i Župe besplatan boravak, obrazovanje i sasvim sigurno

dijalekat, navodno, bugarskog jezika izgubi. Šansu da uspiju u svom naumu jezičko-nacionalno-političke asimilacije Bošnjaka Gore, Bugari vide u jednoj vrlo praktičnoj stvari, a to je nuđenje ljudima koji se deklariraju kao Bugari sa Kosova pasoš Bugarske, a što znači slobodu kretanja po zemljama EU.

Goranci su Bošnjaci

Odgovornost za ovakvo stanje među Bošnjacima na Gori dobrim dijelom leži na bošnjačkim intelektualcima i političarima sa Kosova, ali djelimično i na Bošnjacima Bosne, odnosno nacionalnim, kulturnim pa i vjerskim institucijama iz naše zemlje. Jednostavno, iz Bosne ne dolazi dovoljno interesa za kosovske Bošnjake, pa ni one sa Gore, tako da su oni praktično prepušteni sami sebi, svojim intelektualnim i političkim kapacitetima. Nažalost, tu se tek problem produbljuje. Kao što smo već rekli, intelektualci goranskih Bošnjaka prodali su svoj identitet za srpske plate, a mali broj onih koji su svjesni, ne uspijeva doći do izražaja. Nastojanja Bošnjaka koji nisu sa Gore da ukažu onima sa Gore kojem nacionalnom korpusu pripadaju, ne prolaze. A, što se tiče bošnjačkih političara na Kosovu, oni su uglavnom zabavljeni svojim pozicijama i međusobnim sukobima, te nemaju vremena da se posvete svome narodu. Naprotiv, svakoga ko pokuša da nešto uradi oni anatemiziraju i pokušavaju skloniti na margine, i to raznim sredstvima, pa i prijetnjama. Nedavno se takva stvar dogodila Čerimu Bajramiju, koji se javno usprotivio istupima Vezire Emruš, poslanice SDA u Parlamentu Kosova, dakle, predstavnice Bošnjaka, koja je izjavila, u pozitivnom kontekstu, da su Goranci posebna zajednica koja je "bliska" sa Srbima i Srbijom. Na taj način direktno zabijajući nož u leđa narodu koji predstavlja u Parlamentu Kosova. Bajrami je reagirao na ove istupe, a onda je dobio prijetnju preko mail pošte od Numana Balića, predsjednika SDA, koji mu je poručio: "Bit ćeš žestoko kažnjen". Nažalost, na ovaj način funkcioniraju međubošnjački odnosi na Kosovu, pa nije ni čudo što sa svih strana pokušavaju ovaj narod razbiti i pridobiti za sebe. Neće biti iznenađenje ako i malobrojna grupa Egipćana sa Kosova uskoro Bošnjake Gore proglasi Egipćanima. SAFF

sredinom februara ove godine, našli smo se na jednom prijemu u turskoj bazi KFOR-a u Prizrenu gdje smo pri polasku dobili na poklon tri izuzetno kvalitetno urađene knjige na turskom jeziku koje govore o Gori, o utjecaju Osmanlija na ovaj prostor, kako kulturom, folklorom, vjerom, politikom, tako i nacionalno. Knjige su, dakle, štampane u Turskoj, pisali su ih turski autori, i sada se plasiraju po Gori, a cilj je sasvim jasan - nacionalna asimilacija i politička korist.

indoktriniranje u Bugarskoj, nakon čega će se, nema sumnje, vratiti u svoje krajeve i neukom narodu pričati kako su Bugari. Također, ministrica Grnčarova je premijeru Kosova Hašimu Tačiju poklonila Goransko (našinsko) - albanski rječnik, sastavljen od Nazifa Dokle, a po kome je kao jezik Bošnjaka Gore, našinski dijalekat, zapravo jedan dijalekat bugarskog govora, odnosno jezika i njim se navodno govori u 15 sela regiona Župa. Ministrici je posebno stalo do toga da se spriječi navodna jezička asimilacija u Župi i Gori, i da se ne dozvoli da se ovaj naševski

Podaci Istraživačko-dokumentacionog centra o žrtvama agresije 1992. – 1995. godina (II dio)

Pusto Podrinje

IDC je do juna 2007. godine došao do podataka da je u Bosni i Hercegovini ukupno stradalo, odnosno ubijeno ili se vodi kao nestalo, 97.207 osoba. Od toga je ubijeno 80.545 ljudi, a kao nestalo vodi se 16.662 lica. Po nacionalnoj pripadnosti najviše su stradali Bošnjaci. Među 97.207 evidentiranih ubijenih ili nestalih osoba čak 64.036 pripada bošnjačkoj naciji, što prevedeno u procenite iznosi 65,88%. Srba je stradalo 24.905 ili 25,62%; Hrvata 7.788, odnosno 8,01%; te ostalih 478 ili 0,49%. Od 39.684 ubijena civila čak 33.070 bili su Bošnjaci, što u procentima iznosi 83,33%; Srba civila stradalo je 4.075 ili 10,27%; Hrvata civila stradalo je 2.163 ili 5,45%; te 376 ili 0,95% ostalih

Piše: Ramiz Hodžić

Najveći zločin u općinama Podrinja, kao što je poznato, počinjen je u Srebrenici. Zločin počinjen nad Bošnjacima u ovoj općini u julu 1995. godine, nakon pada ove od UN-a zaštićene enklave u četničke ruke, nije predmet našeg feljtona jer se radi o zločinu koji se ni u kom slučaju ne može smjestiti u nekoliko novinskih tekstova. No, ipak ćemo iskoristiti rezultate istraživanja IDC-a i iznijeti osnovne podatke o genocidu koji je počinjen u ovom gradu. Podaci koje donosimo rezultat su istraživanja i obrade izvršene u IDC-u do juna 2007. godine.

Srebrenica

Od 29.752 stradale osobe u 15 općina Podrinja, prema IDC-u, u Srebrenici je stradalo 7.711, odnosno

25,92%. Od ovog broja ubijenih je 4.105 ili 53,24%, a kao nestalo vodi se 3.606 osoba, tj. 46,76%. Najveće stradanje u Srebrenici bilo je 1995. godine kada je, po tvrdnji IDC-a, počinjen zločin nad 5.770 osoba. Prve godine agresije, odnosno 1992. godine, u Srebrenici je stradalo 1.286 osoba; 1993. godine 529; 1994. godine 94; a nepoznata je godina stradanja još 87 ljudi. Istraživanja IDC-a kažu da je među nastradalim bilo 5.883 (76,29%) civila i 1.828 (23,71%) vojnika. Od stradalih vojnika Armiji RBiH pripadalo je njih 1.522, a Vojsci RS 306. Ako se žrtve posmatraju po nacionalnoj pripadnosti, onda je, kao i u svim drugim gradovima gdje su četnici vodili glavnu riječ, najviše nastradalo Bošnjaka, čak njih 7.238 (93,87%). Srba je stradalo 468 (6,07%), Hrvata 3 (0,04%), te ostalih 2 (0,03%). Vrlo je značajan podatak o nacionalnoj pripadnosti nastradalih

civila. Čak 5.716 (97,16%) stradalih civila pripadalo je bošnjačkom korpusu. Srpskih civila stradalo je 163 (2,77%), a hrvatskih 2 (0,03%).

Zvornik

Nakon Srebrenice, a na osnovu podataka IDC-a, najviše nastradalih ljudi tokom agresije u regiji Podrinja bilo je u općini Zvornik, i to 4.127 osoba, što čini 13,87% od ukupno nastradalih u Podrinju. Na evidenciji ubijenih nalazi se 2.918 (70,71%) osoba, a kao nestalo vodi se njih 1.209 (29,29%). Najveće stradanje bilo je 1992. godine, u prvim mjesecima agresije, kada je ovaj grad etnički očišćen od Bošnjaka pa su i većina žrtava koje registrira IDC Bošnjaci. Dakle, prve godine agresije stradalo je 2.703 (65,50%) ljudi, 1993. broj stradalih iznosi 437 (10,89%), 1994. žrtava je 141 (3,42%), 1995. godine broj žrtava ponovo raste i iznosi 627 (15,19%), a za 217 (5,26%) žrtava nepoznata je godina stradanja. U Zvorniku je stradalo 2.250 (54,52%) civila, te 1.877 (45,48%) vojnika, od čega pripadnika Armije RBiH 1.021, a pripadnika Vojske RS 855. I nacionalna struktura nastradalih u Zvorniku potvrđuje genocidnu politiku koju su sprovodili četnici po BiH, a posebno po istočnoj Bosni. Tako je u Zvorniku stradalo 3.215 Bošnjaka, što je 77,90% od ukupno nastradalih, Srba je stradalo 896 (21,71%), Hrvata 5 (0,12%), te ostalih 11 (0,27%). Nacionalna struktura stradalih civila najbolje odražava i pokazuje genocidna nastojanja srpske politike. Naime, od već spomenute cifre od 2.250 stradalih civila, njih čak 2.195 (97,56%) su

Bošnjaci, srpskih civila stradalo je 41 (1,82%), Hrvata 4 (0,18%), ostalih 10 (0,44%).

Bratunac

Nakon Zvornika, IDC je u dosadašnjim istraživanjima najviše stradalih u Podrinju zabilježio u Bratuncu. U ovom gradu stradale su 3.604 osobe, što je 12,11% od ukupno stradalih u Podrinju. Ubijenih je 2.076 (57,60%), a kao nestalo vodi se 1.528 (42,40%) osoba. Najveće stradanje Bratunčana dogodilo se 1995. godine, nakon pada zaštićene enklave Srebrenice koja je komšijski grad Bratuncu i gdje je dosta Bošnjaka i iz Bratunca našlo utočište nakon početka agresije. Te 1995. godine ubijene su 1.904 (52,83%) osobe. Također, na samom početku agresije, u samo nekoliko mjeseci etnički je očišćen i Bratunac. Te 1992. godine u Bratuncu je stradalo 1.250 (34,68%) ljudi; 1993. stradalo je 316 (8,77%) ljudi; 1994. stradalih je 44 (1,22%); a nepoznata je godina stradanja za 90 (2,50%) stradalih. Većinu stradalih čine civili, čak 2.264 (62,82%), a vojnika je stradalo 1.340 (34,18%). Od stradalih vojnika 921 pripadao je Armiji RBiH, a 419 Vojsci RS. Nacionalna struktura stradalih Bratunčana još je jedna potvrda genocida i zločina koje su sproveli čelnici Srbije i srpski predstavnici iz BiH, uz pomoć JNA, policije, paravojnih jedinica i većine Srba iz BiH. U Bratuncu je stradalo 3.058 (84,85%) Bošnjaka; 545 (15,12%) Srba, te jedan iz reda ostalih. Od stradalih civila njih 2.137 (94,39%) bili su Bošnjaci, Srba civila koji su stradali bilo je 126 (5,57%).

Vlasenica

U Vlasenici je, kažu istraživanja IDC-a, stradalo 2.934 ljudi, što je 9,86% od ukupno stradalih u Podrinju. Ubijenih je 1.456 (49,63%), a kao nestalo vodi se 1.478 (50,37%). Najviše stradalih su civili, i to njih 2.011 (68,54%), a među vojnicima stradalih je bilo 923 (31,46%), od čega pripadnika Armije RBiH 616, a 307 pripadnika Vojske RS. Najveće stradanje bilo je 1992. godine, kada je počela agresija i kada je počinjen taj jaki val etničkog čišćenja Podrinja, pa i Vlasenice. Tada je u Vlasenici stradalo 1.355 (46,18%) ljudi; 1993. stradalo je 284 (9,68%); 1994. godine stradalih je bilo 52 (1,77%). Mnogo Vlaseničana,

Dženaza u Vlasenici

Bošnjaka, utočište je našlo u Srebrenici. Nažalost, padom Srebrenice 1995. godine mnogo ih je stradalo, pa se tako bilježi da je ove godine stradalo 1.038 (35,38%) Vlaseničana. Nepoznata je godina stradanja za 203 (6,92%) osobe iz Vlasenice. Po nacionalnoj strukturi najviše stradalih je naravno među Bošnjacima, čak 2.601 (88,65%), Srba je stradalo 329 (11,21%), Hrvata 1 (0,03%), te ostalih 3 (0,10%). Od 2.011 stradalih civila, njih čak 1.984 (98,60%) bili su Bošnjaci, stradalih Srba civila bilo je 23 (1,14%), te ostalih 3 (0,15%).

Foča

Sljedeći podrinski grad po broju nastradalih tokom agresije 1992. - 1995. jeste Foča. U Foči je nastradalo, po rezultatima istraživanja IDC-a izvršenim do juna 2007. godine, 2.805 ljudi, što je 9,43% od ukupno nastradalih u Podrinju. Ubijenih je 2.034 (72,51%), a kao nestala vodi se 771 (27,49%) osoba. Najviše stradalih je u prvim mjesecima agresije, znači od aprila pa negdje do avgusta ili septembra 1992. godine. U tom periodu Foča je potpuno etnički očišćena, a stradalih je 2.382 (84,92%). Narednih ratnih godina broj žrtava je drastično manji, tako da 1993. godine zabilježeno je 206 (7,34%) žrtava; 1994. godine IDC evidentira da je bilo 92 (3,28%) stradalih; a 1995. žrtava je 86 (3,07%); dok je nepoznata godina stradanja za 35 (1,25%) Fočaka. Većina stradalih u Foči bili su civili, što je nova potvrda srpske genocidne politike. Naime, u Foči je stradalo 1.813 (64,63%) civila, te 992 (35,37%)

vojnika, od kojih je Armiji RBiH pripadalo njih 535, a Vojsci RS 457. Naravno, ako posmatramo nastradale po nacionalnosti, najviše je stradalnika među Bošnjacima, i to 2.188 (78%); Srba je stradalo 610 (21,75%); Hrvata 3 (0,11%), te četvero (0,14%) ostalih. I među stradalim civilima u Foči najviše je Bošnjaka, čak njih 1.652 (91,12%). Srpskih civila Foče stradalo je 154 (8,49%), Hrvata 3 (0,17%), te ostalih 4 (0,22%).

Rogatica

Po broju nastradalih Rogatica je sljedeći grad u Podrinju. Stradalo je 2.014 osoba, što je 6,77% od ukupno stradalih u Podrinju. Ubijenih, po istraživanju IDC-a, je 1.506 (74,78%), a kao nestalo vodi se 508 (25,22%) osoba. Najveće stradanje bilo je početkom agresije, kao u ostalom i drugdje. Te godine stradalo je 1.272 (63,12%); 1993. žrtava je bilo 150 (7,45%); 1994. stradala je 61 (3,03%) osoba; a 1995. godine 297 (14,75%) ljudi; a nepoznata je godina stradanja za 234 (11,62%) osobe. Među nastradalim civilima je 1.057 (52,48%), a vojnika 957 (47,52%). Od stradalih vojnika 691 bio je pripadnik Armije RBiH, a 266 pripadalo je Vojsci RS. Po nacionalnoj strukturi najviše nastradalih u Rogatici je Bošnjaka, i to 1.651 (81,98%), Srba je stradalo 357 (17,73%), Hrvata 3 (0,15%), koliko i ostalih. Drastičan je i broj nastradalih civila Bošnjaka u odnosu na srpske civile. Tako su stradala 962 (91,01%) bošnjačka civila, srpskih 91 (8,61%) te 2 Hrvata (0,19%) i isto toliko i ostalih.

Prozor u svijet

Internet. Pošast novog doba. Mač sa dvije oštrice. Zavisi kako ga upotrijebiš – može ti poslužiti da spasiš glavu, ali isto tako može ti je i odrubiti. Izvrstan izvor informacija, svijet na dlanu, slika sofisticiranosti i ljudskog napretka, a u isto vrijeme kaljuža nemorala i leglo u kome se množe i bujaju crne sjenke razvrata. Raj za manijake i raj za učene. Ogledalo sa dvije strane. Alisina zemlja čudesa. Ponekad se pitam da li ćemo izgubiti na moždanoj masi, a ojačati mišiće prstiju. Hoćemo li zaboraviti čitati lektire, računati ispod crte, da li će nam se mozak ulijeniti pa ćemo trebati dobar “kondicioni trening”. Generacije ponovo u škole

Piše: Mirela Šertović

Internet je blagoslov i prokletstvo, kao uostalom i sve u životu, zavisi kako ga koristiš. Meni omogućuje da čujem i vidim svoju Pahuljicu u dalekoj Medini, njenu djecu, da vidim kako izgleda sada kada je odlučila hidžabom okruniti svoju vjeru, omogućuje mi da pišem za islam i o islamu, dok nekima služi za razvratan govor, omalovažavanje drugih iz sjene u nemogućnosti direktne konfrontacije. Masmediji generalno su makaze koje sijeku i kroje sliku svijeta, a u rukama su “velikih” krojača, što po moći, što po viziji. Nažalost, ta vizija je najčešće u sukobu sa samim islamom i svijetom kakav bi trebao da bude pa se muslimani, usitnjeni i razjedinjeni, još uvijek bacaju kamenjem na tenkove. Silom na silu - samo potvrda onoga kako nas žele pokazati, kao agresivne, uskogrudne i zaslijepljene horde koje slijepo slijede jednog čovjeka, a taj čovjek je obično neki zamišljeni terorista koji svoje vizije i djela u potpunosti suprotstavlja osnovama islama. Tako se olahko spominje sveti islamski rat protiv svega i svakoga. Pitam se da li znaju i da li žele znati islamsku historiju i životopis Poslanika, a.s.? Čini mi se da im više odgovara da prikazuju refleksiju, drugu i iskrivljenu stranu ogledala. Da li je ovaj svijet zaista jedna velika pozornica, a muškarci i žene samo glumci? Dokle ćemo dopustiti da nam drugi režiraju nastupe i pišu scenarije? Dokad ćemo pristajati na sporedne uloge, po principu “daj šta daš” i

“od koga je, dobro je”? Kada ćemo prestati biti prikazivani ili u likovima gladnih, izmorenih, pokornih ljudi, nepismenih i zahvalnih za svaku humanitarnu pomoć ma od koga ona dolazila, ili, u gorem slučaju, kao nemilosrdni koljači i teroristi, bez moći rasuđivanja i slijepi slušači? Kada ćemo se suprotstaviti znanjem,

muslimane predstavljaju kao teroriste, i koje je prihvatio čitav svijet? Zašto svoju vjeru, porijeklo i identitet smatraju nedoličnim, nedovoljno dobrim i sramotnim? Zašto odlazak u džamiju i hidžab znače odudaranje od “modernog” i poželjnog? Trebat će nam dugo da promijenimo sliku svijeta i sebe u tom svijetu. Da bismo

razboritošću, pričom na priču, argumentom na argument? Da mi je dočekati dan da djeca po školama ne ponavljaju kao papagaji ono što servira zapadna televizija, da im oči ne žude za tim lažnim sjajem i vrlinama koje se daju kupiti parama. Kada će prestati vjerovati u sliku koja im se nameće? Kako iskritizirati serije i filmove koje

došli do interneta, televizije i štampe, moramo krenuti od sebe. Svako od nas je televizija koju gledaju dok prolazimo ulicom, dok razgovaramo, dok živimo... Mi smo slika islama, živa i stvarna, svako u svojoj okolini i na radnome mjestu. Nema vremena za metode pokušaja i pogrešaka jer žeravica je već na dlanu. SAFF

"MED-PROM"
PRERADA I IZRADA SATNIH OSNOVA

- IZRADA SATNIH OSNOVA SVIH DIMENZIJ OD VAŠEG VOSKA
- PRETAPANJE STAROG SACA
- ZAMJENA VOSKA ZA SATNE OSNOVE
- PRODAJA SATNIH OSNOVA
- OTKUP VOSKA

Voje Ivanovića br. 7, 75000 Tuzla GSM: ++387(0)61 731 408 Fax: ++387(0)35 225 665

U PRODAJI!

IZDAVAČKA KUĆA EMANET
VAM PREDSTAVLJA

1. KAKO ZAŠTITITI SEBE I SVOJU PORODICU OD SIHRA I DŽINA
2. ODABRANE KUR'ANSKE DOVE
AUTORA HAFIZA MEHMEDA HANDŽIĆA
UZ DODATAK CITATA IZ TEFSIRA IBN KESIRA
3. ZAŠTITA I LIJEČENJE OD SIHRA I DŽINA
KNJIGE SU DŽEPNOG IZDANJA POGODNE ZA UČENJE NAPAMET I
PO VRLO POVOLJNOJ CIJENI OD 5 KM PO KNJIZI

**NARUČITE SVOJ KOMPLET PO PROMOTIVNIM CIJENAMA
INFORMACIJE: 061 793 781; 062 140 300**

POMOZIMO IZGRADNJU PRVE DŽAMIJE U DŽEMATU LOVNICA I UČINIMO HAJR DJELO

POŠTOVANI !

U 2007. GODINI SU DŽEMATLIJE LOVNICE KUPILI PLAC ZA DŽAMIJU I IZGRADILI MUNARU. TO SU UČINILI U NAJVEĆEM DIJELU VLASTITIM SREDSTVIMA. SADA JE NA REDU GRADNJA DŽAMIJE ZA KOJU JE URAĐENA POTREBNA DOKUMENTACIJA.

IZGRABENA MUNARA ZAHTJEVA DA POREĐ NJE BUDE I DŽAMIJA ZA KOJU SU VEĆ DŽEMATLIJE IZVRŠILI ODREĐENE PRIPREME.

BUDUĆI DA LOVNICA JEDAN OD MANJIH DŽEMATA MIZ-e KOJI JE TOKOM AGRESIJE BIO NA LINJI RATNIH DEJSTAVA (PROGNANI, PROTJERANI, POPALJENI) MIZ-e JE OVAJ PROJEKAT PROGLASIO OD INTERESA ZA MEDŽLIS ISLAMSKJE ZAJEDNICE I PROJEKTOM BROJ JEDAN U OVOJ GODINI. OVO ĆE BITI AKO BOG DA PRVA DŽAMIJA U POVJESTI DŽEMATA LOVNICA KOJI POSTOJI VEĆ 300 GODINA I DRŽIMO DA IM JE POTREBNA NAŠA POMOĆ, A I NAMA JE PRILIKA DA UČINIMO HAJR DJELO.

ZATO VAS POZIVAMO DA SE U GRANICAMA MOGUĆNOSTI I NA NAČIN KAKO MOŽETE (NOVČANO ILI U MATERIJALU) UKLJUČITE U OVU HAJR AKCIJU.

Ime na ploči	5.000,00 KM
Vakufnama	2.000,00 KM

KAKO BISMO VAM OLAKŠALI, NUDIMO DA POPUNITE DONJU IZJAVU I VRATITE JE GRAĐEVINSKOM ODBORU KAKO BI GRAĐEVINSKI ODBOR MOGAO IMATI PREGLED STANJA SREDSTAVA I GRAĐEVINSKOG MATERIJALA.

Ja _____
u ime firme _____
ili lično SPREMAN SAM DONIRATI ZA
IZGRADNJU DŽAMIJE U LOVNICI
iznos od _____ KM,
ODMAH ili u RATAMA po _____
(potpis donatora)

SVE INFORMACIJE OKO GRADNJE DŽAMIJE MOŽETE DOBITI KOD BLAGAJNIKA FEJZIĆ SMAJE mob. 061/239-895, ILI PREDsjedNIKA GRAĐEVINSKOG ODBORA IZET ŠOGOLJ mob. 061/793-476

SVOJE DOBROVOLJNE PRILOGE MOŽETE UPLATITI KOD BLAGAJNIKA FEJZIĆ SMAJE ŽIRO RAČUN:

ILI NA 338910252022674 KOD UNICREDIT ZAGREBAČKE BANKE D.D.
ILI NA BROJ MEDŽLISA IZ-e
BR. 1020320000002238,
SA NAZNAKOM ZA DŽAMLU U LOVNICI
PREDsjedNIK GRAĐEVINSKOG ODBORA

Šogolj (A) Izet

Horor – dokumentarac Errola Morrisa “Standard Operation Procedure”

Pogađa poput jakog udarca

Slike su 2004. godine šokirale svjetsku javnost: nagi zatvorenik kojeg jedna žena u američkoj vojnoj uniformi vodi na uzici kao pseto. Ili jedan muškarac kojem je na glavu navučena kapuljača, kablovi na rukama. Ili piramida golih tijela – isječki iz svakodnevnice američkog zatvora Abu Graib. Američki vojnici koji zlostavljaju zatvorenika i pri tome se fotografiraju. Američki režiser dokumentarnih filmova Errol Morris tematizirao je ova zlostavljanja u svome filmu “Standard Operation Procedure”. Za rukom mu je pošlo da zločinci progovore. Film je djelimično nepodnošljiv, i pogađa vas kao udarac. Film je precizan i uporan u istraživanju. I pokazuje normalnost američke politike

Piše: Rüdiger Suchsland

Ko pravi lijepe slike - taj laže. Ali znamo i da ko stvara ružne “realistične slike”, njemu još manje vjerujemo. Slike mogu biti pokušaj strategije prebrođavanja urađenog i učinjenog. Da se iste slike ugrade u igrani film, gledali bismo na njih drugačije, i - više bismo im vjerovali, što je samo po sebi paradoks. U svakom slučaju, ne bismo ih posmatrali kao pokušaj manipulacije. U toj dilemi nalaze se dokumentarci sličnog žanra, ne samo “Standard Operation Procedure”. Postoje dvije mogućnosti da se piše o ovom filmu. Prva je koncentriranje na pitanje pod kojim uvjetima nastaje predstavljanje činjenica - odnosno “istine”? Ovdje film Errola Morrisa nudi dovoljno materijala. Ili može se koncentrirati na pitanje da li se uopće može pisati o prikazanom i da li se to treba pokazati. A to je tema ovog članka.

Sramota Zapada

Kino Zapada konačno bi trebalo da se posveti svojim aktuelnim ratovima. Ukočenost nakon atentata 11. 9. olabavila se već neko vrijeme, i u kina, nakon igranih, dolaze i dokumentarni filmovi. Oni nas pogađaju u srce našeg morala današnjice: ti dokumentarci govore iz perspektive zapadnog gledatelja, polaze od naših iskustava,

i zbog toga su i deprimirajući, jer ne dopuštaju nikakav izlaz, nego beskompromisno otkrivaju našu sramotu s kojom zapadna društva gaze sopstvene principe - sloboda, jednakost, bratstvo, ljudska prava, antirasizam. Kako profesionalni posmatrači tako i publika sa velikim su zanimanjem iščekivali dokumentarni film “SOP - Standard Operation Procedure”, reditelja Errola Morrisa. Tema filma su mučenja i druga zlostavljanja Amerikanaca u tajnom američkom zatvoru Abu Graib. Iščekivanje se duplo isplatilo. S jedne strane, jer tema prodrijeva u srce trenutačnog stanja

američke demokratije i jer tematizira našu šutnju u vezi s Guantanamom i drugim tajnim zatvorima. S druge strane jer je Morris najkasnije s filmovima “The Fog of War” (2003.) i “Mr. Death: The Rise and Fall of Fred A. Leuchter, Jr.” (1999.) postao najvažniji reditelj dokumentarnih filmova koji se bave deficitima “američkog sna”. Njegovi filmovi su daleko mirniji i ozbiljniji u koncepciji nego filmovi Michaela Moorea i zbog toga ostavljaju dublji trag na gledatelja. Pored toga su temeljitije urađeni, nisu površinski i u svojoj kritici nisu ograničeni vremenom.

Nije sve poznato

Film je u neku ruku druga strana Morrisovog filma "The Fog of War", koji tematizira priču jednog mladog vojnika koji je na vrhu piramide - on je drugi čovjek vojnog lanca zapovjednika - odmah nakon predsjednika. U "Standard Operation Procedure" protagonisti su osobe koje stoje na kraju lanca. Niski rangovi. I veoma mladi. I ovaj put Morris koristi isprobanu metodu kombinacije intervjua i dokumentarnih snimaka. U središtu filma nalaze se intervjui. Radi se o dokumentima od kojih vam se diže kosa na glavi. U zapanjujućoj opuštenosti, s rijetkom grižnjom savjesti, s ravnodušnošću i u najboljem slučaju tankim izvinjenjima začinjeni - bivši čuvari u Abu Graibu govore o vremenu kada su mučili ljude u tom zatvoru. Ophođenje prema zatvorenicima bilo je ponižavajuće, tortura nije bila iznimka nego pravilo. Uz to je dolazila i metoda "oštrog saslušavanja". U pojedinim slučajevima zatvorenici bi umirali od same metode ili od nepružanja adekvatne medicinske pomoći nakon nje. Počinitelji su ovo znali, a s tim su i računali ili su naknadno pokušali da zataškaju. Drugi nivo filma posvećen je detaljnoj rekonstrukciji događaja. Velika je zabluda vjerovati da su svi događaji u Abu Graibu "odavno poznati", i da je "marginalno" ono što nije obznanjeno. "Nama poznate slike funkcioniraju u oba pravca", kaže Morris. "Naravno da razotkrivaju zločine. Ali one su istovremeno kamuflaža." Jer navode novinare i istraživače na zaključak da je sve već viđeno i da nema neophodnosti da se dalje traži. I na zaključak da su krivci javnosti poznati. To je netačno. Pogrešna slika. Morris i njegov tim su dvije godine radili na istraživanjima za ovaj film. Zbog čega su fotografije urađene? I šta se događalo iza kamere? Ko su bili ljudi koji su slikali? Postoji mnogo više umiješanih u ovaj skandal nego što je to do sada poznato.

Sadizam i voajerizam iz srca naše kulture

Mnogo prostora u filmu Morris posvjećuje analiziranju slike, upoređujući kamere i perspektive. Sa energijom kriminalnog inspektora on na taj način stvara trodimenzionalnu sliku određenih situacija. U razgovoru Morris objašnjava zbog čega ih smatra

"simboličnim slikama našeg vremena". Po njemu su one svjedočanstva toga žžšta će vizuelno ljudima ostati u sjećanju vezano za naše vrijeme".

Zanimljiva su i njegova objašnjenja zbog čega slike baš tako izgledaju kako izgledaju; kakve asocijacije izazivaju kod posmatrača. Šta otkrivaju seksualne komponente u pogledu sadizma i voajerizma koji nisu bili samo dio Abu Graibane nego su sastavni dio naše kulture. Film tematizira i socijalno porijeklo počitelja; osoba koje u Americi zovu "white trash" (bijelo smeće); od kojih američka vojska regrutuje najveći broj svojih vojnika: djetinjstvo u lošim uvjetima, nezaposlenost, ponižavanja u civilnom životu. Country muzika. Među njima je samo jedan crnac. U filmu on govori kako su zatvorenike htjeli mučiti muzikom: hiphop nije pomogao. Vremenom su zatvorenici počeli pjevušiti melodije. Ni heavy metal nije pomogao. Tek je country muzika bila uspješna. Kratki osmijeh protagoniste, ali vama kao gledatelju nije do smijanja.

Razonoda za počinitelje?

Kod gledatelja se može stvoriti utisak da se patnja ljudi u javnosti predstavlja na jedan bezobrazan način, što je svojevrsno drugo poniženje žrtve. Morris argumentira da su slike poznate javnosti i da je veće poniženje kada se zločini prešućuju. Možda će neko kritizirati da u čitavom filmu same žrtve ne dolaze do riječi. Ali to je zbog toga jer Morris nije mogao doći do njih.

Strah i poniženje su dozvoljeni

Uprkos pojedinim slabostima, film je dobro urađen, što svjedoči i "posebna nagrada žirija" na ovogodišnjem filmskom festivalu u Berlinu. Metoda kojom je film rađen nije nova, ali je do kraja urađena dosljedno. Morris ne želi intervjuirati žrtve, on želi pokazati šta im je načinjeno - da bi koliko-toliko spasio njihov ponos. Kao kod mnogih režisera prije njega do riječi dolaze zločinci koji nesvjesno svjedoče sami protiv sebe. I to mu je uspjelo u filmu. Zločinci Abu Graiba, kao i nacisti u Aušvicu, pravdaju se time da su samo "vršili svoju dužnost". I da su sprovodili naredbe.

Frapirajuće saznanje je to da su djelimično u pravu. Čovjek prosto ne može da vjeruje koje su metode trenutno

dopuštene kao "Standard Operation Procedure". Juče, danas i sutra! Tu je slika zatvorenika "Gilligan" koji stoji na kutiji, preko glave kapuljača, a na rukama mu žice. Prijeti mu se elektrošokovima. Ova slika postala je ultimativni simbol Abu Graiba - simbol torture i to je "Standard Operation Procedure". Pojam označava zvanično odobrene metode saslušavanja. Strah i poniženje su dozvoljeni. Zabranjeno je zatvorenike redati u formu piramide ili ih siliti na samozadovoljavanje. Dozvoljeno ih je satima svezane držati na kosturu kreveta i pri tome im na glavu stavljati prljav ženski donji veš. Tortura je zabranjena, pseudo-tortura nije.

Svakodnevna praksa američke politike

Postaje jasno: Abu Graib nije izuzetak, nego pravilo američke politike. Jedan drugi primjer za to opisan je u knjizi "Shock Doctrine" autorice Naomi Klein. Samo jedan mali, slučajno izabrani dio američke sistematske politike torture i ponižavanja. Američke naredbe jasno sadrže povredu ženevskih konvencija. Ali malo koga to zanima, niti se takvo ponašanje sankcionira. Koliko god to ostane tako, američka politika sama po sebi je zločin. Da li nas iznenađuje da ima ljudi koji u američkoj administraciji vide neprijatelja cijelog čovječanstva i da u Abu Graibu nalaze opravdanje za takve zločine oni koji su iskreno sažalijevali događaje 11. 9.? Iznenađuje li da mnogi ljudi Bushu i Rumsfeldu priželjuju boravak u američkim zatvorima ili da padnu u ruke "ustanika"?

Malo koji od odgovornih nadređenih bio je spreman za intervju, a ni jedan od njih nije do sada optužen. Film "SOP - Standard Operation Procedure" je tek početak. Daljnji materijal Morris će objaviti u knjizi - zajedno sa Philipom Gourevitchem, novinarom magazina *The New Yorker*. Morris kaže: "Film je samo vrh ledenog brijega. Iskreno govoreći, nadam se da će odgovorni biti kažnjeni." Film izvrsno ukazuje na psihogram unutrašnje sprege čuvara i američke vojske, pokazujući lice barbarske i sirove Amerike.

Njegovo djelo je više horor film nego dokumentarac.

Objavljeno: 1. 6. 2008. u online magazinu *Telepolis*

Prijevod: Sejfudin Dizdarević

SAD

Pentagon plaća zemlje saveznice za učešće u ratu u Iraku

Svjedočeci pred Kongresom Sjedinjenih Američkih Država o utrošku 8 milijardi američkih dolara koji su potrošeni na ime rata u Iraku, Mary Ugone, izaslanica generalnog inspektora za utrošak budžeta u Pentagonu, otkrila je kongresmenima da su Sjedinjene Američke Države plaćale pojedinim zemljama saveznicama za učestvovanje u ratu u Iraku. Tako je rečeno da su Sjedinjene Američke Države platile Velikoj Britaniji, Južnoj Koreji i Poljskoj ukupno 135 miliona dolara na ime učešća u iračkom ratu. Ovo je prvi put da je Pentagon zvanično priznao da Sjedinjene Američke Države osim privatnih sigurnosnih kompanija plaćaju čak i države za učestvovanje u agresiji na Irak. Naravno, ovdje smo naveli samo dio istraživanja gospođe Mary Ugone, a ne sumnjamo da je i ostatak njenog izvještaja veoma zanimljiv. Ova priča trebala bi biti posebno zanimljiva nama u Bosni i Hercegovini i to upravo zbog prakse Sjedinjenih Američkih Država da plaćaju svojim saveznicima. Naravno, angažman naših vojnika u Iraku je minoran, ali to ne znači da koji miliončić dolara nije legao u džepove nekih naših vojno-političkih predstavnika. Prvi na listi sumnjivaca mogli bi se naći oni koji se najviše zalažu da bh. vojska putuje u Irak i Afganistan.

Nakon 11. septembra 2001. godine Sjedinjene Američke Države i oni koje identificiraju kao Al-Kaida paralelno sa oružanim sukobom vode bespoštedni propagandni rat. S jedne strane, Sjedinjene Američke Države u rukama imaju moćne medijske kuće koje kreiraju svjetsko javno mnijenje, a na drugoj strani, Al-Kaida se obilato koristi jednako moćnim medijem kao što je internet putem kojeg redovno emitira zapaljivo-ekskluzivne video poruke i izvještaje sa ratišta. Tako je prije nekoliko dana na internetu objavljen video uradak u sklopu kojeg je objavljena fotomontaža Washingtona (fotografija je pozajmljena iz kompjuterske igre Fallout 3, američke kompanije Bethesda Softworks) nakon nuklearnog napada. Spomenuti video zapis nosi naziv "Nuklearni džihad". Autor "Nuklearnog džihada" obavještava javnost da se bliži dan kada će Washington izgledati kao na fotomontaži obećavajući da će desetine hiljada Amerikanaca biti ubijene. Sam pogled na fotomontažu, koju objavljujemo uz ovaj tekst, izaziva strah kod svakog normalnog čovjeka. Masovno ubijanje mogu zagovarati samo bolesni umovi. Radi dobrobiti cijelog svijeta, oni koji zagovaraju masovna ubistva moraju biti spriječeni da to i učine, jer ako uspiju u svojim namjerama, onda smo svi izgubili. Stoga je u pravu sir Hugh Orde, šef britanske policije, kada poziva lidere SAD-a i Velike Britanije da prekinu svoje pravilo da neće pregovarati sa Al-Kaidom. Sir Hugh Orde vjeruje da je to način da se zaustavi krvavi niz napada na obje strane.

Saudijska Arabija

Tarik bin Ladin, brat Osame bin Ladina, gradi most preko Crvenog mora

Uskoro počinje gradnja mosta preko Crvenog mora koji će biti dugačak, ni manje ni više, 29 kilometara. Ovaj, kako su ga investitori nazvali, most 21. stoljeća bit će građen punih 12 godina, a gradit će ga brat Osame bin Ladina, Tarik bin Ladin. Kada bude sagrađen, most će spajati dvije obale između Jemena i Džibutija. Finansijeri mosta preko Crvenog mora su Saudijska Arabija i Ujedinjeni Arapski Emirati, a planirana visina investicije kreće se između minimalnih 22 milijarde i maksimalnih 70 milijardi američkih dolara. Kao što smo rekli, most će biti građen dvanaest godina, a na

njegovoj gradnji bit će zaposleno preko sto hiljada radnika. Ovaj most projektovao su Danci, a nadzor nad gradnjom vršit će kompanija iz San Franciska. Kada bude završena gradnja mosta, sela na obalama Jemena i Džibutija, gdje je planirana izlazna ruta mosta, postat će prave metropole, tvrdi se da će ta sela za dvanaest godina izgledati kao Hong Kong.

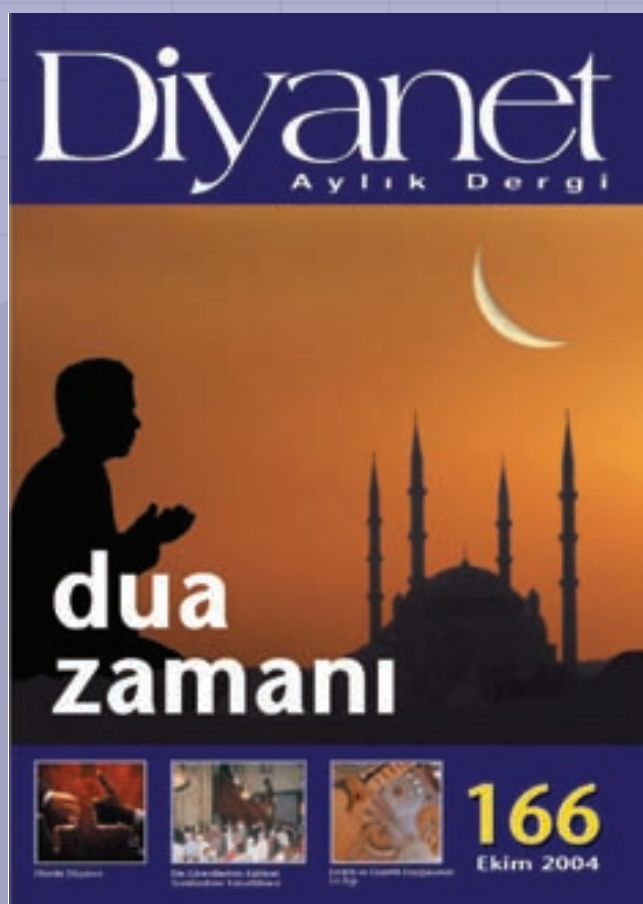
Tarik bin Ladin ima 61 godinu i mladi je brat Osame bin Ladina. Tarik predvodi kompaniju "Bin Laden Group" koja samo u Egiptu ima preko 40 hiljada uposlenih radnika.

Turska

Diyamet i islamski emanet

Direkcija za vjerska pitanja u vladi Republike Turske, poznata pod popularnim nazivom Diyanet, zbog nedavnog proglasa upućenog muslimankama u Turskoj u kojem se govori o obavezama žene muslimanke u poštivanju islamskih propisa prilikom izlaska iz kuće i prilikom miješanja sa muškarcima, podvrgnuta je neviđenoj kritici turskih prosekularnih i stranih medija. "Žene moraju biti pažljivije, jer mogu da djeluju stimulativno. Žene koje komuniciraju s nepoznatim muškarcima treba da se postave tako da ne izazivaju mušku čežnju. Moraju imati ozbiljno i dostojanstveno držanje da ne bi bile pogrešno shvaćene. Žene ne smiju isticati obline, te treba da prekriju svoje tijelo u velikoj mjeri", navodi se u spomenutom Diyanetovom proglasu. A kada je upotreba parfema u pitanju, u proglasu se navodi da poslanik Muhammed, a.s., nije imao lijepo mišljenje o ženama koje su stavljale parfem izvan svoje kuće, te je to smatrao nemoralnim ponašanjem. Navodi se i to da muškarac i žena ne smiju biti sami u prostoriji ukoliko nisu u braku, a također se dovodi u pitanje i uloga žena na muško-ženskim radnim mjestima.

Sekularisti su pobjesnjeli zbog ovog proglasa. Posebno ih boli što imaju osjećaj da je institucija koju je osnovao njihov "otac" Kemal Ataturk postala desna ruka, kako to oni vole reći, "proislamističke vlade premijera Tayipa Erdogana". Da bi spriječio utjecaj islama na novoosnovane državne institucije, nakon što je ukinuo Osmanski hilafet, Kemal Ataturk je 1924. godine,

umjesto institucije šejhul-islama, osnovao direkciju koja je nazvana jednostavnim imenom Diyanet. Za Diyanet se znalo, ova institucija imala je imidž liberalnog tumača Kur'ana. Navedeni proglas nema ništa sa liberalnim tumačenjem islama, već je riječ o iskrenom i ispravnom tumačenju. A to sekularistima najviše smeta.

Izrael

Josef Lapid nije volio balkanske muslimane

Prije nekoliko dana u Tel Avivu je preminuo Josef Tomi Lapid, član izraelskog Kneseta i bivši ministar pravosuđa, jedan od najistaknutijih članova Udruženja repatrijanata iz bivše Jugoslavije. Rođen je u Novom Sadu 27. decembra 1931. u imućnoj porodici Lampel, koja je gotovo cijela nestala u Drugom svjetskom ratu. Pravo ime mu je bilo Tomislav Lampel. Kao 17-godišnjak 1948. godine dolazi u Izrael gde je nakon odsluženja vojnog roka uređivao list na mađarskom jeziku *Uj kelet*, a zatim bio dugogodišnji

urednik jednih od najtiražnijih izraelskih novina *Maariv*. 2002. osniva partiju Šinui (Promjena) koja se borila protiv ultrareligiozne

diktature i ušla u vladajuću koaliciju gde je obavljao dužnost ministra pravosuđa. Lapid je bio poznat kao veliki prijatelj i saradnik srpskog naroda, a istovremeno, cijeneći njegove javne nastupe i zalaganja u Knesetu, Lapid izgleda nije volio balkanske muslimane, naročito nas Bošnjake. Ostat će upamćene njegove izjave date za izraelske medije i zagrebački *Jutarnji list*. "Mi vrlo dobro razumijemo srpski problem, pošto se i mi suočavamo s muslimanskim neprijateljem"; i: "Bosna i Hercegovina je muslimanska zemlja u srcu Evrope koja je povezana sa fanatičnim muslimanima. Nekoliko stotina talibana operira u Bosni. Bosanski ministar vanjskih poslova na ovu moju izjavu uputio je demarš vladi Izraela. Kako god, mi znamo za veze između ove zemlje i muslimanskih ekstremista."

Austrija – Švicarska

Muslimanske fudbalske zvijezde na Euru 2008.

Dan poslije izlaska ovog broja *Saffa* u Austriji i Švicarskoj počinje Evropsko prvenstvo u fudbalu - Euro 2008. Od muslimanskih zemalja na ovom prestižnom takmičenju učestvuju samo Turska. Međutim, to ne znači da se sa Turskom završava učešće muslimana na Euru 2008. Osim Turaka, na ovom prvenstvu učestvovat će još petnaest fudbalera muslimana. Najviše će ih igrati pod francuskom zastavom, čak sedmerica: Eric Abidal, Lassana Diarra, Lilian Thuram, Franck Ribéry, Nicolas Anelka, Karim Benzema i Samir Nasri. Boje Švicarske branit će naš Eldin Jakupović i Hakan Yakin. Austrijski dres nosit će Ramazan Özcan i Ümit Korkmaz. Ibrahim Afellay i Robin van Persie činit će neprobojni bedem Holandeza. A na голу Švedske stajat će Rami Shaaban, a golove će zabijati naš Zlatan Ibrahimović. Kako stvari stoje, Karim Benzema, Franck Ribéry i Zlatan Ibrahimović konkuriraju za najbolje igrače prvenstva.

Danska

Ne vjeruj Dancima ni kad darove nose

“Holandski film “Fitna” optužuje Kur’an za poticaj na nasilje što je nefer prema muslimanskom svijetu i može biti provokacija za nove konfrontacije. Ja se ne slažem sa sadržajem ovog filma jer ne možete reći da su 1,3 milijarde muslimana potencijalni teroristi”, kaže danski ministar vanjskih poslova Per Stig Moller na sastanku 27 ministara vanjskih poslova zemalja Evropske unije u Sloveniji. Ministru Per Stig Molleru pridružili su se i drugi ministri ističući da se u Evropskoj uniji mora poštovati sloboda govora, ali i pravo na nevrijeđanje na vjerskoj osnovi. Sve bi bilo u redu da ministar Per Stig Moller nije ministar Danske, iste one zemlje u kojoj su na godinu dana prije objavljivanja holandskog filma “Fitna” publicirane sramne i uvredljive karikature poslanika Muhammeda, a.s. Per Stig Moller je ministar u vladi Danske, iste one vlade koja je potpuno stala u zaštitu, kako to oni kažu, slobode govora danskih novinara, odnosno vlade koja još uvijek tvrdoglavo brani objavljivanje uvredljivih karikatura Poslanika, a.s. Ne vjeruj Dancima ni kad darove nose!

Iran

Ahmadinedžad priziva imama Mehdijsa kako bi uništio Izrael

Ko o čemu, iranski predsjednik Mahmoud Ahmadinedžad, kao Milorad Dodik kad prijeti da će nestati BiH, opet prijeti kako će Izrael i “američka sotonaska sila” uskoro nestati. Kad god mu popularnost opadne, Mahmoud Ahmadinedžad zaprijeti brisanjem dijela mape svijeta na kojoj se nalazi Izrael. “Budite svjesni činjenice da je cionistički režim nakon 60 godina zločina, nasilja i pljački došao svome kraju te da će uskoro u potpunosti nestati”, rekao je Ahmadinedžad u govoru održanom pred stranim zvanicima u povodu 19. godišnjice smrti utemeljitelja Islamske Republike Iran, Homeinija. Ahmadinedžad je ovaj put zaprijetio imamom Mehdijem. “Nakon dolaska

Saudijska Arabija

Pomoć gladnima u svijetu – 31 zemlja donirala 460 miliona, a Saudija sama 500 miliona dolara

Saudijska Arabija donira 550 miliona američkih dolara UN-ovom Svjetskom programu za hranu kao vid interventne pomoći za globalnu borbu sa povećanjem cijena hrane. Prije ove donacije Svjetski program za hranu pozvao je članice UN-a da pomognu u osnivanju fonda od 755 miliona dolara. Generalni sekretar UN-a Ban Ki-moon toplo se zahvalio Saudijskoj Arabiji na njenoj velikodušnoj donaciji. Direktor Svjetskog programa za hranu Josette Sheeran istakao je da će saudijska donacija spasiti mnoge od umiranja od gladi. Ova donacija bit će usmjerena na interventno djelovanje u kriznim područjima Kenije, Etiopije, Jemena i Somalije gdje stotine hiljada djece nema šta jesti. Cijena hrane na globalnom nivou u posljednje tri godine duplo je veća. Direktor Svjetskog programa za hranu Josette Sheeran još je dodao da je 30 zemalja ukupno doniralo oko 460 miliona dolara, dok je Saudijska Arabija sama donirala 500 miliona. Ova velikodušna pomoć Saudijske Arabije svjedoči o humanoj veličini muslimana te zemlje.

spasitelja imama Mehdiya i njegovih pomagača, posebno Isusa Krista, vladavina tiranije uskoro će prestati.” Istovremeno, dok Ahmadinedžad prijeti nestankom Izraela i Amerike, bivši ministar vanjskih poslova Njemačke Joschka Fischer samouvjereno tvrdi da će SAD i Izrael uskoro napasti Iran.

Pakistan

Sedam muslimana ubijeno u znak odmazde za uvredljive karikature Poslanika, a.s.

Najmanje osam osoba je ubijeno, a trideset ih je ozlijeđeno u eksploziji automobila bombe koja se dogodila ispred danske ambasade u pakistanskoj prijestolnici Islamabadu. Svi ubijeni i ranjeni, osim jednog Brazilca, su pakistanski građani. Među ubijenim je i jedno dijete. Ovo je prvi napad ovakve

vrste koji se podvodi pod čin osвете prema Danskoj, odnosno prema onima koji su objavljivali uvredljive karikature poslanika Muhammeda, a.s. Dakle, iako se ovaj napad opisuje kao znak odmazde prema Danskoj, napadači su svojim bezumnim načinom osвете ustvari nanijeli dodatni bol muslimanima. Aktivirati automobil bombu nasred ulice i pritom pobiti sedam nedužnih ljudi i tridesetak teško raniti, nije čin odmazde prema bilo kome, već je zločin prema ubijenima i ranjenima, zločin prema svim Pakistancima, zločin prema svim muslimanima. Nemoguće je povjerovati da je ovakav zločin počinio musliman, bez obzira da li se napadač predstavlja kao musliman.

Povodom šezdeset godina okupacije Palestine

Tragedija koja je promijenila

Povodom šezdesete godišnjice cionističke okupacije Palestine, ekskluzivno za Saff, piše bivši palestinski ambasador u našoj zemlji i jedan od najboljih poznavatelja situacije na Bliskom istoku

Tragedija koju je doživio narod Palestine 1948. godine te kako se ona odrazila na palestinsko društvo, zatim uloga Britanije u toj tragediji, nameću brojna pitanja na koja ćemo pokušati dati odgovor u ovom tekstu. To će, možda, baciti nešto više svjetla na posljedice tragedije s obzirom na to čemu je sve bio izložen palestinski narod, od Bazelskog kongresa te organizovanog kolonijalnog marša jedne strane, koja je silom nametnula činjenicu židovstvov prisustva u Palestini, te otimanje palestinske imovine, imetaka i teritorija od strane Jevreja temeljeno na nasilnom dovođenju Jevreja u Palestinu kao i stvaranje što je moguće veće židovske i što je moguće manje arapske države.

Palestinski narod uoči britanskog mandata 1920. – 1948.

Otprilike oko tri mjeseca nakon zvaničnog početka uspostavljanja britanskog mandata nad Palestinom, mandatarska vlada otpočela je sa prvim popisom stanovništva 23. oktobra 1922. godine. Za njim dolazi posljednji popis iz 1931. godine. Drugi popis stanovništva smatra se preciznijim s obzirom na detalje koje je sadržavao kao što su, pored statističkih podataka o broju i strukturi stanovništva, vitalni statistički podaci i migraciona statistika. Prema podacima Britanskog statističkog zavoda, ukupan broj stanovnika Palestine je 1919. godine iznosio 700.000 da bi u 1921. godini broj stanovnika porastao na 762.000 od čega su 76,9% bili muslimani, 10,6% Jevreji i 11,6 kršćani te 0,9% ostali. Palestina bilježi vidan porast ukupnog broja stanovništva tako da broj stanovnika 1931. godine doseže cifru od 1.358.000 od čega 1.157.400 muslimana ili 69,8%, Jevreja 174.600 ili 16,9% te 91.400 (8,8%) kršćana te 10.100 (oko 1%) ostalih. Generalno se može konstatirati da su Englezi u vrijeme svoga mandata u Palestini uveliko doprinijeli da Jevreje kao manjinu pretvore u skupinu koja ima svoju brojčanu težinu u Palestini sa 11% na 31% i to samo za period 1922.

Piše: Majed Maarouf, bivši ambasador

- 1948. godine. Useljavanje oko 400.000 Jevreja doprinijelo je općem porastu broja stanovništva čiji je broj bio svega 566.000 stanovnika. Dalje britanska statistika pokazuje da je zabilježen porast broja stanovništva sa 757.000 u 1922. godini na 2.100.000 u 1948. godini, od čega 1.45.000 Arapa - Palestinaca. Može se ukazati na to da je cionistički pokret u periodu od 1897. do 1948. godine uspio da ostvari svoj važan demografski cilj koji se ogleda u dovođenju 650.000 Jevreja iz svijeta i njihovom naseljavanju u Palestinu. Pored toga, oni posjeduju 1.800 km² (6,6%) od ukupne površine Palestine koja iznosi 27.009 km².

Strategija ubijanja i protjerivanja Palestinaca

Da bi se podijelili i izolovali Palestinci, počinjeno je 18 masakara u vrijeme britanskog mandata, kada je palo 300 šehida. A formiranjem Izraela u mjesecu maju 1948. godine cionistički pokret je, 50 godina nakon svog Prvog kongresa u Bazelu, uspio da ostvari svoj cilj formiranja jevrejske države, a da bi se ostvario demografski cilj, iz svojih domova u 1947. i 1948. godini protjerano je 850.000 Palestinaca. Od tada se demografska slika na štetu Palestinaca stalno mijenja nasilnim metodama progona što se vrlo negativno odražava na ukupnu demografsku sliku i palestinski društveni sastav. Vrijedi napomenuti

da je period britanskog mandata u Palestini 1920. - 1948. bio obilježen talasima intenzivnih useljavanja Jevreja od čega: treći useljenički val 1919. - 1923. godine, i tada je u Palestinu useljeno oko 35.100 Jevreja; četvrti useljenički val 1924. - 1931. godine kad je u Palestinu doseljeno oko 78.898 Jevreja većinom iz Njemačke, zemalja zapadne Evrope i Poljske. Peti useljenički val trajao je od 1932. do 1939. u toku kojeg je u Palestinu useljeno 224.784 Jevreja i to je za njih najznačajniji useljenički val u historiji cionizma. Cionistički pokret iskoristio je trenutne uvjete na svjetskoj sceni, posebno u Njemačkoj, i tako u Palestinu privukao još veći broj Jevreja putem različitih materijalnih i nematerijalnih stimulativa. Šesti doseljenički val 1940. - 1948. u toku kojeg je u Palestinu stimulirano doseljavanje 118.300 Jevreja zahvaljujući finansiranju od strane raznih finansijskih institucija i organizacija koje su ustvari samo filijale cionističkog pokreta. Infiltraciju Jevreja u Palestinu za vrijeme britanskog mandata pratila je i izgradnja židovskih kolonijalnih naselja (oko 100 naselja samo u 1927., što je 1948. poraslo na 291 naselje), a to se događa u godini kad se vrši proglašavanje osnivanja jevrejske države 15. maja 1948. godine. Dakle, Britanija je potpuno politički, pravno i moralno odgovorna za palestinsku katastrofu 1948. godine i to iz sljedećih razloga:

1. Balfourska deklaracija iz 1917. godine imala je direktnu vezu sa široko otvorenim vratima židovskom doseljavanju u Palestinu.

2. Svoju okupaciju Palestine okončala je 14. maja 1948. godine i tako omogućila cionističkim diverzantskim grupama, koje će kasnije biti jezgro za osnivanje izraelske vojske, da okupiraju većinski dio teritorije historijske Palestine.

3. Izvršeno je 18 pokolja u vrijeme britanske okupacije Palestine, i zbog britanske pomoći u formiranju države Izrael, cionistički teroristički odredi su 1948. godine izvršili pokolj nevinog palestinskog stanovništva čiji je broj dostigao 2.000.

la demografiju Svete zemlje

Demografski razvoj stanovništva Palestine 1948. – 2005.

Progon 850.000 Palestinaca iz njihovih domova tokom 1947. i 1948. godine značajno je utjecao na demografski rast arapskog stanovništva u Palestini nakon 1948. Te godine formirana je država Izrael na 78% historijskog palestinskog teritorija, kao što smo to spomenuli na drugom mjestu ove studije, tj. na prostoru od 27.009 km². Na samom početku treba napomenuti da je iz 531 palestinskog sela i zaseoka prognano stanovništvo tokom 1947. i 1948. Preko 90% stanovnika tih sela prognano je kao posljedica cionističko-jevrejske vojne agresije, a ostalih 10% iseljeno je pod pritiskom propagande psihološkog rata i najave daljnjih napada. Na osnovu operacija nasilne deportacije i progona oko polovine stanovništva Palestine iz 1948., demografska slika i disperzija palestinskog stanovništva 1949. godine izgledala je ovako: I pored nasilnih progona kojima je bila izložena polovina stanovništva Palestine, na palestinskoj teritoriji, bilo da se radi o teritoriji na kojoj je uspostavljen Izrael ili Zapadna obala i Gaza distrikt, ipak je ostalo oko 80,5% palestinskog stanovništva. Od nasilno prognanih (interno raseljenih), na Zapadnoj obali prihvaćeno je 323.000 prognanika, a Gaza distrikt 219.300 prognanika. Dok je 19,5% od ukupnog broja stanovnika Palestine, što predstavlja cifru od oko 307.200, bilo protjerano u susjedne arapske zemlje i to kao posljedica katastrofe iz 1948., od toga 97.800 u Siriji, 115.600 u Libanu, 80.800 u Jordanu, te 4.300 prognanika u Iraku i 8.500 prognanika u Egiptu. Prema brojkama rasta palestinskog stanovništva, ukupan broj Palestinaca je sa cifre od 644.000 u 1918. godini porastao na 668.258 Palestinaca u 1922. godini, zatim se taj broj u 1931. godini povećao na 858.707, te konačno u 1948. na 1.415.000 Palestinaca; istodobno broj Jevreja u Palestini 1918. godine bio je 50.000 (7,2%), a ukupan broj stanovnika Palestine 1918. godine iznosio je 694.000 stanovnika. Međutim, do 1922. broj Jevreja se popeo na 83.790 (11,1%) od ukupnog broja stanovnika, da bi 1931. porastao na 174.606 Jevreja (tj. 16,9%) od ukupnog broja stanovnika

koje je tada brojalo 1.033.313. Zbog katastrofalnog poraza, progona i nasilnih deportacija van svojih domova, izbačeno je 60,7% Palestinaca tako da se mijenja demografska slika i struktura stanovništva koja sada izgleda kako slijedi:

Prvo: Stanovništvo koje se opiralo u svojim domovima iza tzv. zelene linije, a taj broj je 1949. godine iznosio 156.000 Arapa - Palestinaca.

Drugo: Stanovništvo koje se pred okupacijom sklonilo na Zapadnu obalu, koja je sve do 1967. godine ostala pod jordanskom vlašću, brojčano je iznosilo 817.000 Palestinaca te 1949. godine.

Treće: Gaza distrikt, koja je sve do 1967. ostala pod egipatskom vlašću, prihvatila je do 1949. godine 299.300 protjeranih Palestinaca.

Četvrto: I oko 307.000 Palestinaca koji su nakon 1949. protjerani van Palestine: u Siriju, Liban, Jordan, od kojih su mnogi odselili u treće ekonomski atraktivne zemlje Evrope i Amerike.

Pet miliona prognanika

Nakon 1967. godine, kad je dodatno okupirana Zapadna obala i Gaza i protjerano dodatnih 460.000 Palestinaca, javlja se nova karta i demografska slika koja ponovo nije konačna već se mijenja pod stalnim ekonomskim pritiskom na Zapadnoj obali i u Gazi. Ta politika provođena je pod izraelskim političkim patronatom od 1967. do 2005. tako da je oko 275.000 Palestinaca prisiljeno da traže uposlenje van Zapadne obale i Gaze. Odlazili su ovaj put uglavnom u finansijski privlačne zemlje arapskog svijeta. Posmatrač demografskih kretanja primjećuje da je u Jordanu najveća koncentracija palestinskih prognanika i izbjeglica u 1967. godini, a oni su prognanici za period od 1948. do 1967. Podaci kojima raspolaže palestinski Biro za statistiku u Damasku da je ukupan broj Arapa Palestinaca 1981. godine bio 4.566.153 te da se on do 1990. godine popeo na 5.630.610 Palestinaca. Na osnovu procjene o prosječnoj stopi rasta palestinskog stanovništva koja je od 1990. do 2005. godine bila 3,5%, može se konstatirati da je broj Palestinaca 1998. bio 7.389.154, a 1999. bilo je 7.647.774 Palestinaca. A 2005. ukupan broj Palestinaca procjenjuje se na oko 9.500.000. Što se tiče rasporeda

palestinskog stanovništva, on je ostao nepromijenjen, tako je da 45,6% unutar Palestine, a 54,4% su van nje, prema statističkim procjenama palestinskog stanovništva za 2005. godinu. Izrael načelno odbija primjenu rezolucije UN-a broj 194 koja se odnosi na pravo prognanih Palestinaca na povratak kućama, tj. u njihovu domovinu koja je okupirana 1948. Izrael također odbija primjenu Rezolucije 237 kojom se traži povratak prognanika i izbjeglica na Zapadnu obalu i u Gazu odakle su protjerani još 1967. godine. Napominje se da ukupan broj prognanika i izbjeglica od 1948. do polovine 2002. procjenjuje se na oko 3.973.360 palestinskih izbjeglica, a 2005. taj broj se penje na 4.500.000, na osnovu procjena UNORV-e i snimanjima na koja se ona poziva. Neke druge procjene govore o 5.000.000 prognanih i izbjeglica što se temelji na registrovanim izbjeglicama u humanitarnim organizacijama i organizacijama za upošljavanje palestinske radne snage i procjenama UNORV-e o broju neregistrovanih izbjeglica. U istom kontekstu ukupan broj palestinskih prognanika i izbjeglica koji su prognani pod prijetnjom izraelskih tenkova sa Zapadne obale i iz Gaze u 1967. godini penje se na 460.000 i još se povećava, a sa procentom rasta od 3,5% taj broj doseže 1.500.000 palestinskih prognanika i izbjeglica, čija je većina sa Zapadne obale, a nastanili su se u Jordanu dok se ne stvore povoljni uvjeti za njihov povratak na Zapadnu obalu. Dječija populacija čini 50% od ukupne palestinske populacije. A zbog porasta nataliteta u svim palestinskim izbjegličkim kampovima na 4,5% u toku perioda 1990. - 2005., tako da je njihov broj izašao na 6.000.000 još prije 30 godina. Zahvaljujući plodnosti i rastu nataliteta, broj palestinskog stanovništva uduplava se svakih 20 godina, a to znači da će ukupan broj Palestinaca 2025. biti oko 18.000.000 stanovnika sa pravom povratka. Izbjeglice i prognanici sa pravom povratka su oni koji su prognani ili se iselili u periodu od 1948. do 2005. Govoreći u apsolutnim brojkama, tu se radi o 5.000.000 palestinskih izbjeglica i prognanika od čega ih je 4.500.000 registrovanih i pola miliona neregistrovanih. Od tog broja 42% prihvatio je Jordan, 10% Sirija, 10% Liban, 22% Gaza i 16% Zapadna obala. Pored toga, oko 44.000 izbjeglica živi u Iraku, 62.000 u Egiptu, a u dijaspori daleko od Palestine živi 400.000 Palestinaca.

Kur'anski koncept

Dunjaluk je sredstvo, a ne cilj

Vjerovatno najindikativniji fenomen koji se neposredno tiče čovjekovog svakodnevnog zanimanja jeste smisao ovosvjetskoga života i njegova stvarna vrijednost. Nesumnjivo je da njegov Stvoritelj, jedini Živi i Vječni svjedok, najbolje poznaje njegovu istinsku ulogu i vrijednost kod čovjeka, shodno njegovoj naravi i njegovim nužnim potrebama

Piše: Nedim Haračić

Kur'anski opisi ovoga svijeta, te savjeti i imperativi upućeni čovjeku u pogledu smisla njegovog života i odnosa prema njemu, nenadmašan su ekspresioni prikaz stvarnosti koju posmatramo i čiji smo svjedoci, a za koju nikada ne nađemo prave i dovoljno izražajne i jake riječi da je opišemo. A kur'an-ska se besprimjernost upravo ogleda u preciznoj izražajnosti te apsolutnoj realnosti, i kada je upitanju kratki ekspozice o određenom pojmu, kao i kad je u pitanju njegova široka eksplicacija. Tako Kur'an pristupa svim za čovjeka bitnim stvarima u njegovom životu, kao što kaže Uzvišeni: *U ovom Kur'anu, Mi na razne načine objašnjavamo ljudima svakovrsne primjere...* (El-Kehf, 54.) Nevjerovatan je osjećaj slušati ajete koji se nižu o različitim pojmovima, naravno za one koji poznaju arapski jezik, koji kao da iscrtavaju žive slike stvarnosti onakve kakva ona uistinu jeste, bez lažnog sjaja, glorifikacije i maski...

Blagodat koja nema cijenu

Većina vjera i religija, koje ljudi danas njeguju i po čijim principima žele da žive, prema ovome svijetu ima nerealna i umnogome ljudskoj naravi neodgovarajuća stajališta. S druge strane, kur'anski koncept ovoga svijeta i odnosa prema njemu opisan je kroz spregu smisla cjelokupnog života, čovjekove uloge i načina kako da je na najbolji način ispuni, s potpunim obzirom na njegovu narav i najspeцифичnije okolnosti s kojima se susreće. Kur'an čovjeka istovremeno upozorava na odgovornost spram ovoga života, daje mu dostojanstvenu ulogu i ukazuje na univerzalne pravedne uzuse koje je postavio Jedini Stvoritelj. U tom svjetlu otkriva se smisao ovoga života. Uloga čovjeka na ovome svijetu uistinu je dostojanstveno mjesto, kada se ona prihvati s odgovornošću i svijesću koju mu dini-islam nalaže: *A*

kada Gospodar tvoj reče melekima: "Ja ću na Zemlji halifu postaviti..." (El-Bekare, 30.) I odredi Uzvišeni čovjeka da bude onaj koji će na Zemlji posjedovati određene ovlasti, shodno uputstvima i odredbama koje je postavio Allah, dž.š., kao apsolutna pravda i pozitivnost. I da ne bi te ovlasti zloupotrijebio, nalazimo na niz kur'anskih tekstova koji čovjeka podsjećaju na neosporne činjenice: *Uzvišen je Onaj u Čijoj je ruci vlast - On sve može! Onaj Koji je dao smrt i život da bi iskušao koji će od vas bolje postupati; On je Silni, Onaj Koji prašta.* (El-Mulk, 1.-2.) Potom upozorenje koje je preventiva pred čovjekovim slabostima: *Zar ste mislili da smo vas uzalud stvorili i da Nam se nećete vratiti...!?* (El-Mu'minun, 115.) Jer ovaj je život blagodat koja nema cijenu, kao što to kur'anski ajeti jasno ekspliciraju, zato ga ne treba uzalud protraćiti i proživjeti bez smisla. Iako živimo u vremenu kada su furset uzeli raznorazni diktatori i profiteri na nevinim ljudskim životima, zbog čijih se pohlepni ciljeva ruše države i umiru brojni nevini ljudi i djeca, ipak je postojano Allahovo obećanje da će istinski vjernici, okićeni vrlinama dobročinitelja i pravednih vođa, dobiti šansu da vode svijet u ljepšu budućnost. *Allah obećava da će one među vama koji budu vjerovali i dobra djela činili sigurno namjesnicima na Zemlji postaviti, kao što je postavio namjesnicima one prije njih, i da će im zacijelo vjeru njihovu učvrstiti, onu koju im On želi, i da će im sigurno strah sigurnošću zamijeniti; oni će samo Meni ibadet činiti, i neće druge Meni ravnim smatrati. A oni koji i poslije toga budu nezahvalni - oni su pravi grješnici.* (En-Nur, 55.) Ovo je, naravno, vrijeme koje su živjele prošle generacije u doba Ebu Bekra, Omera, Osmana, Alije, Ibn Abdul-Aziza, kada su stanovnici islamske države uživali pravdu, kako muslimani, tako i nemuslimani koji su živjeli s njima. Da to vrijeme opet dođe, sigurno je potrebna strpljivost: *A vi namaz obavljajte i zekat dajte i Poslaniku poslušni budite da bi vam se ukazala milost. Nikako ne misli da će se nevjernici moći suprotstavi-*

ti Njemu na Zemlji; njihovo boravište bit će Vatra, a ona je, zaista, grozno prebivalište. (En-Nur, 56.-57.)

Dunjaluk je stvoren da služi čovjeku

Na kraju niza ajeta o čovjekovoj ulozi u ovome životu i jedinome smislu koji nije uzaludan, Kur'an kroz besprimjernu spregu konciznosti i ekspresije iscrtava pravu sliku ovdunjalučkog života: *Znaajte da je život na ovome svijetu igra, i zabava, i gizdanje, i međusobno hvalisanje, i nadmetanje u mnoštvu imetaka i djece! Poput primjera je kiše, bilje od nje sijae zadioljuje, i ono potom, nakon kiše, uzbuja, ali ga zatim vidiš požutjela i, nakon toga, sasušeno biva. A na onome svijetu je patnja teška, i(li) oprost od Allaha i zadovoljstvo. A šta je ovosvjetski život doli uživanje prijevarno!* (El-Hadid, 20.) Ovaj jedan ajet kao da pred našim očima odražava sliku čovjekovog života kojem je dunjalučki život jedini i krajnji smisao. Šta je njegovo življenje doli zabava i trka za stjecanjem bogatstva?! Zar sva ta zabava i igra i prestiž nisu poput bilja koje buja i živi u dobu kiša, da bi ga potom zamijenilo drugo koje ga sasuš i uvehne. Takav je život samo varljivo uživanje, a oprost od Allaha i zadovoljstvo i nagrada slijede onima koji su živjeli život s odgovornošću i ispunjavali date im obaveze. Ovaj je svijet, i sve njegove blagodati, sredstvo, a ne cilj, kako to Kur'an jasno ističe. On je stvoren da služi čovjeku, a ne da njemu čovjek robuje. I u kontekstu ovoga muslimanu je otvoren put da radi i stječe blagodati i bogatstvo, bez obzira koliko ono bilo, samo ne po svaku cijenu i ne prekoračujući granice koje mu je postavio njegov Gospodar, te izdvajajući iz njega zekat za siromašne i potrebne. Zanimljivo je da svi ajeti koji kazuju o ovome svijetu također kazuju i o ahiretu, dajući jasnu aluziju da je ispravna sprega između ova dva fenomena nezanimarijevanje nijednoga od njih. Naprotiv, način života na ovome svijetu neposredni je uzročnik mjesta na ahiretu.

Djeca progovorila u kolijevci

Pripremio: Abdusamed Nasuf Bušatlić

Prenosi se od Ebu Hurejre, r.a., da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Samo troje djece progovorilo je u kolijevci, a među njima su Isa, sin Merjemin, i Džurejdžov sahibija. Džurejdž je bio jako pobožan čovjek. Sagrađio je sebi malu izbu od blata i u njoj provodio vrijeme u ibadetu. Jednoga dana posjetila ga je njegova majka dok je on klanjao namaz i počela ga je dozivati: 'O Džurejdž!' Kad je čuo majčin glas, počeo se dvoumiti i u sebi je govorio: 'Gospodaru moj, ili moja majka ili moj namaz?' Na kraju se ipak odlučio za namaz i nastavio je klanjati, a majka se vratila kući. Sutradan je opet došla i ponovo ga zatekla da klanja. Zovnula ga je: 'O Džurejdž!', a on je u sebi rekao: 'Gospodaru moj, ili moja majka ili moj namaz?', i ponovo je odlučio da ostane u namazu. Sljedećeg dana njegova majka opet je došla i dozivala ga, ali je on i treći dan dao prednost namazu i nije se odazivao na majčin poziv. Ona se naljutila na sina i rekla: 'Allahu moj, ne dozvoli da on umre dok ne pogleda u oči prostitutki!' Njegovi sunarodnjaci, Izraelčani, često su spominjali Džurejdža i hvalili ga zbog njegovog ibadeta i pobožnosti. Među njima je

bila jedna prostitutka o čijoj se ljepoti nadaleko pripovijedalo. Kada je čula šta Izraelčani pričaju o Džurejdžu, ona im je rekla: 'Ako želite, ja ću ga zavesti i sigurno ću uspjeti u tome?' Nakon toga otišla je kod Džurejdža i ponudila mu se, ali je on nije ni pogledao. Bilo joj je krivo zbog toga i onda je otišla do čobana koji je ponekad navraćao kod Džurejdža i sa njim počinila blud i zatrudnjela. Kada je rodila dijete, rekla je: 'Ovo dijete pripada Džurejdžu!' Izraelčani su odmah otišli do Džurejdža, izbacili su ga iz njegove kolibe, zatim su je srušili, a njega na mrtvo ime pretukli. On ih je upitao: 'Šta vam je?' Rekli su mu: 'Ti si bludničio sa ovom razvratnicom pa je ona rodila tvoje dijete.' Tada je Džurejdž upitao: 'A gdje je to dijete?' Oni su mu donijeli dijete, a on im je rekao: 'Pustite me da klanjam namaz.' Kada je završio sa namazom, prišao je djetetu, stavio prst na njegov stomak i upitao: 'O dijete, ko je tvoj otac?' Novorođenče je progovorilo: 'Moj otac je taj i taj čoban.' Tada su Izraelčani prišli Džurejdžu i počeli ga grliti i ljubiti, a neki od njih su mu rekli: 'Mi ćemo ti sagrađiti novu kuću od zlata.' On im je rekao: 'Ne, već mi sagrađite izbu od blata kakva je i bila.'"

"A jedne prilike dok je neko dijete njegova majka dojila, pored njih je naišao konjanik na izuzetno lijepom i ukrašenom konju, pa je ta žena rekla: 'Allahu moj, učini da moj sin kad poraste bude kao ovaj konjanik!' Tada je dijete pustilo dojk, okrenulo

se prema konjaniku i reklo: 'Allahu moj, ne učini da budem onakav!', zatim se ponovo okrenulo majci i počelo dojiti." Prenosilac ovog hadisa kaže: "Kao da sada gledam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako, pričajući o dojenju djeteta, stavlja svoj kažiprst u usta kako bi dočarao to dojenje, a zatim je rekao: "Poslije toga pored njih su naišli neki ljudi koji su vodili jednu robinju. Neprestano su je tukli vičući: 'Ti si kurva i kradljivica!', a ona je samo ponavljala: 'Hasbijellahu ve ni'mel-vekil!' (Dovoljan mi je Allah i divan je On zaštitnik)." Kada je vidjela taj prizor, majka tog djeteta rekla je: 'Allahu moj, ne dozvoli da ovo moje dijete kad poraste bude kao ova robinja.' Dijete je tada ponovo prekinulo dojenje, pogledalo je u robinju i reklo: 'Allahu moj, učini da budem kao ova robinja!' Njegova majka se čudila kako je moguće da tek rođeno dijete govori, pa mu se obratila riječima: "Pored nas je prošao čovjek lijepog izgleda i na lijepom konju, i ja sam rekla: 'Allahu moj, učini da moje dijete bude kao ovaj konjanik', a ti si tada rekao: 'Allahu moj, ne dozvoli da budem kao on.' Zatim su naišli ljudi koji su vodili robinju i tukli je vičući da je kurva i kradljivica, pa sam ja rekla: 'Allahu moj, ne dozvoli da moje dijete bude kao ona', a ti si na to rekao: 'Allahu moj, učini da budem kao ona', zašto sve to?" Dijete joj je odgovorilo: 'Onaj konjanik koji je prošao pored nas bio je veliki silnik, pa sam molio Allaha da me sačuva da ne budem kao on, a robinja koju su ljudi vukli i udarali vičući da je nevaljalica i kradljivica, nije uopće bila onakva kako su je oni opisivali, pa sam zbog toga molio Allaha da učini da ja budem kao ona.'" (Muttefekun alejhi) **SAFF**

Odabrani dijelovi iz knjige “Šebabu-s-sahabeti mevakifu v Muhammeda ibn Abdullaha ed-Duvejša (II dio)

“To su bili momci, vjere svoga, a Mi smo im ubje

Ono što s posebnim pijetetom treba istaknuti jeste visok stepen iskrenosti i ubjeđenja s kojim su ti mladići stupali u islam, jer kako drugačije protumačiti njihovo napuštanje “pradjedovske” vjere i prihvatanje jedne, za njihovo društvo, čudne i nove vjere, koja je negirala temelj na kojem su njihovi preci i savremenici gradili svoje vjerovanje, zbog čega su, automatski, protiv sebe okrenuli svoje najbliže, roditelje, braću i sestre, rođake i prijatelje, pa i društvo u cjelini, i sve to nije ih odvratilo od početnog nauma

Pripremio: Mr. Semir Imamović

Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otpočeo svoju misiju poziva u islam i javno obznanio njegovo učenje, stanovnici Mekke, čije vjerovanje i praksa su se temeljili na višestoljetnoj idolopokloničkoj tradiciji, prvo su vijest o tome primili s

Ima li boljeg primjera za to od Musaba ibn Umejra, koji je živio u takvom blagostanju da je sebi mogao priuštiti sve dunjalučke blagodati, da je mogao obući najljepšu i najraskošniju odjeću, jesti i piti najukusniju hranu i piće, i kretati se u najuglednijem društvu, da bi sve to, samo jednom riječju (la ilahe illallah), žrtvovao i izgubio i dospio na najniži mogući stepen siromaštva, neimaštine i prezira od strane svojih najbližih. Čime bi se taj njegov potez mogao objasniti ako ne iskrenim imanom i ubjeđenjem

nevjericom, a zatim je uslijedila krajnje drska i ohola reakcija, koja se ogledala u potpunom odbacivanju i negiranju sadržaja “nove” vjere, te verbalnom i fizičkom razračunavanju sa svima koji su pozitivno odgovorili na Poslanikov poziv. Najčešće korišteni argument branitelja paganske tradicije bio je: *Zar on da bogove svede na Boga jednog? To je, zaista, nešto veoma čudno! I oni ugledni između njih krenuše: “Idite i ostanite pri klanjanju bogovima svojim, ovima se uistinu, nešto veliko hoće!”* (Prijevod značenja Sad, 5. - 6.). I kada se činilo da će ova uistinu teška i neizvjesna, a po mnogima i nemoguća, misija, kojoj je suprotstavljen silan i žestok otpor, predvođen od strane najutjecajnijih, najuglednijih i najmoćnijih mekanskih prvaka, doživjeti totalni krah, dogodilo se upravo suprotno, poziv je počeo davati i svoje prve plodove, a oni su, što je posebno radovalo, dolazili iz reda mladih ljudi.

Tinejdžeri kao nosioci baklje islama

Veliki broj novih muslimana bio je mlađi od dvadeset godina ili za koju godinu stariji. Među prvim koji su primili islam bili su Alija ibn Ebi Talib i Sa'd ibn Ebi Vekkas, koji je rekao: “Svi koji su primili islam, primili su ga na dan kada sam i ja postao musliman. Sedam dana činio sam trećinu ljudskog

potencijala islama.” (Buharija, 3727.) Okosnicu prve islamske građevine činili su i Zubejr ibnul-Avvam i Talha ibn Ubjedullah, a od onih koji su primili islam prije Poslanikovog prelaska na metod tajnog pozivanja, bili su Habbab ibnul-Erett, Seid ibn Zejd, Abdullah ibn Mazu'un, Kudame ibn Mazu'un, Mes'ud ibn Rebi', radijallahu anhum. Prisegu na vjernost Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u kući Erkama ibnul-Erkama, u kojoj se nalazilo sjedište tajnog djelovanja, dali su Bukejrovi sinovi: Ijjas, Akil, Halid i Amir. Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, boravak u Erkamovoj kući obilježio je prelazak na islam i drugih mladića, štaviše sam vlasnik kuće Erkam ibnul-Erkam, u momentu prihvatanja islama, bio je mladić. Poznati islamski alim iz generacije ashaba Abdullah ibn Mes'ud je još kao dječak primio islam. Prisjećajući se tih vremena, on je jedne prilike kazao: “Bio sam šesti od šestorke koja je prva primila islam. Na čitavom dunjaluku mi smo bili jedini muslimani.” (Ebu Nuajm u *El-Hilji*, 1/126, Hakim, 3/313. Vjerodostojnim ga je ocijenio Hakim, a u toj ocjeni ga je podržao Zehebi, *Es-Sijer*, 1/464.) Kako i na koji način je to bilo, saznajemo iz interesantne Abdullahove pripovijesti koju je zabilježio imam Ahmed u svom *Musnedu*. Kaže Abdullah: “Čuvao sam ovce Ukbeta ibn Ebi Muajta, kada su pored mene naišli Poslanik, sallallahu

e iber” / “Mladići među ashabima, događaji i pouke”,

rovali su u Gospodara edenje još više učvrstili”

alejhi ve sellem, i Ebu Bekr. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, me je pitao: 'Dječace, ima li mlijeka za nas dvojicu?' 'Svakako, ali ovo su tuđe ovce koje su mi date na povjerenje', bio je moj odgovor. 'Ima li kakva ovca koja dosad nije vodila i nije oplodena', upitao je on ponovo. Otišao sam i doveo sam mu takvu ovcu, a on je samo dodirnuo njeno vime i iz njega je poteklo mlijeko. Pomuzao je ovcu, napio se mlijeka i dao Ebu Bekru da i on pije. Poslije toga naredio je vimenu da se vrati u prethodni položaj i to se dogodilo. Prišao sam mu i rekao: 'Allahov Poslaniče, poduči me vjeri!' On me samo pomilova po glavi i reče: 'Allah ti se smilovao, dječace, i podario ti znanje!'” U drugoj verziji navodi se da je Ebu Bekr, radijallahu anhu, donio udubljen kamen u koji je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pomuzao ovcu, a zatim su se svi oni napili mlijeka. Poslije toga Abdullah ibn Mes'ud prišao je Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao mu: “Poduči me Kur'anu!” Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, odgovor na ovu njegovu molbu bio je: “Bit će ti dato znanje!” Kaže Abdullah: “Od njega sam lično naučio 70 sura.” (Ahmed, 3/379.)

Medinski dječaci

Nisu samo mekkanski mladići ponijeli titulu prvjenaca islama, naprotiv, među njihovom ensarijskom braćom bio je znatan broj onih koji su kao izrazito mladi ljudi, daleko prije svojih očeva i starijih rođaka i prijatelja, stupili u muslimanske redove. Ijas ibn Muaz el-Ensari je jedan od takvih. Mahmud ibn Lubejd priča: “Jednom je u Mekku došla skupina mladića iz

plemena Benu Abdil-Ešhel, na čelu sa Ebul-Hajserom Enesom ibn Rafiom. Tražili su savezničku pomoć od Kurejšija protiv svojih suplemenika iz Hazredža. U njihovom društvu bio je mladić po imenu Ijas ibn Muaz. Kada je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, čuo za njihov dolazak, došao je kod njih, sjeo i obratio im se riječima: 'Hoćete li da vas uputim na bolju stvar od one zbog koje ste došli?' 'A šta bi to moglo biti', upitali su oni. 'Ja sam Allahov Poslanik! Poslao me je

žestoko su naljutile njihovog vođu Ebul-Hajsera da je on uzeo pijeska u ruku, bacio mu u lice, i rekao: 'Ostavi nas na miru, jer mi smo, tako mi života, uistinu došli zbog nečega drugog.' Zatim su otišli. Nedugo nakon toga dogodila se poznata bitka Bua's između Evsa i Hazredža u kojoj je poginuo Ijas ibn Muaz.” Kaže Mahmud ibn Lubejd: “Ljudi koji su učestvovali u bitki obavijestili su me da je Ijas izgovarao riječi la ilahe illallah, Allahu ekber, el-hamdulillahi

ljudima da ih pozovem u obožavanje Njega Jednog i ostavljanje svih vrsta širka (idolatrije)', objasnio im Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Potom im je govorio o islamu i proučio im neke odlomke iz Kur'ana. To se Ijasa ibn Muaza toliko dojmilo da je rekao: 'O drugovi moji, pa ovo je zaista bolje od onoga zbog čega smo došli!' Ove riječi

i subhanallah sve dok nije izdahnuo, te da niko od prisutnih nije posumnjao u to da je on preselio kao musliman.” (Ahmed, 5/427., Hakim, 3/180. Rekao je Ibn-Hadžer u *El-Isabi*: “Predaju je od Ibn Ishaka prenijela jedna skupina muhaddisa i spada u njegove vjerodostojne predaje.”) U Džabirovoj, radijallahu anhu, verziji

KUTAK ZA MLADE

hadisa, koji opisuje prisegu na Akabi, stoji: "Kada je Abbas, radijallahu anhu, pogledao u naša lica, rekao je: 'Ne poznajem nikoga od ovih ljudi, ovo su mladići!'" (Iz njegovih riječi da se razumjeti da je on poznao starije osobe iz Medine koje su dolazile u Mekku, i da su u skupini koja je došla na Akabu bili mladi ljudi koje on prvi put vidio).

Velik stepen iskrenosti i ubjeđenja u islam

Iz svega ovoga vidimo da primanje islama od strane mladih ljudi nije bila izolovana nego raširena pojava. Nabrojana su samo neka imena s čijom smo se biografijom, a posebno onim dijelom koji se tiče njihove starosne dobi u vrijeme primanja islama, uspjeli upoznati, dok je broj onih o kojima, u historijskim i biobibliografskim djelima, nema gotovo nikakvog spomena, ili se ne spominje njihova starosna dob, znatno veći. Možemo sa sigurnošću tvrditi da je veliki broj onih koji se spominju u kontekstu događaja koji su se odigrali u Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, vrijeme (djela koja se time posebno bave poznata su u historijskoj nauci kao *sijer*), iako to u najvećem broju slučajeva nije naglašeno, bili mladići. Ono što s posebnim pijetatom treba istaknuti jeste visok stepen iskrenosti i ubjeđenja s kojim su ti mladići stupali u islam, jer kako drugačije protumačiti njihovo napuštanje "pradjedovske" vjere i prihvatanje jedne, za njihovo društvo, čudne i nove vjere, koja je negirala temelj na kojem su njihovi preci i savremenici gradili svoje vjerovanje, zbog čega su, automatski, protiv sebe okrenuli svoje najbliže, roditelje, braću i sestre, rođake i prijatelje, pa i društvo u cjelini, i sve to ih nije odvratilo od početnog nauma. Možda će neko reći: to se dogodilo iz jednostavnog razloga što je omladina povodljiva i olahko prihvata nove ideje i tokove, kako bi dokazala da je u trendu i da ide ukorak s vremenom, baš kao što je Nuhu, alejhis-selam, govorio njegov narod, u prijevodu značenja: *Koliko mi vidimo,*

ti si čovjek kao i Mi, a vidimo da te bez ikakva razmišljanja slijede samo oni koji su niko i ništa među nama. (Hud, 27.) Ako ovu konstataciju ili primjedbu u osnovi prihvatimo kao tačnu i relevantnu, to nipošto ne bismo smjeli učiniti kada se radi o mladićima koji su, u najtežim mogućim uvjetima za Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegove sljedbenike, prelazili na islam, potpuno svjesni da ih čekaju slična ili čak i gora iskušenja od njihovih prethodnika, da će biti odbačeni od društva, ismijavani, verbalno i fizički napastvovani, nakon svih blagodati koje su u tom istom društvu imali priliku uživati. Ima li boljeg primjera

Nije samo Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, ummet bio počašćen time da njegovi prvi i glavni nosioci budu mladi ljudi, sličnu počast imale su i prijašnje skupine i narodi koji su prihvatili Allaha za Gospodara i ispovijedali Mu iskrenu vjeru. Allah, dželle šanuhu, u jednom od mnogobrojnih kur'anskih kazivanja, govori o mladićima koji su iskreno povjerovali u Njega, a zatim, zbog nerazumijevanja sredine u kojoj su živjeli, pobjegli u jednu obližnju pećinu

za to od Musaba ibn Umejra, koji je živio u takvom blagostanju da je sebi mogao priuštiti sve dunjalučke blagodati, da je mogao obući najljepšu i najraskošniju odjeću, jesti i piti najukusniju hranu i piće, i kretati se u najuglednijem društvu, da bi sve to, samo jednom riječju (la ilahe illallah), žrtvovao i izgubio i dospio na najniži mogući stepen siromaštva, neimaštine i prezira od strane svojih najbližih. Čime bi se taj njegov potez mogao objasniti ako ne iskrenim imanom i ubjeđenjem da je onosvjetska sreća

istinska sreća za kojom treba tragati, makar se na putu toga žrtvovale, po ljudskim mjerilima, najvažnije ovosvjetske blagodati. Pouka koju bi, svakako, iz ovih kazivanja trebali uzeti oni koji se bave pozivom u vjeru, prenošenjem i dostavljanjem islamske poruke ljudima, jeste važnost pozivanja omladine, jer je ona ta, a to potvrđuju i prethodni primjeri, koja najbrže shvata i prihvata poziv, i odlučna je u sprovođenju novonaučenih spoznaja i principa u praksi. Za razliku od njih, stariji i "iskusniji" članovi društva puno se teže mire sa novim i drugačijim od onoga što su navikli slušati, između njih i "nove" vjere stoji prepreka zvana: *Mi smo zatekli pretke naše kako ispovijedaju vjeru i prateći ih u stopu mi smo na pravom putu,* koju Kur'an ističe na nekoliko mjesta, ona im jednostavno ne dozvoljava da racionalno promišljaju i razumijevaju islamski poziv. Nije samo Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, ummet bio počašćen time da njegovi prvi i glavni nosioci budu mladi ljudi, sličnu počast imale su i prijašnje skupine i narodi koji su prihvatili Allaha za Gospodara i ispovijedali Mu iskrenu vjeru. Allah, dželle šanuhu, u jednom od mnogobrojnih kur'anskih kazivanja, govori o mladićima koji su iskreno povjerovali u Njega, a zatim, zbog nerazumijevanja sredine u kojoj su živjeli, pobjegli u jednu obližnju pećinu: *To su bili momci, vjerovali su u Gospodara svoga, a Mi smo im ubjeđenje još više učvrstili. Osnajili smo bili njihova srca kad su se digli i rekli: "Gospodar naš - Gospodar je nebesa i Zemlje, mi se nećemo pored njega drugom Bogu klanjati, jer bismo tada ono što je daleko od Istine govorili. Narod ovaj naš je, mimo Njega, druge bogove prihvatio, zašto jasan dokaz nije donio o tome da se treba njima klanjati - a ima li nepravednijeg od onoga koji o Allahu iznosi neistinu?"* (Prijevod značenja El-Kehf, 13. - 15.). Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nas je obavijestio o mladiću čije su vjerovanje, odlučnost i žrtva bili uzrokom upute čitavog jednog naroda, koji je neposredno nakon toga, slijedeći njegov primjer, na putu istine položio svoje živote. SAFF

Razgovor sa mladićem

Pametna čovjek nikad neće svoj ponos, dostojanstvo, budućnost i karijeru podrediti bezvrijednom i kratkotrajnom užitku!

Piše: Dr. Muhammed ibn Abdullah
ed-Duvejš

Potpuno sam uvjeren u to da ti, kao i ja, vjeruješ da je postojanost u vjeri i poštivanje njenih granica cilj svakog muslimanskog mladića, no vjerovatno, kao i mnogi drugi mladići, u pogledu praktičnog iskustva i prelaska sa teorije na djelo, imaš sasvim drugačije mišljenje - smatraš da je biti dobar musliman u ranoj mladosti i u uvjetima kakvi su današnji, kada je mladi čovjek okružen velikim brojem izazova, izložen faktorima koji ga pozivaju na grijeh i nemoral, veoma teško ili gotovo nemoguće.

Jesi li vidio dobre i čestite momke – svoje vršnjake?

Mislim da griješiš u tome! Zašto? Pa jednostavno zato što te stvarnost demantira! I ti i ja vidimo znatan broj mladih ljudi, tvojih vršnjaka, koji ujutro i navečer, savladavajući sve prepreke, hrle ka činjenju dobra. Oni koriste svoje dragocjeno vrijeme boraveći u džamijama, kružocima znanja, pomažući roditeljima, posjećujući rodbinu i prijatelje, i drugim hairli djelima, dok ga drugi ubijaju, besposličarenjem, lutanjem i ćaskanjem; u zadnjoj trećini noći plaču iz straha od Allaha, dželle šanuhu, i stanjanja pred Njim, dok drugi

noći provode u grijehu i izazivanju Božije srdžbe; ustručavaju se činiti male dok njihove drugove ne zabrinjava to što čine najteže i najveće grijeha. Vjerujem da takvih primjera imaš u svom najužem okruženju, razredu, ulici, komšiluku ili čak u porodici. Oni su ljudi od krvi i mesa kao što si i ti. Zašto oni mogu biti dobri vjernici, a ti ne? Kako oni mogu nadvladati strasti i šejtana, a ti ne? Štaviše, možda si ti kao ličnost jači i sposobniji, inteligentniji i pronicljiviji od njih. Možda čak, za takvo nešto, imaš veće predispozicije od njih, pa zašto ih ne iskoristiš?!

Prije negoli platiš cijenu vlastitoga nemara

Da li si slušao o spolnim oboljenjima i njihovim negativnim posljedicama? Pokušaj zamisliti sljedeći prizor: mladić iščekuje rezultate laboratorijskih ispitivanja, i biva obaviješten da je analiza njegovog nalaza pokazala pozitivne rezultate na neku od spolnih bolesti? Kako će se taj mladić, u trenutku primanja ove bolne vijesti, osjećati? O čemu će razmišljati? Vjerovatno o tome kako će saopćiti istu ovu vijest svojim najbližima, a zatim ih pogledati u oči. Da li su kratkotrajni užici kojima se, bez ikakve racionalne i moralne samokontrole, odavao, vrijedni spomenutog kobnog rezultata? I šta poslije toga slijedi? Bolnica,

psihička patnja i na kraju gubitak života u bijednom i jadnom stanju. Mislim da si dovoljno pametan i da ćeš dobro razmisliti o ovim katastrofalnim posljedicama (koje jesu plod zamišljenog scenarija, ali itekako su izvjesne i realne) i uništenoj budućnosti. Boljoj završnici ne trebaju se nadati oni koji svoje strasti zadovoljavaju na zabranjen i nelegitiman način, ne držeći se pri tome nikakvih okvira. Drugi prizor: mladić koji je, zbog nezakonitih radnji, kriminala i narušavanja javnog reda i mira, priveden u policijsku stanicu, a zatim, nakon utvrđivanja zakonske odgovornosti, osuđen na zatvorsku kaznu u trajanju od mjesec, pola godine, više ili manje od toga. Kako će, poslije svega toga, svijetla obraza, pogledati u lice svojih roditelja, prijatelja i komšija? Da li će iko od onih koji ga poznaju udati svoju kćer za njega kada je on bude prozio? Da li će mu iko više vjerovati, pružiti mu priliku da kao radnik zaradi za golu egzistenciju? Šta će biti sa njegovim studiranjem? Da li je prohtjev koji je tim putem htio ostvariti vrijedan svih ovih poniženja? Pametan i razborit čovjek, cijenjeni brate, prije nego bilo šta učini, vrši opsežne kalkulacije i vaga između svojih postupaka i posljedica koje oni mogu izazvati, i nikada svoj ponos, dostojanstvo, budućnost i karijeru neće podrediti jednom bezvrijednom kratkotrajnom užitku!

SAFF

Preveo i prilagodio:
Mr. Semir Imamović

Problemi kamatnog sistema (I)

Kamata i povećanje cijena i dugova

Uzvišeni Allah zabranio je kamatu jer je ona štetna za čovječanstvo. Međutim, u današnjem vremenu se, uprkos ovoj zabrani, primjenjuje kamatni sistem čije negativne posljedice postaju svakog dana sve jasnije

Pripremio: Mr. Suad Bećirović

Poslanik, s.a.v.s., rekao je: *“Doći će vrijeme kada će se ljudi baviti kamatom!”* Upitaše: *“Zar će se svi ljudi baviti kamatom, Allahov Poslaniče?”* Poslanik odgovori: *“Oni koji se neće baviti kamatom bit će oprášeni njenom prašinom!”* (Hadis prenosi Ahmed) Prije nego što budemo istraživali preraspodjelu imovine zbog kamate, objasniti ćemo jednu bitnu činjenicu. Moglo bi se zamisliti da onaj koji ne plaća niti uzima kamatu, tj. nema štedni račun kod kamatnih banaka i ne uzima kredit kod iste, nema ništa sa kamatom. Ili onaj štediša koji nema duga - da je on jedan od radosnih “pobjednika sistema”. Nijedno od ovo dvoje nije tačno. Jer u jednoj na kamati zasnovanoj privredi svako plaća kamatu. Kako je ovo moguće?

Kamate poskupljuju proizvode

Preduzeća se u privredi zasnovanoj na kamati prije svega finansiraju kamatnim kreditima. Da bi preduzeća bila u stanju plaćati traženu kamatu od strane banke, troškovi kamate moraju se uračunati u cijene. Tako da preduzeće preko svojih prihoda finansira kamatu za uzete kredite. Ovo uračunavanje kamatnih troškova u prodajnu cijenu vodi do povećanja cijena. Jer, ukoliko preduzeće nije u stanju da pokrije svoje ukupne troškove vlastitim prometom, prinuđeno je da padne pod stečaj. Zbog toga, svaki onaj ko kupuje proizvode od preduzeća koja

se finansiraju preko kredita (a to su u današnje vrijeme gotovo sva) plaća njihove kamatne troškove. Visina kamatnih troškova u cijeni zavisi od toga koliko je kapitala bilo potrebno za proizvodnju i koliko je taj kapital vezan za proizvodnju, odnosno proizvodnu opremu. Uopćeno, može se kazati: *što je više kapitala uloženo u proizvodnju i što je duže vezivanje kapitala u proizvodnji, veći je dio finansijskih troškova nad ukupnim troškovima preduzeća.* S druge strane,

pomogao. Jer se kod svake kalkulacije samo dodatni kamatni troškovi tog preduzeća dodaju, dok kamatni troškovi nabavljača ostaju nepoznati. Ukoliko se uporede bruto kamatni izdaci sa nacionalnim dohotkom u Njemačkoj u 1990. godini, onda oni iznose 33%. To znači da u svim izdacima, odnosno u svim robama i uslugama, prosječno ima jedna trećina kamatnih troškova. Ovo pokazuje da kamatni troškovi značajno poskupljuju sve proizvode i

proizvodnja sa velikim dijelom ručnog rada ima relativno male finansijske troškove. Osim toga, velika preduzeća sa solidnim sopstvenim kapitalom imaju, u normalnom slučaju, manje kamatne troškove nego mala i srednja preduzeća. Da bi se tačno odredio dio kamatnih troškova u preduzeću, uvid u kalkulaciju preduzeća ne bi mnogo

usluge. Na osnovu ovoga može se kazati da se jedna trećina potrošnje koristi za otplatu kamatnih kredita. Pored cijena, svaki građanin plaća kamatu preko poreza i drugih državnih dažbina, jer se preko poreza otplaćuju dugovi i kamate države. Kod velikog državnog duga to može dovesti do povećanja poreza. Neko bi, nakon rečenoga,

mogao doći do zaključka da postoji “fiksna” profitna marža u kalkulaciji, koja također prouzrokuje poskupljenje proizvoda. Ali, ovdje se moraju razlikovati pojmovi *kamata* i *zarada*. Visina cijene, time i profitne marže, kao i prodana količina proizvoda - određuju se od strane tržišta. Pa tako je visina zarade ovisna o tržištu i nije fiksna. Štaviše, zarada predstavlja nagradu za privrednika za njegov rad i rizik koji je preuzeo. S druge strane, kamatni troškovi su fiksni, i time nezavisni od zarade i rizika privrednika. Na taj način pozajmljivač novca ne uređuje nikakvu aktivnost, niti preuzima rizik u vidu promjenljivih zarada, odnosno preuzimanja gubitka.

Kamata i povećanje dugova

	1950.	1960.	1970.	1980.	1990.	1995.	Povećanje 1950.-'95.
Depoziti	59	337	926	2390	4825	7703	128 puta
Dugovi	66	303	852	2327	4325	7694	117 puta

Ova tabela upoređuje razvoj depozita (novac u bankama) i dugova u Njemačkoj u periodu od 1950. do 1995. godine. Da se primijetiti sljedeće na ovoj tabeli: depoziti rastu zbog kamate na kamatu eksponencijalno. Štaviše, dugovi i depoziti imaju, otprilike, istu veličinu. Kako ovaj razvoj nastaje?

Kako se ljudi sve više zadužuju

Kao što je poznato, štediše ostavljaju svoj novac u bankama da bi dobijali kamatu na taj novac. Da bi banke bile u stanju isplatiti dogovorenu kamatu, one moraju da pozajme ovaj novac učesnicima privrede (državi, privrednicima, domaćinstvima). Ukoliko su oni spremni da uzmu nove kredite, njihovi dugovi se automatski povećavaju. Ako banke nisu u stanju pozajmiti svoje depozite, naprimjer zbog nedovoljne potražnje, one nisu u stanju ni isplatiti svoje dugove prema štedišama. Zbog toga bi banke bile primorane da smanje svoje kamatne stope. Ali pošto štediše povlače svoj novac kod niskih kamatnih stopa, oni moraju da traže nove razloge za potražnju novca. Kada padne privatna potražnja, često je država prinuđena da intervenira, kako bi privreda “stala na noge”. Ukoliko i to nije dovoljno,

nužno je ubijediti pojedince da uzmu kredite za potrošnju, naprimjer za novo auto i sl. Zbog toga dugovi imaju sličnu veličinu kao depoziti, kao što pokazuje gornja tabela. Generalni problem kod kamatnih zajmova je što se mora vratiti veći iznos od glavnice. Kod dugoročnih kredita ili kod visokih kamatnih stopa, iznos koji se vraća može da bude mnogo veći od glavnice. Troškovi za kamatu vode ka tome da dug raste, dok se neto dohodak smanjuje. Da bi se sačuvao raniji životni standard, ljudi su prinuđeni ili da uzmu nove kredite (naprimjer potrošačke kredite) ili da ostvaruju dodatni dohodak (naprimjer kroz dodatni posao). Pošto su potrošni

kreditu također sa kamatom, dugovi ljudi sve više rastu. Isto važi za preduzeća i za državu. Jer preduzeća finansiraju veći dio svojih investicija preko kredita (naprimjer zbog

se može jasno vidjeti kod državnih dugova. Pošto je država često primorana da djeluje kao potraživač prilikom ekonomskih kriza, koje su često prouzrokovane kamatom, ona mora da uzme kredite na kamatu. Ako još država mora da uzima kredite u “dobrim” vremenima da bi finansirala svoj deficit (naprimjer da bi izbjegla povećanje poreza i time izgubila glasove na izborima), država pada u sve veću krizu finansiranja. Njemačka je, naprimjer, morala da plati 220.000 DEM po minuti (što odgovara 13,2 miliona po satu, odnosno 317 miliona po danu) kamate u 1992. godini. Posebno zemlje u razvoju imaju veliki problem sa vraćanjem svojih dugova. Ukoliko bi, naprimjer, sve zadužene zemlje Afrike koristile novac za razvojne projekte umjesto za vraćanje kredita, onda bi se do 2000. godine mogao spasiti oko 21 milion djece, a za 90 miliona djevojaka i žena obezbijediti osnovno školovanje. Dakle, za dužnike je uopćeno problematično povećanje kamatnih stopa. Jer, treba imati na umu da povećanje kamatnih stopa od 5% na 7,5%, vodi ka povećanju kamatnih troškova za 50%! Ko uzme, naprimjer, kredit u iznosu od 100.000 €, godišnja kamata se poveća od 5.000 € na 7.500 €, znači za 50%. Kod većih količina i kamatnih stopa ovo povećanje je još

poreskih olakšica, leveridž-efekta). Pošto su investicije neprekidno potrebne, dugovi preduzeća rastu. Dugovi su problematični kada privredni rast pada, pa time i zarade. Pošto su troškovi za kamatu nezavisni od zarada, u krajnjem slučaju kamate i otplate starih kredita moraju da se finansiraju kroz nove kredite. Ovo

dramatičnije. U djelu: “Novac protiv čovjeka” (*Money versus Man*) Sodi piše: “Vladajuća žudnja ovog vremena je da se imovina pretvori u dug, kako bi se ubuduće dobijao trajni dohodak od toga - pretvoriti imovinu, koja umire, u dug koji traje, dug koji ne truhne, koji ne stvara troškove za održavanje i, prije svega, stvara vječitu kamatu.”

NO COMMENT

Vođa sekte u Češkoj držao žene u logoru 20 godina

Izopačeni vođa sekte identifikovan kao Jirži Adam žene je sistematski izgladnjivao i prisiljavao na teški fizički rad u logoru koji se nalazio u blizini Brna.

Blic, 29. maj 2008.

U ruskoj vojsci ubio se bataljon vojnika

Ruska vojska je zbog samoubistava izgubila u 2007. godini skoro bataljon vojnika, odnosno 341 vojnika, izjavio je u četvrtak vojni tužilac Sergej Fridinski.

Interfax, 26. maj 2008.

Hava Tatarević traga za šesticom ubijenih sinova

Havi Tatarević iz Zecova kod Prijedora u julu 1992. godine četnici su ubili šest sinova, muža, dvije sestre i njihovu djecu. Ostala kao prst sama.

Avaz, 30. maj 2008.

Gordani s presađenom jetrom promijenio se rukopis

No, ono što je najviše zaprepastilo mene i moje bližnje jeste promjena moga rukopisa.

Morala sam čak i neke dokumente mijenjati jer su mi u Fini rekli da je potpis odjednom drugačiji.

Slobodna Dalmacija, 2. juni 2008.

Klinika za odvikavanje od grickanja noktiju

U Holandiji će biti otvoren prvi centar za odvikavanje od grickanja noktiju. Ljekari koji će biti zaposleni u centru tvrde da su pronašli terapiju koja će uspješno odvikavati od te ružne navike.

Kurir, 2. juni 2008.

Zoran Bogdanović pljuvač bošnjačkih vrata

Zoran Bogdanović, pravnik iz Bijeljine, od juna 2005. do oktobra 2006. godine više od stotinu puta ispljuvao je bravu i ulazna vrata na butiku "Stil" vlasnice Sabire Pazarac.

Avaz, 31. maj 2008.

Žena oslijepila kada joj je zubar izvadio upaljeni zub

Franciski Bedić (52) iz Jastrebarskog stomatolog je iščupao zub pod upalom, a samo sat vremena poslije ostala je slijepa.

24sata, 2. juni 2008.

Milion homoseksualaca skupilo se na karnevalu u Sao Paulu

Hina, 30. maj 2008.

Pokvario se jedini WC u svemiru

Astronauti s Međunarodne svemirske stanice hitno su od NASA-e zatražili vodoinstalatera jer u zahodu ruske proizvodnje imaju probleme sa skladištenjem tekućeg otpada. Za kruti radi dobro.

Futarnji list, 31. maj 2008.

Gradovi grijeha

U njima se na sve strane nude blud, kockanje, alkohol, droga i zabave. Ovo je lista od deset svjetskih gradova koji danas imaju sve karakteristike "gradova grijeha": Berlin - Njemačka, Macau - Kina, Manama - Bahrein, New Orleans - Louisiana, Moskva - Rusija, Rio de Janeiro - Brazil, Las Vegas - Nevada, Amsterdam - Holandija, Tijuana - Meksiko, Pattaya - Tajland.

Sarajevo-x.com, 31. maj 2008.

Djeca i životna okolina

Djeca rođena u krugu od pet kilometara od nekog izvora zagađenja su u 20 posto većoj opasnosti da umru od leukemije i drugih vrsta raka karakterističnih za dječiju dob nego druga djeca, pokazuje britansko istraživanje.

Zagađivači koji su za to odgovorni izgleda da su benzinske pare ili druge eterične organske hemikalije koje ispuštaju industrijska postrojenja, kao što su rafinerije nafte, tvornice automobila, nenuklearne elektrane, čeličane i cementare. Studija ujedno izvještava da je kod djece koja su rođena u krugu od četiri kilometra od autocesta ili željezničkih pruga bilo više umrlih od raka.

Svjetski dan prevencije pušenja

Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i ove godine je 31. maj obilježila kao Svjetski dan nepušenja. Na taj dan širom svijeta se održavaju preventivne aktivnostima radi suzbijanja pušenja kao glavnog izbjegljivog faktora rizika za nastanak brojnih bolesti. Prevencija pušenja nije nimalo lahak ni jednostavan posao, što potvrđuje i sama WHO, koja je aktivno uključena u proces prevencije. Ipak, rezultati prevencije nisu dovoljni, zbog čega se svake godine obilježava Svjetski dan prevencije pušenja.

Danas više nema nimalo sumnje da je pasivno pušenje vrlo opasno i štetno za zdravlje. Uzrokuje zloćudne bolesti, mnoge ozbiljne respiratorne i kardiovaskularne bolesti, kako kod odraslih osoba tako i djece, te često dovodi do prijevremene smrti, upozorava WHO.

Također, brojne naučne studije pokazuju su da nema sigurne razine izloženosti pasivnom pušenju koja bi bila prihvatljiva za zdravlje ljudi, te da pasivno pušenje uzrokuje smrtonosne bolesti.

Ajkule sve bliže izumiranju

Više od polovine ajkula u svjetskim okeanima izloženo je riziku od izumiranja, pokazuju rezultati novog istraživanja. Eksperti Međunarodne unije za zaštitu prirode utvrdili su da je 11 vrsta ajkula izloženo visokom riziku, a još pet pokazuje znakove ugroženosti. Ajkule su naročito osjetljive na prekomjerno ribarenje, pošto se sporo razmnožavaju. Naučnici su pozvali na uvođenje globalnih ograničenja njihovog ribolova, zabranu prakse odsijecanja ajkulinih peraja i uvođenje mjera koje bi umanjile broj slučajnih hvatanja ajkula u mreže.

Istraživači su analizirali podatke o 21 vrsti ajkula i njihovim bliskim rođacima ražama. Jednu vrstu proglasili su ugroženom, još 10 ranjivim, a za pet su utvrdili da su u fazi koja prethodi ugroženosti. Klasifikacija je zasnovana na nizu kriterija kojima se analizira smanjenje populacije u periodu od 10 godina. Ako je vrsta za to vrijeme smanjena za 50 posto jedinki, proglašava se ugroženom. (Srna)

Na Marsu je nekada bilo života?

Gotovo čisti silicijev dioksid kojeg je 2007. godine na Marsu pronašao američki robot Spirit mogao bi ukazivati na tragove prošlog

života. Naučnici su zaključili kako je dioksid nastao djelovanjem vulkana, gejzira ili oboje. Silicijev dioksid na Zemlji može se naći oko dimnjaka hidrotermalnih toplica, poput onih u američkom nacionalnom parku Yellowstone u Wyomingu, slavnom po geotermičkim fenomenima, gdje se nalaze dvije trećine gejzira planeta i brojni izvori tople vode. O najnovijem pronalasku silicijevog dioksida u krateru Gusev na Marsu govori detaljno istraživanje koje je nedavno objavio američki časopis *Science*. Jack Farmer, jedan od autora istraživanja, zaključio je da je okoliš na Marsu bio pogodan za život jer je imao tekuću vodu i izvore energije koji su neophodni za život.

Pripremio: Saladin Kovačević

SKANDINAVKA

 O, vi koji vjerujete,...	SAFF		Nastavak ajeta (gore)	Grob, mezar	R.M.	Uzvik iznenađenja	Vrsta posude	Austrija	Marka usisivača C.D.	↕	Nastavak ajeta (dole) Biještavo	↕
	Vrlo vješta izvedba											
	Svjetiljka, fenjer							Ugodan osjećaj Jedna evro. valuta				
	L.B.				Absolute Key Logger (skr.) Mesna prerađevina				Hitar Vrsta morske životinje			
	Atlantic University Sport (skr.)					Muslim. žensko ime Vršiti punjenje						
	Grubo, naborano									O.I. Posebni dio grada		
Samoglasnik				Borovo drvo za potpalu L.R.				K.T. Žitelj jedne azijske države			Sumpor Vrsta drveta (mn.)	
SAFF	Staviti u okruženje	Tajna udruga protiv nekoga	Kanal, šanac	SAFF	Pripadnik Dio kuće			Mijena jedinica za zlato Ekipe				
Organizacija udruženog rada (skr.)				Vrsta insekata Creative Environment Network(skr.)					Greater Kankakee Airport (skr.) Muslim. muško ime			
Postupak, vršenje						Grad u Grčkoj A.M.				A.N. Žitelji jedne azijske zemlje		
Omotnica pisma							Vrsta riječi I.Z.					
O.T.			Strano žensko ime Pretendent					Lik iz egip. mitologije Vršiti odnošenje				
Vrsta farbe				S.I. Dutch Art Institute (skr.)		Pozivanje A.E.			Stranica (eng.) Pokazna zamjenica			
Veznik		Muslim. žensko ime Unutar nečega					Komad Overseas Development Institute(skr.)			Nuclear Energy Agency(skr.) I.C.		
Strano žensko ime					Vrsta plina Bh. glumac Jasmin				Šala Network Technology Group (skr.)		Suglasnik Suglasnik	
Papir za preslikavanje						Veći dobrovoljni prilozi Lična zamj.						
SAFF	T.I. Vjeroučitelj			Samoljubiv čovjek Marka sport. opreme								
Vrsta nakita Grad u Brazilu							I.G. Vrsta papagaja					
➡						A.T. Veliki plamen					Organ za proizvod. mlijeka	
Protivan, suprotan (en.)					Nagon R.L.							
L.O.			Naziv za opojno sred. Suglasnik						Samoglas. O.T.			
Samoglas.		Vrsta drveta Samoglas.					Jedinica za otpor el. en. Samoglasnik					
Jedna planeta				SAFF	➡							

I reci: "Došla je istina, a nestalo je laži;..."

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA: (vodoravno) NOA, TAKVIM, A, RAZBOJ, R, RIAD, ARENE, VZ, ANKARAN, ARUBA, NAFA, LER, UDAJA, MARKS, DASKE, EKSLAVA, KANT, POSAO, AKIF, OT, OSOBA, DONER, DIVNA, OVČAR, TIK, MAJA, IMENA, E, ELISA, AL, LATIN, LALA, EB, JADAN, U, KARATE, PEZ

IZDAVAČKA KUĆA "ILUM"

Za sve informacije obratiti se na sljedeće kontakte:

Za BiH: Tel./fax: 00 387 33 538 456

GSM: 00 387 62 157 180

00 387 61 765 765

prodaja.ilum@gmail.com

ilum.d.o.o@gmail.com

fahrudin_ilum@hotmail.com

Za Švicarsku, Njemačku i Austriju:

00 41 792 753 835

el_batar@hotmail.com

www.islamski-ducen.ch

Želiš li biti IDEALAN MUSLIMAN

Uvez: tvrdi

Broj stranica: 342

Cijena: 30 KM

Autor: dr. Muhammed Ali el-Hašimi

Na stranicama ove dvije knjige možete čitati o odnosu muslimana i muslimanke prema:

- Uzvišenom Gospodaru i Njegovoj vjeri islamu
- samima sebi: svome tijelu, razumu i duši
- roditeljima, supružnicima i djeci
- zetovima, snahama, svekru i svekrvi, puncu i punici
- rodbini i komšijama
- prijateljima, braći i sestrama u islamu
- zajednici i društvu

Uvez: tvrdi

Broj stranica: 481

Cijena: 35 KM

Želiš li biti IDEALNA MUSLIMANKA

Autor: Hafiz Ibn Kesir

Uvez: tvrdi

Broj stranica: 553

Cijena: 35 KM

Autor: Rida eš-Šerkavi

Uvez: tvrdi

Broj stranica: 269

Cijena: 25 KM

- Ko su džini i šejtani
- Sihra i vrste sihra
- Liječenje sihra, opsjednutosti, zavisti, paralize i polne nemoći
- Poslanikov metod liječenja
- Ajeti i dove za zaštitu

KAZIVANJA O VJEROVJESNICIMA

ZAŠTITA OD DŽINA I ŠEJTANA

Narudžbe isporučujemo na kućnu adresu vlastitom dostavom ili putem pošte.

Uplate za naručene knjige vršiti na žiro-račun kod KIB banke: **198 401 101 000 8118**, Ilum doo, Bužim.

U ponudi trenutno imamo preko 200 različitih naslova islamskog sadržaja. Odobravamo popust na veću količinu naručenih knjiga. Nudimo posebno povoljne uslove za pravna i fizička lica koja su zainteresirana za daljnju prodaju i distribuciju naših knjiga.

PILE GRILL U KESI

PILE GRILL NA TACNI

PILE GRILL MARINIRANO

PILEĆI BATAK SA KARABATKOM

PILEĆI FILE NA TACNI

PILEĆI BATAK SA KARABATKOM BEZ KOSTI

PILEĆA KRILA NA TACNI

PILEĆA JETRICA SA SRCEM NA TACNI

Ukusno i svjež!

PILEĆI FILE ODREZAK

PILEĆI MIX ZA ROŠTILJ

PROIZVODI: AKOVA GROUP - Mesna industrija "OVAKO"
Mostarsko raskršće bb, Hadžići, Sarajevo BiH
www.akovagroup.com